

SZENTENDREI ERDÉSZETI TERVEZÉSI KÖRZET MÁSODIK ERDŐTERVE

ÉRVÉNYES: 2009. január. 1. - 2018. december 31.

Felelős tervező: **Mészöly Károly**

Tervezők: Reményi Tibor
Dyga Tadeusz

Törzskönyvi szám: 1723/5/2009

Dátum: 2012. szeptember 27.

Az I. kötet tartalomjegyzéke

Bevezető. A körzeti erdőtervezés

1. Hatósági eljárások

- 1.1. *Előzetes jegyzőkönyv*
- 1.2. *Zárójegyzőkönyv*
- 1.3. *Határozatok*

2. Táblázatok, statisztikák a körzet teljes területére

- 2.1. *Területi adatok*
  - 2.1.2. Helységhatáros területkimutatás
  - 2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)
  - 2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása
  - 2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.
  - 2.1.4.C. További rendeltetések területkimutatása II.
  - 2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása
  - 2.1.6. Területváltozás a körzetben
- 2.2. *Termőhelyi adatok*
  - 2.2.1. Termőhelytípus-változatok megoszlása
  - 2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint
- 2.3. *Állapot adatok*
  - 2.3.1. Korosztály táblázatok
    - 2.3.2.A. Vágásos erdők - korosztály táblázat fafajonként
    - 2.3.2.B. Átalakítás alatt álló erdők - korosztály táblázat fafajonként
    - 2.3.2.C. Nem vágásos (szárláló) erdők - korosztály táblázat fafajonként
    - 2.3.2.D. Faanyagtermelést nem szolgáló erdők - korosztály táblázat fafajonként
  - 2.3.3. Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint
  - 2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fajok szerint
  - 2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fajok szerint 100 évre
  - 2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fajok szerint 30 évre
  - 2.3.7. Záródás minősítése faállomány-típusonként
  - 2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint
  - 2.3.9. Egészségi állapot fajokcsoportonként
  - 2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata
  - 2.3.11. Fajok terület- és fakészlet adatainak változása
  - 2.3.12. Fajok átlagos vágásérettségi korának változása
- 2.4. *Tervadatok*
  - Hosszú távú tervadatok*
    - 2.4.1.A. Távlati célállománytípusok - jelenlegi faállománytípusok mátrix
    - 2.4.1.B. Távlati célállománytípusok - erdősisíési célállománytípusok (középtávú) mátrix
    - 2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata
  - 2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként
  - 2.4.6. Erdőfelújítási mátrix

3. Szöveges értékelés

- 3.1. *Területi adatok*

- 3.1.1. Területi adatok ismertetése
- 3.1.2. Területváltozások értékelése
- 3.1.3. Terület-elszámolás (2.1.7. és 2.1.8. táblák, a részletes terület-elszámolás)
- 3.1.4. Geodéziai munkák és feldolgozásuk
- 3.2. *A termőhelyi viszonyok értékelése*
  - 3.2.1. Földrajzi fekvés, erdészeti táj
  - 3.2.2. Geológiai és domborzati viszonyok
  - 3.2.3. Klíma (2.2.2. tábla)
  - 3.2.4. Hidrológiai viszonyok, vízjárások (2.2.1. tábla)
  - 3.2.5. Talajviszonyok
  - 3.2.6. Természetes erdőtársulások
  - 3.2.7. Tipikus termőhelyek jellemzése – termőhelytípus-változatok és célállományok
- 3.3. *Az erdő állapotának értékelése*
  - 3.3.1. Az erdő múltjának történelmi áttekintése
  - 3.3.2. Az erdő állapotának értékelése
  - 3.3.3. Természetvédelem helyzete a körzetben
  - 3.3.4. Közjóléti, turisztikai értékelés
  - 3.3.5. Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek
- 3.4. *Az elmúlt tervidőszak erdőállomány-gazdálkodásának elemzése*
  - 3.4.1. Erdőtervezői értékelés a terepi felvételek alapján
  - 3.4.2. Erdőfelügyeleti értékelés a tervek teljesítéséről
- 3.5. *Átfogó tervezés*
  - 3.5.1. Hosszú távú tervezés a körzet teljes területére
  - 3.5.2. Egyéb átfogó tervezés

A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó tervezés szöveges értékelése

- 3.5.3. Tízéves (középtávú) tervezés a körzet erdészet nélküli területére

4. A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák

Területi adatok

- 2.1.2. Helységhatáros területkimutatás
- 2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)
- 2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása
- 2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.
- 2.1.4.C. További rendeltetések területkimutatása II.
- 2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása
- 2.1.7. Nem erdő művelési ágban nyilvántartott erdőrészek listája
- 2.1.8. Az erdőtervezéssel nem érintett erdő művelési ágú területek listája

Termőhelyi adatok

- 2.2.1. Termőhelytípus-változatok megoszlása
- 2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint

Állapot adatok

- 2.3.1. Korosztály táblázatok
- 2.3.2.A. Vágásos erdők - korosztály táblázat fafajonként
- 2.3.2.B. Átalakítás alatt álló erdők - korosztály táblázat fafajonként
- 2.3.2.C. Nem vágásos (szálas) erdők - korosztály táblázat fafajonként
- 2.3.2.D. Faanyagtermelést nem szolgáló erdők - korosztály táblázat fafajonként
- 2.3.3. Faállomány megoszlása fafajtermőképességi csoportok szerint
- 2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fafajok szerint
- 2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fafajok szerint 100 évre
- 2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre
- 2.3.7. Záródás minősítése faállománytípusonként
- 2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint (összesen)
- 2.3.9. Egészségi állapot fafajcsoportonként

2.3.11. Fafajok terület- és fakészlet adatainak változása

Hosszú távú tervadatok

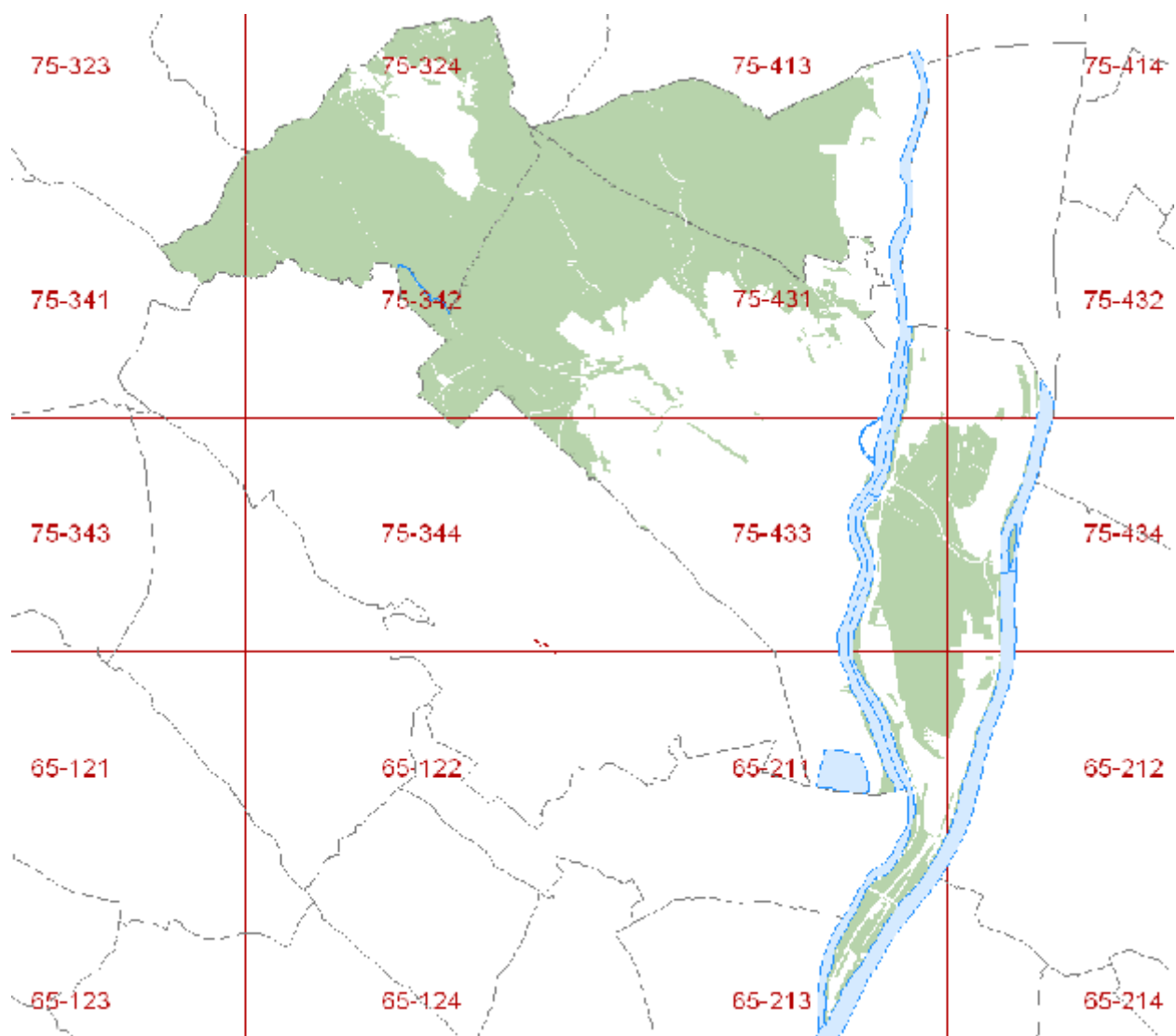
- 2.4.1.A. Távlati célállománytípusok - jelenlegi faállománytípusok mátrix
- 2.4.1.B. Távlati célállománytípusok - erdősítési célállománytípusok (középtávú) mátrix
- 2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Tíz éves (középtávú) tervadatok

- 2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként
- 2.4.3.A. Fakitermelési terv, mód és fafaj szerint - Előhasználatok
- 2.4.3.B. Fakitermelési terv, mód és fafaj szerint - Véghasználatok
- 2.4.4.A. Fakitermelési terv, mód és faállománytípus szerint - Előhasználatok
- 2.4.4.B. Fakitermelési terv, mód és faállománytípus szerint - Véghasználatok
- 2.4.5. Véghasználati fakészlet és terület, fafaj és fatermő-képességi csoportok szerint
- 2.4.6. Erdőfelújítási mátrix
- 2.4.7. Alternatív erdősítési mátrix
- 2.4.8. Erdőfelújítási terv célállománytípus szerint

5. Mellékletek

- 5.1. *Egyéb statisztikai táblák*
- 5.2. *Földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetése*
- 5.4. *Termőhelyi lapok (T-lapok)*

Bevezető. A körzeti erdőtervezés

Ez a körzeti erdőterv átmeneti időben készült, mert a 2008. évi előzetes egyeztetések idején még a 1996. évi LIV. törvény (továbbiakban régi Evt.) volt hatályban, de mire a minisztériumi jóváhagyás megtörtént, addigra az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: új Evt.) szabályozása lépett érvénybe. Az új Evt. 113. § (12) bekezdése alapján jelen erdőtervet még a régi Evt. alapján állapítottuk meg.

A 2009. július 10-én hatályát veszített régi Evt.-hez hasonlóan az új Evt. is elrendeli az erdőtervezési körzetek szerinti erdőtervezést. Az ország területe jelenleg 166 körzetre oszlik. Ennek értelmében az erdők felmérése, térbeli rendjének kialakítása, állapotának leírása és az erdőgazdálkodás erdőrésztel szintű megtervezése a továbbiakban is erdőtervezési körzetekben történik.

Az erdőtervezési körzetek - a lehetőség határain belül - egyaránt igazodnak az erdészeti tájak, tájrésztel és a természetföldrajzi határokhoz, figyelembe véve a közigazgatási szempontokat is. A körzet erdőterületei **egy időben, egységes szemlélettel** kerülnek felvételre. Ez alól az erdőtervezés - az eltérő szabályozás miatt - az állami erdészettel vonatkozóan kivételt tett, melyeknél a vonatkozó körzet felvételi évétől eltérő évben is elvégezhető volt az erdészettel felvétele, s az így készült erdőterv, a részletes terület-elszámolással és a hozamszabályozási résszel kiegészítve egyben az adott erdészettel üzemterve is. Az új jogi szabályozás szerint ez a kivétel megszűnik, és a jövőben a teljes körzet felvétele történik a körzet területén található erdészettel(ek)t együtt.

A körzeti erdőterv **Területi adatok, Termőhelyi adatok, Állapot adatok és Hosszú távú tervezésről szóló fejezetei a teljes körzet statisztikáit, míg a középtávú (tízéves) tervezésről szóló fejezetei csak a körzet erdészettel nélküli területeinek statisztikáit tartalmazzák.** Az eddig elkészült körzeti erdőtervek a területileg illetékes erdészettel igazgatóságokon hozzáférhetőek.

Az új Evt. eltörli az üzemtervet, így a továbbiakban az erdőgazdálkodó jogait és kötelezettségeit a körzeti erdőterv alapján megállapított erdőterv határozat tartalmazza, amelyet a megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (a továbbiakban MgSzH) illetékes erdészettel igazgatósága hivatalból vagy az új. Evt. hatálybalépése előtt jóváhagyott körzeti erdőterv alapján az erdőgazdálkodó kérelemre állapít meg. Az erdőgazdálkodó az erdőterv határozat alapján, bejelentési kötelezettségének eleget téve végezhet erdőgazdálkodási tevékenységet. Az erdőterv határozat előírásai szerinti gazdálkodás betartásáért, az erdők védelméért, illetve fennmaradásuk biztosításáért az erdőgazdálkodó és a jogosult szakszemélyzet a felelős.

Az új Evt. bevezeti az alkalmazható erdőfelújítási eljárásokat és a fakitermelés módját meghatározó üzemmód fogalmát. Az egyre szélesebb körben terjedő természetközeli és folyamatos erdőborítást biztosító erdőkezelési módok - a vágásos üzemmódtól eltérő, ún. nem vágásos üzemmódok - gyakorlati alkalmazására a korábbi években már volt lehetőség, jogi háttere azonban csak az új Evt. hatálybalépésével rendeződött.

Az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók jogait, kötelezettségeit és nyilvántartásba vételét az új Evt. 17-18. §-a tartalmazza. További rendelkezéseket tartalmaznak a közeljövőben kihirdetésre kerülő, az új Evt. végrehajtását biztosító és további rendeletek.

A körzeti erdőterv elsősorban az erdőgazdálkodónak és az erdőtulajdonosnak szolgál értékes információkkal. Ugyanakkor mindenki számára ajánljuk, aki az adott erdőterület sorsát szíven viseli, és az ott folyó erdészeti munkák okát és célját meg kívánja ismerni.

Minden további információ megtalálható az Erdészeti Igazgatóság honlapján: **www.aesz.hu** elérhetőségen.

Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
Erdészeti Igazgatósága

1. Hatósági eljárások

1.1. Előzetes jegyzőkönyv

1.2. Zárójegyzőkönyv

1.3. Határozatok

Körzeti erdőtervet jóváhagyó határozat

A körzeti erdőterv természetvédelmi szempontú véleményezéséről, illetve egyetértési jogkör gyakorlásáról szóló hivatalos levél

Az erdészeti hatóság rendeltetéseket meghatározó, illetve megváltoztató határozatai

Általános természetvédelmi előírások a szentendrei erdőtervezési körzetben a Duna – Ipoly Nemzeti Park működési területére.

Ebben a munkarészben megadjuk az általános természetvédelmi előírásokat és stratégiákat, és kérjük az előzetes jegyzőkönyv mellékleteként kezelni, továbbá azzal együtt az erdőterv szöveges részébe beépíteni.

A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter a **34/1997. (XI. 20.) KTM sz. rendeletével kihirdette a Duna - Ipoly Nemzeti Park létesítését**, melynek következtében az 1/1978. OKTH határozattal létesített és a 20/1992. (XI. 6.) KTM, továbbá a 24/1996. (X. 9.) KTM rendeletben foglaltak szerint bővített **Pilisi Tájvédelmi Körzet**, valamint a **Szentendrei-szigeten lévő „Szigetmonostori gyepek és erdők”** területe a **Duna - Ipoly Nemzeti Park** területéhez tartozik.

Természetvédelmi stratégiák

Természetvédelmi cél

A természetvédelmi célt - indokolt esetben erdőrészletenként – az erdőrészlet szintű tárgyaláson meg fogjuk adni. A DINP részét képező üzemtervezett erdőterületeken az erdészeti vonatkozású természetvédelmi cél:

1. A természetes, vagy természetszerű őshonos állománytípusok
  - megóvása,
  - fennmaradásuk biztosítása,
  - sokféleségük megőrzése,
  - értékes génállományuk megtartása.
2. A természetes állománytípusok helyén kialakított kultúrerdőkben:
  - a természetszerű állománytípusok ismételt kialakítása,
  - a biológiai sokféleségük kialakulásának elősegítése, illetve mindkét kategóriában:
3. az élőhely funkció betöltésének elősegítése,
4. a védett és fokozottan védett növények és állatok élőhelyének védelme, valamint
5. az erdő által meghatározott tájképi érték megőrzése.

Jelenlegi ismereteink szerint e célok legcélszerűbben a **folyamatos borítású erdőtömbök kialakításának segítségével** érhetők el, mivel az állományok, folyamatos borítású erdőtömbök kialakulását elősegítő üzemmódban történő kezelése, magában hordozza a természetes őshonos állománytípusok, illetve a későbbiek során a **természetes őshonos erdőtípusok kialakulásának lehetőségét** is, az **élőhely funkció folyamatos betöltése** mellett. (Folyamatos borítású erdő alatt azt az erdőt értjük, amelyben az idős, méretes faegyedek jelenléte meghatározó jelentőségű, és szerkezete közelít a szálaló üzemmódban kezelt erdő szerkezetéhez.)

Természetvédelmi előírások

- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 32. § (1) bekezdése alapján („A védett természeti területen lévő erdő elsődlegesen védelmi rendeltetésű.”) az országos jelentőségű védett természeti területen túl a helyi védett terület minden erdőrészletében elsődleges rendeltetésként a védettség fokának megfelelő **természetvédelmi rendeltetést** (FTV, VTV) kell megállapítani.
- A védett erdőrészleteknek további rendeltetésként gazdasági rendeltetés megadását a lehetőség szerint kerülni kell.
- Az erdőrészletek kialakításánál az erdőtípus határokat szem előtt kell tartani.
- Az erdőrészletek kialakítása során csak azonos védettségi kategóriájú területek kerülhetnek egy erdőrészletbe.
- Védett természeti területen a **távlati célállományként a termőhelynek megfelelő őshonos erdőtípus megjelölése** szükséges, mert itt **alapvető követelmény a termőhelynek megfelelő őshonos erdőtípus visszaállítására való törekvés**.

A Duna - Ipoly Nemzeti Park területére természetvédelmi kezelési terv készül, melynek irányelveit az egyeztetett övezeti beosztással együtt a Szentendrei Erdészet területére az alábbiak szerint adjuk meg:

1. Az övezetek kijelölésének jogi keretei és rendező elvei:

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 28. § (7) bekezdése törvényi szinten írja elő a nemzeti parkok övezetekre tagolását:

"Valamennyi nemzeti park területét – a nemzetközi előírásokkal összhangban, a miniszter által meghatározott elvek szerint – **természeti, kezelt és bemutató** övezeti kategóriákba kell besorolni."

Az övezetek kijelölésének alapelveit a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter 14/1997. (V.28.) sz. rendelete rögzíti, itt ad azokra általános útmutatásokat.

2. A kijelölésre, illetve kezelésre, a Duna – Ipoly Nemzeti Park sajátosságainak figyelembevételével készített tervezet

2.1. Természeti övezet

Fontos kritérium, hogy a kiválasztott terület lehetőleg minél több, a Nemzeti Parkra jellemző megőrzendő élőhelyet, természetes erdőtársulást reprezentáljon, a káros külső hatásoktól többé-kevésbé függetleníthető és az öfenntartáshoz elegendő kiterjedésű legyen. A területre jellemző fás társulásokat Mátyás Csaba: Erdészeti ökológia c. munkája szerinti szerint célszerű azonosítani. (1. sz. melléklet)

A Szentendrei erdőtervezési körzetben természeti övezetként javasolt tömbök nincsenek.

2.2. Kezelt természeti övezet

A kezelt övezet – területarányát tekintve a nemzeti park legnagyobb kiterjedésű – természetes, vagy természetközeli állapotú, természeti értékekben gazdag része, amelyben az értékek megóvásának kötelezettsége mellett (az utóbbi miatt esetenként bizonyos korlátozásokkal) gazdasági célú tevékenység is folyhat.

A kezelt övezetben a közvetlen **természetvédelmi cél a folyamatos borítású erdő kialakítása**, ezért a tervezés során minden erdőrészletben meg kell vizsgálni a Pro Silva

szemléletű erdőkezelés lehetőségét, és amennyiben lehetőség van rá, e szemléletnek megfelelően kell a végzendő feladatokat előírni.

Vágásos üzemmódban, csak a Duna – Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság egyetértésével tervezhető erdőrészlet.

A gazdálkodás során figyelmes tervezéssel, kíméletes technológiák, illetve a regenerációt segítő módszerek alkalmazásával törekedni kell arra, hogy a védett terület vegetációja minél inkább közelítsen az adott termőhely potenciális-természetes társulásához, illetve a kormegoszlás, valamint a szintezettség tekintetében is megkezdődjön a differenciálódás.

A védett területekre vonatkozó konkrét törvényi előírások (vegetációs időben való kímélet, véghasználati területek maximálása, stb.) betartása mellett az értékek megóvása, illetve a regeneráció elősegítése céljából ismerni kell:

- ⇒ a jelenlegi (aktuális) és a lehetséges (potenciális) társulás eltéréseit;
- ⇒ az erdőrészletben konkrétan ismert értékek körét;
- ⇒ a veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetés mértékét;
- ⇒ az értékek megóvását biztosító előírásokat és korlátozásokat;
- ⇒ a regeneráció érdekében tehető (szükséges) feladatok körét;

A kezelt övezetben tervezhető, természetvédelmi célú beavatkozások:

- az idegenhonos, és a nem termőhelyükön álló faállományok cseréje, a termőhelyre jellemző őshonos fajok elegyes állományaira;
- a vágásos üzemmódban kezelt, 5,0 ha méretet meghaladó erdőrészleteket a lehetőség szerint meg kell osztani, és a tervezés során gondoskodni kell arról, hogy a fahasználati munkák a kor szerinti elkülönülést is segítsék;
- vágásos üzemmódban kezelt természetszerű állományok vágáskorát a biológiai vágásérettségi kor* irányába kell eltolni, illetve tartósan az optimális szakaszban** kell tartani;
- a faállományok nagyobb heterogenitását biztosító **szálaló, vagy átvezető üzemmód** bevezetése az arra alkalmas állományokban, illetve esetekben (a kezelt övezet **fokozottan védett** részein, természetszerű állományokban, indokolt esetben legfeljebb a **szálaló, vagy átvezető üzemmód** tervezhető);
- a nagy kiterjedésű egykorú tömbök későbbi ismétlődését elkerülendő, a faállományok koreloszlását javítani kell, az ennek érdekében szükséges Pro Silva szemléletű belenyúlásokat szükség esetén már 70 éves korban meg lehet kezdeni és kis kiterjedésű állományrészekben fokozatosan végrehajtani;
- minden lehetséges esetben **természetes felújítási módot** kell alkalmazni;
- a fokozottan védett területeken részben "háborítatlan erdőtömböt" (pl. bioszféra-rezervátum magterület), részben folyamatos borítású erdőszerkezetet kell kialakítani,
- tarvágás csak nem őshonos fajokból álló, vagy természetes felújulásra nem képes állományokban, fajcseréje esetén, legfeljebb 3,0 ha kiterjedésben tervezhető,
- az elengedhetetlenül szükséges pótlásoknál helyi erdősítési anyagot kell felhasználni;
- a pótlási kötelezettséget szükség esetén fel kell használni az elegyesség fokozására;
- a végvágott területek klimatikus viszonyainak javítása, a tájkép megőrzése, illetve az élővilág védelme céljából hagyásfákat (hagyásfa-csoportokat) kell visszahagyni, ezek egyedei már a bontóvágások során kijelölhetők (kijelölendők); a **hagyásfák- és a hagyásfa csoportok** fatérfogata, az erdőrészlet fatérfogatának legkevesebb

* Biológiai vágásérettség kor alatt azt a kort értjük, amelyben a faállomány még megfelelő egészségi állapotú, és még bőséges, csíráképes magot nevel, vagyis önreprodukcióra képes.

** Az "optimális szakasz" alatt azt az időtartamot értjük, amelyben az állomány egészségi állapota és önreprodukciós képessége változatlan.

10 %-a;

- a nevelővágások során elegyes, több szintű állományok kialakítására kell törekedni,
- a második koronaszint és a természetes állapotra jellemző cserjeszint kíméletét is érvényre kell juttatni,
- az állománynevelésben nagyobb teret kell hagyni a természetes kiválasztódásnak:
csökkenteni kell a beavatkozások erélyét;
- a védett fajokon kívül, vad- és madárvédelmi szempontból, valamint a biológiai sokféleség biztosítása érdekében a nevelő vágások során kíméletet érdemel az összes vadgyümölcs faj.
- az állománynevelési beavatkozások során odvas fákat, valamint a lábon száradt egyedek közül az erdő egészségi állapotára, illetve az ottani munkavégzésre veszélyt nem jelentőket érintetlenül vissza kell hagyni;
- a védelmi jellegű nagyobb foltokat külön részletként le kell választani és – a hagyásfa-csoportnak tervezett (kijelöléssel elkülönített) kisebb foltokkal együtt – az állománynevelési beavatkozásokból ki kell hagyni;
- a **hagyásfák és hagyásfa-csoportokra vonatkozóan véghasználat nem tervezhető.**
- természetvédelmi szempontból külön figyelmet érdemelnek az ún. “érzékeny területek”. Az erdészeti ökológiai kutatások megállapították, hogy a “stressz-helyzetben” (pl. különlegesen kedvezőtlen termőhelyen) álló populációk labilis egyensúlya káros következmény nélkül nem bírja ki a bolygatást. E területeket tehát általában érintetlenül kell hagyni, és csak kivételes esetekben, a legkíméletesebb technológiával, a legkisebb mértékben szabad érinteni.

Az érzékeny területek:

- sziklai bükkös
- hárs-kőris sziklaerdő
- elegyes karszterdő
- sajmeggyes karsztbokorerdő
- melegkedvelő tölgyes
- mészkerülő tölgyes
- mészkő- és szilikát szurdokerdők
- tölgy-kőris-szil ligeterdő
- égerligetek, patakmenti magaskórósok
- homoki erdők
- láperdők, puhafás galéria-erdők

tágabb értelemben ide sorolandó minden egyéb (pl. talaj- víz- stb.) védelmi rendeltetésű erdő, erdőfolt, valamint természetvédelmi szempontból a

- kis területet elfoglaló fajok,
- reliktum-fajok,
- elterjedési területük peremén élő, határhelyzetben lévő populációk élőhelye;
- élővízpartok, források, lápok, erdei kistavak famagasságnyi környezete;

a felsorolt társulásokba tartozó erdőrészeket célszerű vágáskor nélkül (illetve a famagasságnyi védőöveket külön erdőrészekbe) tervezni;

- a kezelt- és bemutató övezetben végzett egészségügyi termelések célja nem lehet faanyagnyerés. A faállományok – beavatkozások közötti – mortalitását természetesnek kell venni (a kiszáradt, kidőlt faanyag a tápláléklánc, illetve az élőhely szerves része). Egészségügyi termelésre csak a faállományok egészségi állapotát, fennmaradását veszélyeztető mértékű biotikus, illetve abiotikus károsodás esetén kerülhet sor;

- a **holt faanyag** ökológiai jelentősége miatt a földön legalább egy éve fekvő faanyag felkészítése nem tervezhető,
- kerülni kell a vágástéri hulladékok égetéssel való megsemmisítését;
- vegyszer használatára csak rendkívüli esetben, külön engedélyeztetési eljárás útján kerülhet sor;
- a kezelt területre vonatkozóan hosszú távú feltérési koncepciót kell kialakítani és egyeztetni;
- az utak kialakítását illetően előnyt élveznek a helyi anyagok felhasználásával stabilizált földutak;
- minden úttípusnál a táj kímélete mellett biztosítani kell a térségben lévő értékek megóvását, ez minden esetre vonatkozó előzetes egyeztetést igényel;
- az utak kialakítása során törekedni kell arra, hogy az ezzel járó beavatkozás a legkisebb mértékű legyen;
- az anyagmozgatási folyamatban törekedni kell a védett terület legkisebb igénybevételére;
- kezelt természeti területen kíméletes közelítési módszereket kell alkalmazni (érzékeny területeken ez kizárólagos);
- a közelítő, kiszállító utak szükségszerű karbantartását úgy az anyagmozgatási folyamat alatt, mint azt követően el kell végezni;
- el kell kerülni a termőtalaj erodálódását, a talajkolloidok élővízbe jutását, állandó lebegésben tartását.

Felhívjuk a figyelmet az egész erdészeti területén az öreg, nagy méretű, vagy különleges alakú fák védelmére. Ezek jelenlétét kérjük az erdőrészlet leíró lapok megjegyzés rovatában szerepeltetni.

Madárvédelem

- Szaporodási és utódnevelési időszakban, fokozottan védett madár és védett ragadozó madár fészke körül 100 m sugarú körben erdészeti tevékenység (a madarat zavaró, ennek következtében a költést, illetve az utódnevelést veszélyeztető semmilyen tevékenység) nem végezhető.
- A vegetációs időszakban végzett fakitermelés tilalma a madárvilág védelmét is szolgálja.
- Fekete gólya és ragadozó madár fészket tartó fát tilos kivágni.
- A jelenleg ismert fészkek helyét az erdőrészlet szintű tárgyaláson megadjuk, amelyet az erdőrészlet lap szöveges részében megjegyzésként szerepeltetni kell.

A vadgazdálkodásra vonatkozó természetvédelmi előírások

A védett terület nagyvad-állományát az erdő természetes vadeltartó képességének szintjén kell tartani. A jelenlegi állomány létszáma ezt jelentősen meghaladja, ezért a körzeti erdőtervbe kérjük beírni a következőket:

- a vadgazdálkodási üzemtervbe beépített természetvédelmi előírásokat be kell tartani,
- a nagyvad-állománynak a természetes vadeltartó képesség szintjére történő apasztását minden eszközzel elő kell segíteni,
- védett természeti területen mesterséges takarmányozásra alapozva a nagyvad-állomány fenntartható létszáma nem növelhető,
- vadgazdálkodási létesítmények csak az illetékes természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása alapján telepíthetők.

Erdei melléktermék termelése, gyűjtése:

- csak a kezelt és a bemutató természeti övezet nem fokozottan védett részén szabad az egyéni szükségletet nem meghaladó mértékű gyűjtés;
- **a termelés, illetve az egyéni szükséglet meghaladó gyűjtés egyeztetéshez, engedélyhez kötött.**

Bányászati tevékenység:

- **csak kivételes esetben, bemutató jelleggel végezhető.**

Épületek, építmények építése, fenntartása:

- A kezelt övezetben lévő építmények üzemeltetése során a környezet mindennemű szennyeződését és indokolatlan zavarását el kell kerülni;
- megfelelő környezeti rendet kell fenntartani;
- a kezelt övezetben lévő, nem üzemelő és nem a kultúrtörténet, gazdálkodástörténet kereteibe tartozó épületmaradványokat fel kell számolni, helyüket – szükség esetén – rekultiválni kell;
- a kezelt övezetben a gazdasági tevékenységet szolgáló új létesítmény engedéllyel helyezhető el.

Környezetvédelem

- a vágásterületeken (egyéb munkahelyeken) a tevékenység következtében szemét, hulladék nem maradhat;
- nem megfelelő műszaki állapotú erőgépeket, gépjárműveket nem szabad működtetni, azokat a védett területről ki kell tiltani;
- a környezetvédelmi előírásokat célszerű a vállalkozási szerződésben rögzíteni;
- az esetlegesen bekövetkezett talajszennyezést az elkövetőnek (felelősnek) fel kell számolni, helyre kell állítani.

Geológiai értékek védelme:

- a sziklamászás csak a kezelt övezet nem fokozottan védett részén, illetve a bemutató övezetben engedélyezhető;
- a nehezen járható szurdokokban a túrázást megkönnyítő korlátok, láncok, stb. elhelyezését a természetvédelmi hatóság egyedileg bírálja el;
- a különleges sziklaalakzatokat az útépitések során, a sérülékenyebbeket még a fadöntés, faanyagmozgatás során is el kell kerülni;
- útépitések során a robbantásos technológia kerülendő;
- kifejezett figyelmet igényel viszont a termőtalaj eróziótól való védelme (Lásd: 3.2.2.-nál).

Hidrológiai értékek védelme:

- a víz, mint természeti érték, a víz, mint élettér, illetve a vízi élőlények védelme az előző előírások betartása esetén biztosított;
- alapelveként a vizes területek megtartását (esetleg bővítését) az elfolyás lehetséges lassítását kell megcélozni;

- a vízfolyások természetes állapotban megmaradt parti sávjai védelmében kerülni kell a munkagépek használatát;
- a vízfolyások medrét természetes állapotban kell meghagyni, műszaki beavatkozást csak igen indokolt esetben, környezetidegen anyagok mellőzésével kell végezni;
- a természetes tavacskák védelmére a körülöttük lévő 20 m-es erdősávot fenn kell hagyni;
- a kezelt természeti- és a bemutató övezetben fakadó források szükség esetén foglalhatók a természeti övezetben csak a meglévő forrásfoglalások tarthatók karban;

Kultúrtörténeti értékek:

- a gazdálkodási tevékenységek során megkímélendők;
- szakszerű állagmegóvásukat szükség esetén el kell végezni;
- körülöttük védőzónát kell létesíteni, szükség esetén facsoport visszahagyásával, telepítésével;
- a régészeti, vagy műemléki védettség alatt álló értékek bemutatását az illetékes hatósággal egyeztetni kell.

Tájképi értékek védelme:

- a védett területen folytatott tevékenységek végzése során tájsebek keletkezését el kell kerülni, a meglévők lehetséges rekultivációját el kell végezni;
- védett (és arra hatással lévő) területeken művi létesítmények csak egyeztetetten, tájba illesztetten helyezhetők el;
- kerülni kell a tájidegen anyagok alkalmazását;
- a nagyobb vágásterületek kedvezőtlen tájképi hatását hagyásfák, kisebb állományfoltok visszahagyásával kell tompítani;
- lehetőség esetén kerülni kell a hosszú, egyenes vágáshatárokat, a szabályos geometriai idomok keletkezését;
- a különlegesen szép kilátóhelyeken megfelelő "ablak" kialakításával idősebb korú facsoportot kell visszahagyni.

2.3. Bemutató övezet

A bemutató övezet(ek) kijelölését a természetvédelmi jogszabály előírásai mellett jelentős társadalmi igény is indokolja.

A bemutató övezet kezelése:

- a bemutató övezet szintén a “természetvédelmi kezelési célú” területek közé tartozik, ahol az értékek tartós fennmaradását biztosító védelem mellett egyéb célok (bemutató, korlátozott gazdálkodás) is érvényesülnek, teret kapnak;
- az övezet – látogathatóságát tekintve – a látogatóforgalom irányítását az alábbiak teszik lehetővé:
  - ⇒ a terület útvonalakkal (elsősorban gyalogos forgalomra kiépítve) jobban feltárható;

- ⇒ több – a bemutatást, felüdülést segítő – létesítmény kerülhet (természetesen szintén tájba illesztetten) elhelyezésre;
- ⇒ ha a terület jellege engedi, ki kell alakítani kilátóhelyeket, illetve azokat a részeket, ahol szabad program bonyolítható le;
- a bemutató övezetben bizonyos vonatkozásokban módosulnia kell az erdőgazdálkodási gyakorlatnak:
  - ⇒ az övezetbe sorolt területeket lehetőleg "örökerdő" szisztémával kell kezelni (egészségügyi termelések, illetve készlettartó szálalás);
  - ⇒ külön figyelmet kell fordítani a látogatókra láthatóan veszélyt jelentő faegyedekre;
  - ⇒ a beavatkozások során vissza kell hagyni a méretes, a különleges alakú és a szép őszi lombszínéződésű egyedeket;
  - ⇒ a bemutató övezeten belül madárfészkelésre alkalmas erdőfoltokat kell hagyni, bennük a cserjeszintet meg kell óvni;
- külön figyelmet kell fordítani a látogatott terület tisztán tartására, de tudatosítani kell a látogatókban a "ne dobd el, vidd haza" elvet;
- a bemutató területen folyamatosan ki kell alakítani az oktatás szervezett feltételeit (tanösvények, túravezetés, a csatlakozó településeken előadások, kiadvány értékesítés, szóróanyagok, stb.);
- lehetőség esetén, támogatni kell az erdei iskolákat;
- a bemutató övezetet nem célszerű művi létesítményekkel megtölteni;
- a bemutató övezetet is érintő vadászatok fokozott gondossággal kell megszervezni;
- amennyiben a bemutató övezet terhelése az ott lévő természeti értékek fennmaradását veszélyeztetné, a terület állapotának romlását eredményezné, az egyensúlyi helyzetet korlátozásokkal (látogatási tilalom, táborozási létszám csökkentése, útvonal elterelések, stb.) helyre kell állítani.

2.4. Szántók, vadföldek, egyéb mezőgazdasági területek kezelése

A mezőgazdasági jellegű területek kezelését a természetvédelemről szóló 1996. évi LIII. tv. vonatkozó rendelkezései, illetve a NP kezelési irányelvei alapján kell az egyes területek adottságait mérlegelve megtervezni.

Az alábbiakban a legfontosabb előírásokat foglaljuk össze. Tekintve, hogy e területek a kezelt természeti övezetben és a bemutató övezetben egyaránt előfordulnak, összevontan tárgyaljuk az idevonatkozó szabályozást:

- a kaszálókat kiemelkedő természeti és táji jelentőségük miatt kezelni kell, de a kaszálások gyakoriságát a rajtuk élő növényvilág tűrőképességéhez kell igazítani, három-négy évente egy vegetációs időszakban szünetet tartva;
- a legelőket művelési ágaknak megfelelően, de az eltartóképességet nem meghaladó állatállománnyal kell hasznosítani, a tüskés-tövises növényfajok, illetve a cserjésedés fékentartását meg kell oldani;
- a sérülékeny gyepeken (pl. homokon) csak legelőkímélő fajtákat szabad alkalmazni;
- a gyepeket felülvetni, feltörni, rajtuk talajerő-fokozó eljárásokat, illetve vegyszert használni nem szabad;
- az erdőterületen lévő vadföldeken a határos területek élővilágának kímélete érdekében vegyszert használni nem szabad;
- a bemutató övezetekben lévő, "letelepedő" és sport-gyepeket gyakrabban (nem szénanyerés céljából) kaszálják, ezekből rohamosan szorulnak ki egyes, a kaszálást nehezen tűrő növényfajok, amelyek kímélete érdekében időszakos pihentetésüket meg kell oldani.

A természetvédelmi hatóság engedélyezéséhez, illetve hozzájárulásához kötött tevékenységek köre

- Védett területen kemikáliák használata csak az 1996. évi LIII. tv. 38.§-ának (1) bek. g) pontjában szabályozottak szerint lehetséges.
- Erdőfeltárást csak a természetvédelmi érdekek figyelembevételével készült hosszú távú tervek alapján lehet végezni. E tervek jóváhagyásához, illetve a kiviteli tervet nem igénylő egyszerűbb utak, közelítő nyomok kivitelezésének megkezdéséhez a természetvédelmi hatóság hozzájárulása szükséges.
- Turistautak, kerékpárutak, lovagló utak kialakításához, módosításához a természetvédelmi hatóság hozzájárulása szükséges.
- Az erdőkben alomgyűjtés, gyeptéglatermelés, valamint a termőföld elhordása tilos.
- Bármely termék kereskedelmi célú gyűjtéséhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.
- Erdészeti szaporítóanyag a természetvédelmi hatóság előzetes hozzájárulása alapján az erdészeti hatóság engedélyével gyűjthető.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű (ökológiai hálózat részét képező Natura 2000) területekre vonatkozó előírások

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 41/A. §-ában, valamint a 85. §-ának a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendeletében kijelölte az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket. Ezek a következők:

- a HUDI20039 kódszám alatt nyilvántartásba vett Pilis – Visegrádi-hegység,
- a HUDI20034 kódszám alatt nyilvántartásba vett Duna és ártere, valamint a
- a HUDI20047 kódszám alatt nyilvántartásba vett Szigeti Homokok.

A kijelölt területek helyrajzi számos kimutatása a KvVM honlapjáról letölthető.

A fentiek mellett különleges madárvédelmi terület

- a HUDI10002 kódszám alatt nyilvántartásba vett Börzsöny és Visegrádi-hegység.

A Natura 2000 területek kijelölésének célja

4. § (1) A Natura 2000 terület kijelölésének célja az azokon található, a rendelet 1-3. számú mellékletében meghatározott, kijelölésük alapjául szolgáló fajok és a 4. számú mellékletében meghatározott, kijelölésük alapjául szolgáló élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a kijelölés alapjául szolgáló természeti állapot és az azt létrehozó, illetve fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

1. § A rendelet célja egyes, az Európai Községek Natura 2000 hálózatába tartozó, a rendelet által kihirdetett, illetőleg kijelölt területeken előforduló, a mellékletekben meghatározott közösségi jelentőségű, valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok, valamint vadon élő növény- és állatfajok élőhelyének megőrzése által a biológiai sokféleség fenntartásához, megőrzéséhez szükséges szabályok megállapítása.

A Natura 2000 területre - ha külön jogszabály alapján védett természeti terület [Tvt. 4. § g) pont] - a Tvt., ellenkező esetben a módosított 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ezek után a körzeti erdőterv elkészítésénél az alábbi természetvédelmi irányelveket kérjük alkalmazni

1. 1. Az erdőrészek rendeltetése

- A Natura 2000 hálózat keretében kijelölt erdőrészek erdőrészlet lapján javasoljuk a Natura 2000 terület feltüntetését.

1. 2. Az erdőrészlet kialakítására vonatkozó természetvédelmi előírások

- **Az erdőrészek kialakításánál az erdőtípus határokat kérjük szem előtt tartani, és a helyrajzi számok figyelembe vételével az ökológiai hálózat jelölő erdőtípusait nem őshonos fafajokból kialakított, esetenként ültetvényszerű erdőtől leválasztani.**

1. 3. A vágásérettségi kor meghatározása

- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény 33. § (8) bekezdése szerint a védett természeti területen lévő erdőben véghasználat csak a biológiai vágásérettséghez közeli időpontban végezhető. Ezen előírás alapján a fokozatosság elvének figyelembe vétele mellett a vágáskorokat kérjük a szükséges mértékig megemelni.

1. 4. A véghasználatra vonatkozó természetvédelmi előírások

- Amennyiben lehetséges a védett természeti területeken a természetes viszonyokat legjobban megközelítő fokozatos felújító vágást javasoljuk előírni. **Az erdő rendeltetésének megfelelően** a beavatkozások alapvető természetvédelmi célja az **egészséges, egyre gazdagabb élővilággal rendelkező természetes erdő kialakítása.** Ennek érdekében a sematikus eljárások helyett jellemzően a termőhelyi adottságok kisebb eltéréseit érzékenyen követő, eltérő erélyű, csoportos beavatkozásokat célszerű alkalmazni, mivel ezek segíthetik elő a változatosabb, természetszerű erdőszerkezet kialakulását.
- Tarvágás többnyire a nem őshonos fafajból álló, vagy természetes felújításra nem képes állományokban, legfeljebb 3,0 ha kiterjedésben tervezhető.
- A végvágott területek klimatikus viszonyainak javítása, a tájkép megőrzése, illetve az élővilág védelme céljából az Etv-ben előírtak alapján, az erdőrészlet szintű tárgyalásokon a meghatározásra kerülő mértékben hagyásfák (hagyásfa csoportok) visszahagyását kérjük előírni. A vizes élőhelyek, környezetében egy famagasság sugarú körben, illetve a közutak és pihenőhelyek mentén legalább egy famagasság szélességű terület védősáv jelleggel tartandó meg. A **visszahagyandó fák, facsoportok, erdőfoltok és sávok** kijelölése során az állékonyság, valamint az általános ökológiai és tájésztétikai igények kielégítése mellett figyelembe kell venni az egyedi természeti értékeket, illetve a védett növények élőhelyét.

1. 5. Az erdőfelújításra és állománynevelésre vonatkozó természetvédelmi előírások

- Minden lehetséges esetben, magról történő természetes felújítási módot kell alkalmazni. A **végvágás** esetén alapvető követelmény a körzeti erdőtervben (természetvédelmi kezelési tervben) előírásra kerülő célállománynak megfelelő fafajösszetételű, olyan sikerességű és megfelelő készültségű (méretű, korú) természetes újulat jelenléte, amely a társulás fennmaradását biztosítja.
- Mesterséges erdősítés csak helyi gyűjtésből származó szaporító anyag felhasználásával végezhető, de a teljes talaj-előkészítés alkalmazását kerülni kell.
- A nevelővágások során elegendő, több szintű állományok kialakítására kell törekedni.
- A **diverzitás növelése** érdekében az **őshonos szórvány elegy fa- és cserjefajok**, - köztük a pionír jellegű lágymombos fajok - kímélete és megőrzése kívánatos, ezért ezek megtartására, szükség szerint megsegítésére úgy az erdőművelési, mind a fahasználati munkák (nevelő vágások) tervezése során törekedni kell.

1. 6. A különleges termőhelyek és állománytípusok védelmére vonatkozó természetvédelmi előírások

- Olyan területeken, ahol a gyenge termőhely miatt gazdaságos erdészeti tevékenység amúgy sem folytatható, a sekély termőtalaj védelme, a teljes zavartalanság biztosítása, és a természetes ősi állapot fenntartása az alapvető cél. E területeken legfontosabb a terület háborítatlanságának biztosítása. Ennek megfelelően ezeken a területeken a természetes folyamatokra alapozott erdőkezelés egyeztethető össze a természetvédelmi érdekekkel.

1. 7. Egyes fafajokra, egyedekre vonatkozó természetvédelmi előírások

- A védett fajokon kívül, vad- és madárvédelmi szempontból, valamint a biológiai sokszínűség biztosítása érdekében a nevelő vágások során kíméletet érdemel az összes hazai vadgyümölcs faj.
- Lehetőség szerint meg kell őrizni **az odvas, a lábbon száradt, a nagyon idős, a nagyméretű, valamint a különleges esztétikai értékű fákat**. Ezek jelenlétét kérjük az erdőrészlet leírólapok megjegyzés rovatában szerepeltetni.
- A **holt faanyag** ökológiai jelentősége miatt a földön legalább egy éve fekvő faanyag felkészítése nem tervezhető.

1. 8. Rétek, tisztások védelme

A rétek, tisztások értéke a védett fajok jelenlétén és tájéskészítési jelentőségükön túlmenően fajgazdagságukban és génbank funkciójukban van. Megőrzésük feltétlenül indokolt, melynek során az alábbi előírásokat be kell tartani:

• Betelepítésük tilos!

- Agrotechnikai eljárások alkalmazása (pl. vadföld kialakítása céljából történő gyepfeltörés, tárcsázás, felületés, szerves vagy szervetlen trágyázás) nem megengedett.

1. 9. Madárvédelem

- Szaporodási és utódnevelési időszakban, fokozottan védett madár és védett ragadozó madár fészke körül 100 m sugarú körben erdészeti tevékenység (a madarat zavaró, ennek következtében a költést, illetve az utódnevelést veszélyeztető semmilyen tevékenység) nem végezhető.
- A vegetációs időszakban végzett fakitermelés tilalma a madárvilág védelmét is szolgálja.
- Fekete gólya és ragadozó madár fészket tartó fát tilos kivágni.

- A jelenleg ismert fészkek helyét az erdőrésztlet szintű tárgyaláson megadjuk, amelyet az erdőrésztlet lap szöveges részében megjegyzésként szerepeltetni kell.

1. 10. A vadgazdálkodásra vonatkozó természetvédelmi előírások

A védett terület nagyvad-állományát az erdő természetes vadeltartó képességének szintjén kell tartani. A jelenlegi állomány létszám ezt jelentősen meghaladja, ezért a körzeti erdőtervbe kérjük beírni a következőket:

- a vadgazdálkodási üzemtervbe beépített természetvédelmi előírásokat be kell tartani, a nagyvad-állománynak a természetes vadeltartó képesség szintjére történő apasztását minden eszközzel elő kell segíteni,
- védett természeti területen mesterséges takarmányozásra alapozva a nagyvad-állomány fenntartható létszáma nem növelhető,
- vadgazdálkodási létesítmények csak az illetékes természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása alapján telepíthetők.

Budapest, 2009. február 26.

Összeállította:

Grosz Róbert
termvéd. tájegységvezető

Dobos Antal
osztályvezető

Koncepció a Szentendrei-sziget déli csúcsán található erdők átalakítására a környezetvédelem érdekeinek figyelembevételével

A Szentendrei-sziget déli csúcsán található erdők zöme (közel 100 Ha.), jelen pillanatban nem felel meg sem az erdőgazdálkodás, sem a természetvédelem, sem a terület tulajdonosa, a Fővárosi Vízművek ZRt. érdekeinek.

Az erdőgazdálkodás szempontjából, az állományok zömét kitevő cellulóznyár jelenleg nem, vagy csak igen nyomott árakon értékesíthető. A kiritkult állományokban a kéregfekély, fagyléc és az álgesztesedés a minőség rovására megy, így az iparifa-kihozatal során a produktum az olcsóbb, értéktelenebb választékok irányába tolódik el.

Környezet és természetvédelem szempontjai szerint a cellulóznyár feltétlenül lecserélendő hazai nyárfajokra, vagy egyéb őshonos fajokra. Ennél sokkal nagyobb problémának érzem a mindenhol, minden mennyiségben fellelhető, mindent elborító és elnyomó, tájidegen zöldjuhar jelenlétét, ami mára az ártéri erdők létét veszélyezteti. A jellemzően többkorú ártéri erdők, már csak öreg halódó fákból állnak, újulatot, fiatal egyedek elvétele lehet találni. Az öreg fák pusztulása folyamatos. Kidőlésük után helyüket 100%-ban a

zöldjuhar foglalja el. Ezzel az átlagmagasság 50 % alá csökken. A madárpopuláció szempontjából a sűrű, ágas-bogas zöldjuhar kitűnő fészkelőhelynek tűnhet, ami így is van, de a zöldjuharnak, mint tájidegen fának fogyasztóját eddig csak a szintén amerikai eredetű *Hyphantria cunea*-t figyeltem meg, minek szőrös hernyóját a kakukkon kívül semmi

sem fogyasztja. Így a jó fészkelőhely mellett tápláléksivatag alakul ki. Az idős fák fogyásával, az odúlakó madarak is fokozatosan kiszorulnak a területről.

A Fővárosi Vízművek ZRt. érdekeinek ugyan mindegy, hogy milyen összetételű a terület erdőállománya. Ez az ivóvíz kitermelését nem befolyásolja, de gazdaságilag természetes, hogy az értékesebb fajok felé szeretne orientálódni. Erre van is mód. Ez teljesen párhuzamba állítható azzal a célkitűzéssel, hogy hosszabb vágásfordulóú erdőkkel telepítsük be területeinket, és nem ellenkezik a környezetvédelem érdekeivel sem. Viszont a zöldjuhar jelenléte agresszivitása miatt rendkívül zavaró és veszélyes. Mivel a területen váltakoznak a csatornanyomvonalak kaszállói az erdőkkel, így az árvizek és viharok után a kaszállókra kidőlő zöldjuharok letakarítása külön feladatként jelentkezik, amire nem mindig van idő és pénz. Ilyenkor ezek a fák különleges életerejüknek köszönhetően nem kiszáradnak, hanem a talajjal érintkező törzsrészükkel legyökereznek, jelentős területet elhódítva a kaszállótól. A megkésztet letakarítás lényegesen költségesebb, mivel a gyökerek felszaggatásához már erőgép szükséges.

Még egy szempontot kell megemlítenem, az esztétikát. A Vízműveket felügyelő szervek elvárják, hogy a vízbázis területén esztétikailag a rendezettség, ápoltság legyen érzékelhető. Ehhez tartoznak az egyenes vonalú, a csatornáktól meghatározott távolságra (8-10 m.) húzódó erdőszélek, a rendszeres fűkaszálás, az erdők ápolása. Most hogy az M0 autópálya hídja átszeli a területet, még fontosabbnak érzem, hogy kiritkult és elbozótosodott cellulóznárasok helyett zárt, magas esztétikai élményt nyújtó erdőkkel övezzük az objektumot. Példaként a Szigetmonostor 153/b erdőrészt tudom említeni, mely jelenleg a terület díszé.

Aki ismeri a területet, azonnal belátja, hogy igen is szükség van a rehabilitációra és az állománycserére. Kivitelezni viszont csak egy összefüggő, hosszadalmas munkafolyamattal lehet, mert másként a zöldjuhar fertőzés a korábbi munkát is tönkreteszi. Ezt a hatalmas munkát a következő 10 éves üzemtervi periódusban én hajlandó vagyok kivitelezni, kiviteleztetni, de néhány dolog az utamat állja. Ezek leküzdésére kérem elsősorban a Környezetvédelmi hatóság, valamint az Erdőrendezőség és az Erdőfelügyelőség segítségét.

Kivitelezési terv:

Kéttípusú erdő található a területen. Egyik az őserdőnek nevezhető partmenti sáv, míg a sziget belső részein a telepített erdők találhatók. Más felújítási formát és részben más fafajt igényelnek.

Parti őserdők:

A parti sáv még élő óriásfáinak védelme érdekében, itt a tarvágást el kell felejtetni, de viszont egy az átlagos 5-10%-nál erősebb egészségügyi termelés mindenképpen kivitelezendő. Ennek során el kell távolítani az összes zöldjuhart, valamint az erősen csúcsszáradt, néhány éven belül elpusztuló nyárfa egyedeket. Az esetleges szilek, egyéb juharfajok, éger mindenképp kímélendők. Ennek a termelésnek a során, apró tisztások keletkeznek, ahol az alátelepítés után a teljes talajelőkészítés és a gépi sorközművelés lehetetlen. Az aljnövényzetből való kitörés meggyorsítására, ha kivitelezhető, suhángültetést kell alkalmazni. Amennyiben ez nem megy, fel kell készülni a többéves kézi ápolásra. A 142/b erdőrészben korábban már bebizonyítottam, hogy az alátelepítés adott területtípuson beválik, még ha csak 50% körüli megmaradásra is lehet számolni. Mindamellet megfigyelés, hogy egy óriásfa kidőlését követő évben, helyét sűrű természetes nyár újulat foglalja el, amit csak az elkövetkező 2-3 évben fojt meg a fölötté bezáródó zöldjuhar újulat és sarj. Az újulat védelme miatt, az ápolásnak legalább évenként egyszeri bozótirtást, sarjleverést is magába kell foglalnia, de későbbiekben is alkalmanként étl. termelést kell betütemezni a zöldjuhar főkentartására. Ezeken a részeken a part a víz felé lejt, így kénytelenek vagyunk magassági szintekre osztani. A legmélyebb részek parti botolófűzesei feltétlen védelmet érdemelnek. Az alacsonyabb területeken a fehérfűznek kell dominálni, ami a jégzajlástól is hivatott megvédeni a magasabban fekvő részeket. A fűz, felfelé haladva fokozatosan adja át a helyét a nyár fajoknak, amik ezeken a területeken inkább a fekete és fehérnyár. Kisegítő elegyfát nem alkalmazunk, mert cél a minél előbbi záródás elérése. Az árnyéktűrő fafajok betelepülése amúgy is természetes folyamat. A zöldjuhar egyetlen „Achilles sarka” a fokozott fényigénye, így kiirtására csak a teljes záródás létrehozásával számíthatunk.

Belső területek erdői:

Zömében telepített erdők, melyek néhány kivételtől eltekintve 25 évnél idősebbek. Legtöbbjük elérte a vágásérettségi kort, sőt jelentős részük túltartott. A telepítésnél elkövetett hibáknak köszönhetően (gyepbe történő ültetés, rossz fafajválasztás, ritka hálózati, ápolási hiánya) jelentősen kiritkultak, növekedésük stagnál és teret engedtek a betervedő

zöldjuharnak, ami bizonyos részeket (főleg a szélirány felőli Ny-i oldalon) teljesen elborított és tovább terjed a sziget belseje és a Keleti part felé.

Felújítása során lehetőség van teljes talajelőkészítésre, mire az erősen tömörödött, szellőzetlen ártéri öntéstalaj miatt szükség is van. Ezzel a munkával a lágyszárú növényzetben sem okozunk maradandó kárt, mivel az értékesebb lágyszárúak, vagy hagymások, vagy gyöktörzsesek, melyek a sorokban újra felverődnek és a sorközművelés felhagyásával visszaterjednek a sorok közé is. Ennek a folyamatnak tökéletes igazolása a Tahitótfalu 53/c,d,e erdőrészek, ahol az ápolások végeztével a korábbinál lényegesen erőteljesebb lágyszárú állomány kapott lábra.

A viszonylagosan könnyű kivitelezhetőség miatt itt nagyobb lehetőség van elegyfajok bekeverésére az állományba, amit ki is kell használni. A célállomány három összetevős az adott terület adottságainak megfelelően. Első tényezője a magyarkőris, amely a dunai árterek talán legjelentősebb őshonos fafaja a kocsányostölgy után. Ezt a fajtát minden állományban alapnak tekintem az azonos mennyiségben ültetett szürkenyár vagy fehérfűz mellett. (Példa: Tahitótfalu 53/c,d,e) Utóbbi két fajt a terület adottságainak megfelelően alkalmazom. Mivel minden területre csak két fő fajt jelölök ki, a fennmaradó harmadiknak elegyfaként kell bekerülni az állományba nagyjából 5-10 % részvétellel. További elegyfajok a fekete és fehérnyár, valamint az éger. Bebizonyosodott, hogy a szürkenyár korai növekedési erélye felülmúlja a kőrist és a fűzet, ezért kénytelen vagyok soros elegyítést alkalmazni a fő fajoknál, és az első tisztításnál segíteni a kőrist a koronaszintben. Éppen ezért az elegyfák bekeverésénél is a szürkenyár sorokba kerülnek a nyárfajok, míg a fűz és az éger a lazább koronájú kőris közé vegyülne. Az éger számomra érthetetlen módon foltos elterjedést mutat. Míg nagy területről teljesen hiányzik, máshol egy kis foltban gyönyörűen tenyészik és újul. Ezért fontosnak tartom megkeresni azokat a helyeket, ahol megél, és nagyobb részesedést biztosítani neki az állomány összetevői közt.

Még egy pont van amivel érzésem szerint érdemes foglalkozni, a kocsányostölgy betelepítése (visszatelepítése?) a Szentendrei-sziget déli csúcsára. Egy szóval sem állítom, hogy állományban ki tudnám nevelni az ember-magas ártéri növényzetből, de a felújítások módszerei lehetőséget adnak arra, hogy ha ritkásan is, de legyen tölgy a területen. A tahitótfalui részen bevált gyakorlat alapján, a sorok tányérozása és kaszálása csak addig tart, míg az állomány ki nem nőtt az aljnövényzet szintjéből. A sorközök tárcsázása viszont egy-két évvel tovább húzódik, hogy a kifelé terjedő gyökérzet ne legyen gyökérkonkurenciának kitéve. Kihasználva a tölgy csemetekori árnytüdő képességét, adódik a lehetőség, hogy az utolsó sorkaszálás után, vagy közvetlenül előtte, a sorokba elszórtan, esetleg pótlásként tölgyfákot vessünk. A sorközművelés oldalról némi fényt tud neki biztosítani, és már nem áll fenn a lekaszálás veszélye. Ha csak 50 makkból 1 megmarad, érzésem szerint már megérte, és sikertelenség esetén sem jelentős az elvesztett költség.

Erdőrészek bemutatása és javaslat a felújításra:

Nyugati oldal:

Szigetmonostor 176/a 14,6 Ha.

A következővel együtt a legkritikusabb erdőrész, minden zöldjuhar-fertőzés forrása. Amellett, hogy szélirányban van a terület ÉNY-i sarkában, az erdőrészt nyugatról lezáró szomszédos parti őserdő a Vízügyi Igazgatóság kezelésében van, így én nem végezhetek munkát benne. Az erdőtelepítés hiányosságai tág teret engedtek a zöldjuhar betelepülésének. A ritka hálózat és az ápolás hiánya okozta kiritkulás miatt elegendő fény jut a juharoknak, a gyepebe történő ültetés, a tömörödött talaj következménye pedig, hogy a több mint 30 éves cellulóznyárok zöme alig karvastagságú. Növedék szempontjából hosszában lehet három részre tagolni az állományt. A nyugati oldal szinte 100 %-ban idős, magtermő zöldjuharokból

176/a Ny-i sáv 100% zöldjuhar

áll Az erdősítés nyárfái még nyomokban is alig találhatók meg. A középső sávban, bár erősen kiritkulva, található még nemesnyár és itt a mérete is elfogadható. Alattuk viszont a zöldjuhar szinte áthatolhatatlan bozóttal borítja a felszínt. A keleti sáv megmaradt nyárfái alig karvastagságúak, és erőteljesebb fejlődésre esélyük sincs a zöldjuhar közt.

Felújítása égetően szükséges, mivel ez a 100-140 méter széles sáv, zárt erdőtakaróval útját tudná állni a part felől érkező zöldjuhar magoknak, és megakadályozná a sziget belseje felé történő terjedését. Jelenleg nincs út a parti erdő és az állomány közt, így felújítás során is törekedni kell az őserdővel történő összefüggőségre. Bármilyen út, erdőszél, tisztás azonnal teret enged a juharnak. A termelés

során a szomszéd erdő rész széléig maradéktalanul ki kell vágni az összes zöldjuhart. Felújítása, viszonylag magasabb fekvése és a szürkenyár sűrűbb lombkoronája miatt teljes talajelőkészítés után magyarköris és szürkenyár főfafajokkal történhet. Elegyfajnak itt csak a fekete és fehérnyár jöhet szóba. Elegyarány: m. köris =50%, sz. nyár =30%, fek. és feh. nyár = 10-10%

176/a K-i sáv csenevész 30 éves nyárfái

Szigetmonostor 178/a 16,7 Ha.

A jelenlegi állomány összetevői csenevész kertészeti fűz fajokkal bővülnek az előző területhez képest. Nagyon sok idősebb magtermő zöldjuhar található. Egyéb jellemzőivel azonban megegyezik.

Felújítása során az alapvető két faj mellett, már az összes elegyfaj szerephez jut, bár a fűz és az éger elegyítését a partközeli részekre kell korlátozni. Teljes talajelőkészítés kivitelezhető.

Elegyarány: m. köris =40%, sz. nyár =40%, fek. és feh. nyár, fűz, éger = 5-5%

Szigetmonostor 178/b 2,8 Ha.

Ha lehet, még vegyesebb képet mutat mint az előző állomány, bár a jellemzői azonosak. DNY-i sarkában természetes égerfolt, amit a felújítás során lehetőség szerint meg kell hagyni, megszórás céljából.

A talajszint alacsonyabb mint a tőle északra fekvő erdőrészeké, így már teljes szélességben lehet alkalmazni az elegyítést. A három főfafaj közül a szürkenyár és a fehérfűz

is soronként váltakozik a kőris mellett. „Töltelékfajnak” csak az éget és a feketenyárat alkalmaznám. Teljes talajelőkészítés kivitelezhető.

Elegyarány: m.kőris, sz.nyár, f.füz =30-30%, éger, fek.nyár =5-5%

Szigetmonostor 178/c 5,7 Ha.

16 éves cellulóznyár, többé-kevésbé elfogadható záródással. A part felőli oldalán 30-40 cm. körüli mellmagassági átmérőkkel, míg a belső oldalon alig karvastagságúak a fák. Cserjeszint nincs, a mellig érő szolidágó, szeder és ragadós galaj rétegen csak a zöldjuhar képes áttörni. Az erdőrész 2008 évi tisztítása (törzskiválasztó gyérités jelleggel zajlott) minek során gondot fordítottunk a zöldjuharok kivágására, ezért ennek az erdőrésznek a felújítása nem sürgős. A következő 10 éves ciklus vége felé ráér. A parti erdő (ami itt már Vízmű kezelésben van) és az erdőrész közt földút vezet. Ennek megszüntetése nem lehetséges és lehetőséget ad a zöldjuharok burjánzásának. A tisztítás során igyekeztünk a legvastagabb (30-50 cm.) magtermő juharokat eltávolítani az út széléről, hogy legalább részben védjük a megnyitott koronaszint miatt sebezhetővé vált állományt a fertőződéstől.

A növekedési erély diferáltsága jelzi, hogy az 1-1,5 m. szintkülönbség milyen jelentős tényező a területen. Ez okból a szárazabb területrészeken inkább a fehérnyárnak kell dominálni, míg a többi fafaj a Dunához közeli részekben jutna szerephez.

Elegyarány: csak a letermelés idején lehet javaslatot tenni és meghatározni azt a vonalat, ahol a fent jelzett fafajváltás megtörténhet.

Szigetmonostor 142/b 13,2 Ha.

A D-i csúcsot körülölelő parti őserdősáv. Az általános részben leírtak szerint, csak eü. termelést igényel, ami inkább a nyugati szakaszára kell, hogy szorítkozzon. A keleti oldalon, kb. 12-15 éve ez a munka egy kútsor-rekonstrukcióval egyidőben el lett végezve. A keletkezett tisztásokra szürkenyár lett alátelepítve, melyek mára elérték a 12-15 m-es

magasságot, igazolva a parti erdők rehabilitációjáról alkotott elképzelésem helyességét. Természetesen ez az oldal sem maradhat ki a zöldjuharozás alól, mivel mindenhol kaszáló szegélyezi, és az erdőségeken a megmaradáshoz elég fényhez jut a juhar. A nyugati oldal idős fái a pusztulás szélén állnak. Már jelenleg is nagy zöldjuharral borított tisztások vannak, és várhatóan néhány éven belül a fák zöme

összeroskad. A juhar szabadon tenyészik, és magjait a szél korlátlanul terjeszti.

Felújításához fekete és fehérnyárat, használunk egyenlő arányban. A parti botolófűzesek miatt fehérfűz elegyítése szükségtelen. A talajelőkészítés a lehetőségek szerint. Feltehetőleg csak egy tárcsázás lehetséges a nagyobb foltokban.

Belső területek:

Szigetmonostor 175/a 0,7 Ha.

Néhány elszórt, csenevész kínainyár egy kaszáló közepén. 1999-ig nem is volt üzemtervben, holott kora több mint 30 év. Erdőnek nem nevezhető, viszont a területkarbantartást szétszórtsága és az alatta felverődött kíninc-szórás miatt csaknem lehetetlenné teszi.

Kérem a megszüntetését! Helyette a 153/d erdőrésztől nyugatra

fekvő, néhai vadföld kb. 2 Ha-os területének a beerdősítését ajánlom fel. Másik alternatíva, a teljes állománycsere, ami meglehetősen kétes eredményességű lehet, a rendkívül tömörödött, sovány talaj és a tarack-fertőzés miatt.

Szigetmonostor 177/a 1,9 Ha.

Kiritkult, növekedésében visszamaradt 30 év körüli cellulóznnyár. A telepítésénél elkövetett erdősítési hibák korrigálhatatlanok. Egyetlen megoldás az állománycsere felújítás. Keletről egy 0,8 Ha.-os tisztás határolja, melyet beerdősítése után hozzá lehet csatolni az erdőrészhez.

Kissé magasabb fekvése miatt, a magyarkörös mellett inkább a fehérnyár jöhet szóba főfafajként. Elegyítésénél ugyan ez okból a fűz és az éger kimarad.

Elegyarány: m. körös =50%, fehérnyár =35%, szürkenyár =10%, feketenyár =5%

Szigetmonostor 153/e 5,2 Ha.

Végvágásra érett, de erősen kiritkult cellulóznnyár állomány. Déli végén az M0-híd miatt 2006-ban 100 m. széles sáv le lett termelve, miből a híd felépülte után 50 m.-t vissza kell telepíteni. Hogy ez a sáv korban ne térjen el nagyon az állomány többi részétől, a fennmaradt részt lehetőleg az új üzemterv kezdeti szakaszában kell letermelni és felújítani.

Felújítására az alapvetően meghatározott sémát akarom követni, azzal a kiegészítéssel, hogy viszonylagosan magas fekvése miatt az éger nem kell belekeverni és a fűz aránya se legyen több 5%-nál. Felújítás előtt a teljes talajelőkészítés elengedhetetlen.

Elegyarány: m. körös =45%, sz. nyár =35%, fehérnyár =10%, fűz, feketenyár =5-5%

Szigetmonostor 153/d 3,4 Ha.

Végvágásra érett zömében cellulóznnyár, csenevész kertészeti fűzfajokkal tarkítva. Két folt szürkenyár az erdőrész északi végén és a derekán. A 2009-ig tartó üzemtervi periódusban, növedékfokozó gyérítésre volt jelölve, de kiritkultsága miatt ezt nem hajtottuk végre. Az északi végén levő szürkenyárak kigyérítve megtarthatók, felújítása a terepviszonyok miatt amúgy is igen nehéz lenne. A másik folt előregedett fái folyamatosan veszélyeztetik a

szomszédos csatorna épségét, gátolnák a felújítást, ezért sajnos le kell termelni. Az erdőrészt árok szeli keresztül (valószínűleg háborús futóárok maradványa), minek betúrása a későbbi ápolási munkák kivitelezését segítené. Nyugati oldalán, kb. 2 Ha. kiterjedésű használaton

kívüli vadföld, minek beerdősítésével az erdőrészt területe növelhető lenne.

Felújításában a teljes talajelőkészítés után, minden fafaj szerephez jutna, legalább is az eredeti erdőterületen. A vadföld talaja jelentős mértékben kizsákmányolt, amin az árvizek iszaptakarása sem tudott segíteni. Ezen a részen az elegyfajok bekeverése inkább csak kísérleti jelleggel, igen

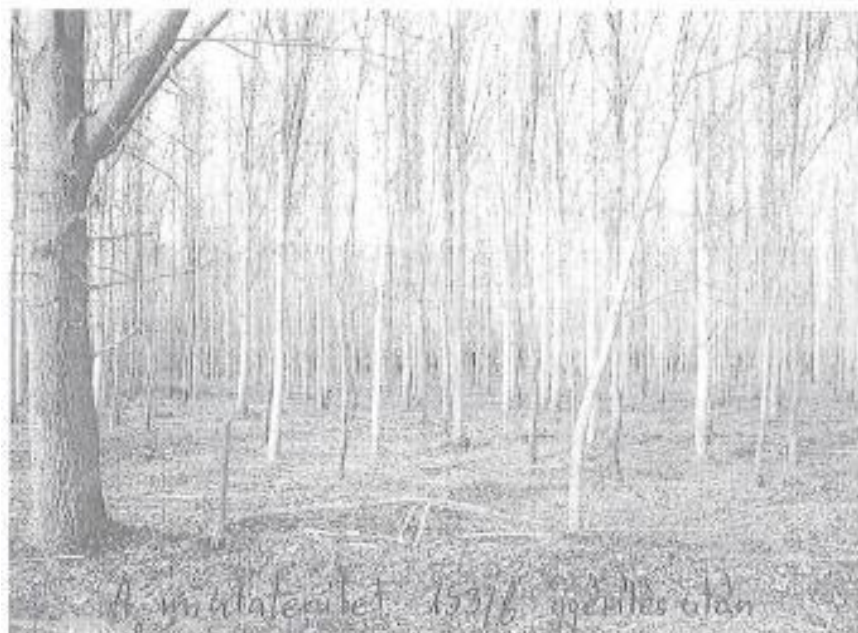
korlátozottan kell hogy történjen.

Elegyarány: Jelenleg csak körülbelüli értékek határozhatók meg. Pontosabb felmérés csak a letermeléssel egyidőben lehetséges.

m. kőris = 35%, sz. nyár = 40%, éger, fek. nyár, feh. nyár = 5-5%, f. fűz = 10%

Szigetmonostor 153/a,b 5,3 ill. 5,8 Ha.

A két erdőrészt egykorú, egyforma állománytípusú (szürkenyár, fehérfűz, néhány éger),

ezért a későbbiekben is célszerű együtt kezelni. Jelenleg a terület dísz, főként a 153/b rész. A másik rész állaga, növedéke foltokban változó valószínűleg a talaj sajátosságainak megfelelően. Egyes részek közt 2-3 m. szintkülönbség van, ami megérezhető az egyes fafajok növedékén. A két területrész közti határ egy helyenként 2 m. mély, és 10-15 m. széles árok, ahol a fűz mutat igazán jó növedéket. Máshol a

nyár túlnövi akár az éget. 2008-ban üzemtervtől eltérően növedékfokozó gyéritést kellett végrehajtani, mert olyan intenzív növekedést mutatott, hogy nem várható a következő

talajelőkészítésre és a várható erőteljes növedékre 1 éves magági. Az alátételekben szükség szerint suháng is alkalmazható.

A Szentendrei-sziget déli csücsa az a terület, ahol a Fővárosi Vízművek Zrt. „bányaüzeme” maximálisan és súrlódások nélkül együtt tud élni a környezetvédelem a DINP. érdekeivel. Céljaink azonosak, még ha más-más nézőpontból is értékeljük a helyzetet. A minőségi, tájegységre jellemző erdők létrehozása, az agresszív, tájidegen fajok visszaszorítása, az eredeti flóra és fauna védelme, segítése és terjesztése az összes érintett félnek érdeke.

Még az új üzemtervezés előtt szeretném felhívni a figyelmet elképzeléseimre, és arra is, hogy a gyakorlati szempontok nem mindig egyeztethetők össze a szabályzókkal. Utamban a Nemzeti Parkok tarvágásokra vonatkozó 3 hektáros szabálya áll. Ezt a munkát önvédelemből terveztem az egyre csak terjedő zöldjuhar megfékezésére. Ennek ellenére saját magunk dugjuk be a puskánk csövét, hogy még véletlenül se lehessünk eredményesek.

Értelmetlen az egész munka, ha betartjuk ezt az íróasztal mögött született, a gyakorlati szempontokat teljesen nélkülöző szabályt. Legalább egyedi elbírálásra adna lehetőséget. Miért mondom ezt? Több ok miatt lehetetleníti el a munkát:

- Az értelem azt kívánja, hogy az uralkodó szélirány felől, a fertőzés forrását megszüntetve kezdjem az átalakítást. Az első fázisban betervezett erdőrészek területei $176/a=14,6$ Ha., $178/a=16,7$ Ha., $178/b=2,8$ Ha. Összesen: 34,1 Ha. Szélességük 120 és 150 m. között változik. Faanyag a terület méretéhez képest elenyésző, annyira ki van ritkulva, jellegében inkább bozótos. A többszöri visszatérés azért a néhány köbméter fáért, már azt a minimális nyereséget is elviszi, amit a felújításra fordíthatnánk.

-Ha én ezeket az erdőrészeket 3 Ha.-os részterületekre osztom, és csak minden másodikat újítom fel, a maradék területek magaszórással tovább fertőzik a sziget belső részeit, és a felújítást. Gyakorlatilag a munkám nem éri el célját.

-Lehetőség szerint megszüntetném az összes használaton kívüli utat, nyiladékot, hogy minél kevesebb erdőszél adjon teret a juharnak. Ha fel kell apróznom a területeket, akkor a kivágott 3 Ha.-ból már csak 2,5-et tudok visszaerdősíteni, mert a két végén el kell hagyni 15-15 m.-t. Erre az ápolási munkák során, traktorfordulóként van szükség, és biztonsági, döntési területként a fennmaradt állomány későbbi letermelésekor. Ez a sáv, később sem tűnhet el, mert a korábbi erdősítés a következő ciklusig már oly mértékben záródik, hogy traktorral károkozás nélkül nem lehet közémenni, tehát mindenképp szükség van fordulókra.

-Még megemlíteném, hogy milyen költségnövekedést jelent a többszöri visszatérés, az újbóli felvonulás. Mennyivel egyszerűbb és olcsóbb, ha a traktornak 2,5 km hosszú szakaszon kell járni, mint 200 m. után állandóan forgolódni. A rendeletek nem nyilatkoznak arról, hogy ezt a költségbeli növekményt kitől kérjük vissza. Hagy fizessen rá az, aki tenni is akar valamit. Könnyű máséval verni a csalánt!

Ha ennek a szabálynak a kikerülésére, felfüggesztésére nincs lehetőség, akkor tervezetemet el kell felejteni, és nyugodtan nézzük végig, ahogy ez a 100 Ha.-nyi terület leromlik és tönkremegy. Szerintem ez a negatív irányú változás, nem elsősorban a Fővárosi Vízművekre, hanem a környezetvédelmi hatóságokra, vetne rossz fényt.

Tisztelettel kérem az illetékeseket, hogy próbáljunk meg valamilyen megoldást találni a fenti problémára.

Nyilatkozat

a körzeti erdőtervezés során az erdőgazdálkodásra vonatkozóan megállapított előírás-javaslatoknak a **Szentendrei Erdészeti Tervezési Körzet** területén található európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület(ek)re, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak vizsgálatáról.

A körzet területén található Natura 2000 terület vagy annak része:

Neve	Kódja	Területtípusa	Érintett területe (ha)	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
<i>Börzsöny és Visegrádi-hegység*</i>	<i>HUDI10002</i>	<i>madárvédelmi</i>	<i>282,66</i>	<i>Duna-Ipoly NPI</i>
<i>Duna és ártere*</i>	<i>HUDI20034</i>	<i>természetmegőrzési</i>	<i>139,67</i>	<i>Duna-Ipoly NPI</i>
<i>Pilis és Visegrádi-hegység*</i>	<i>HUDI20039</i>	<i>természetmegőrzési</i>	<i>282,66</i>	<i>Duna-Ipoly NPI</i>
<i>Szigeti homokok*</i>	<i>HUDI20047</i>	<i>természetmegőrzési</i>	<i>257,85</i>	<i>Duna-Ipoly NPI</i>

A **Börzsöny és Visegrádi-hegység SPA** Natura 2000 erdőterületen a **Duna-Ipoly** NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
fehérhátú fakopáncs	Dendrocopos leucotos
parlagi sas	Aquila heliaca
kerecsensólyom	Falco cherrug
uhu	Bubo bubo
darázsölyv	Pernis apivorus
fekete harkály	Dryocopus martius
hamvas küllő	Picus canus
közép fakopáncs	Dendrocopos medius
erdei pacsirta	Lullula arborea
örvös légykapó	Ficedula albicollis
kis légykapó	Ficedula parva
fekete gólya	Ciconia nigra

A **Duna és ártere pSCI** Natura 2000 erdőterületen a **Duna-Ipoly** NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Iszapos partú folyók részben <i>Chenopodium rubri</i> , és részben <i>Bidention</i> növényzettel	3270
Puhafás ligeterdő Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i> és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) *	91E0
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (Ulmeon minoris)	91F0

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
leánykancér	<i>Rutilus pigus</i>
Ragadozó őn (balin)	<i>Aspius aspius</i>
halványfoltú küllő	<i>Gobio albipinnatus</i>
ingola fajok	<i>Eudontomyzon</i> spp.
selymes durbincs	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>
tarka géb	<i>Proterorhinus marmoratus</i>
szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
német bucó	<i>Zingel streber</i>
magyar bucó	<i>Zingel zingel</i>
vágócsík	<i>Cobitis taenia</i>
széles durbincs	<i>Gymnocephalus baloni</i>
régi csík	<i>Misgurnus fossilis</i>
garda	<i>Pelecus cultratus</i>
vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>
tarajos gőte	<i>Triturus cristatus</i>
mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>

A **Pilis és Visegrádi-hegység pSCI** Natura 2000 erdőterületen a **Duna-Ipoly** NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
pannon gyertyános tölgyesek <i>Quercus petraea</i> val és <i>Carpinus betulus</i> szal *	91G0
pannon cseres-tölgyesek	91M0
szubmontán és montán bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	9130
pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel*	91H0
szubkontinentális peripannon cserjések*	40A0
lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> erdői*	9180
A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	9150
enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők*	91E0
nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok	8310
közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők	8150
szubpannon sztyeppék *	6240
pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)*	6190

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
nagy patkósdenevér	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>
kis patkósdenevér	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
hegyesorru denevér	<i>Myotis blythi</i>
vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>
kövi rák *	<i>Austropotamobius torrentium</i> *
nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>
szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>
magyar futrinka	<i>Carabus hungaricus</i>
gyászscincér	<i>Morimus funereus</i>
bíboros sallangvirág	<i>Himantoglossum caprinum</i>
piros kígyószisz	<i>Echium russicum</i>
Szent-István szegfű	<i>Dianthus plumarius</i>
Lumnitzer-szegfű*	<i>Dianthus lumnitzeri</i> *
magyarföldi husáng	<i>Ferula sadleriana</i>

A **Szigeti homokok pSCI** Natura 2000 erdőterületen a **Duna-Ipoly** NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Pannon homoki gyepek*	6260
Euro-szibériai erdősztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp)*	9110

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Homoki kikerics	<i>Colchicum arenarium</i>
homoki nőszirm	<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>
Magyar futrinka	<i>Carabus hungaricus</i>
nagy höscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>

Az erdőrésztlet-szintű egyeztetéseken meghatározottak alapján megállapítható, hogy a körzet területén található Natura 2000 terület(ek)re, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetére a körzeti erdőterv erdőgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok **nem járnak kedvezőtlen hatással**.

Az erdőrésztlet-szintű előírások megállapításánál a **11/2010. (II.4.) FVM rendelet** (a továbbiakban: rendelet) **8. §** rendelkezései megfelelően alkalmazására kerültek. Az előírás-javaslatok hatásainak vizsgálatára a rendelet **4. számú mellékletében** szereplő szempontrendszer figyelembe vételével került sor. A Natura 2000 terület élővilágára vonatkozó adatok közül a hatások vizsgálata során az alábbiak álltak az erdészeti hatóság rendelkezésére:

- Természetvédelmi irányelvek a Szentendrei körzet erdőtervezéséhez
- Szentendrei körzet és Erdészet jelölő fajok és élőhelyek táblázat
- Natura 2000 digitális térképfedvény

Budapest, 2010. június 3.

.....
igazgató

.....
felelős tervező

A nyilatkozatban megfogalmazottakkal a Duna – Ipoly NPI képviselőjében egyetért:

.....
védett természeti terület
természetvédelmi kezeléséért felelős szerv

1.3. Határozatok

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
miniszter

Előadó: Szalai Károly

Ügyiratszám: XXIV/1131/2/2010.

Tárgy: Szentendrei erdészeti tervezési
körzet körzeti erdőtervének
jóváhagyása

HATÁROZAT

A Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatósága által a **Szentendrei erdészeti tervezési körzetbe** tartozó erdőkre 2009. évben készített körzeti erdőtervet

j ó v á h a g y o m,

egyben annak kiadását, valamint az Országos Erdőállomány Adattáron való átvezetését elrendelem.

A körzeti erdőterv érvényességi ideje: 2010. január 1-től 2019. december 31-ig terjed.

Határozatom ellen fellebbezésnek helye nincs. Jogszabálysértésre hivatkozással a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető. A Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevelet személyesen vagy ajánlott postai küldeményként a Vidékfejlesztési Minisztérium Természeti Erőforrások Főosztályához (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) lehet benyújtani a határozatnak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 78. § (10) bekezdése szerinti közlésétől számított harminc napon belül. A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben azonban a döntés végrehajtásának felfüggesztése kérhető.

INDOKOLÁS

A körzeti erdőterv az erdőtervezési egység területén található erdő-, és az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőállományok adatait a felvétel, illetve az érvénybelépés időpontjára vonatkozóan az előírt pontossággal tartalmazza.

Tervjavaslatai és előírásai megfelelnek az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.), az annak végrehajtásáról szóló 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet, valamint az erdőterv rendelet előkészítésének, és a körzeti erdőterv készítésének szabályairól szóló 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet előírásainak, és az érvényben lévő erdőtervezési irányelveknek.

Határozatomat az Evt. 113. § (12) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezés értelmében az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LTV. törvény 24. § (4) bekezdésében, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § c) és l) pontjában, valamint a 105. § d) pontjában foglalt felelősségi körömben és hatáskörömben eljárva, a Ket. 72. § (1) bekezdésében foglaltak szerint hoztam meg. A jogorvoslati lehetőség tekintetében a Ket. 108. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem.

Budapest, 2010. október „12” „

Dr. Fazekas Sándor

2.0 Táblázatok, statisztikák a körzet teljes területére

2.1. Területi adatok

- 2.1.1. Részletes terület-kimutatás**
- 2.1.2. Helységhatáros területkimutatás**
- 2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)**
- 2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása**
- 2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.**
- 2.1.4.C. További rendeltetések területkimutatása II.**
- 2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása**
- 2.1.6. Területváltozás a körzetben**

Helységhatáros területkimutatás

(területek hektárban)

Erdőterv 2.1.2.

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Helység		E r d ő r é s z l e t e k				Egyéb részletek	Mind- összesen
		Elsődleges rendeltetés szerint					
Kód	Név	Védelmi	Gazdasági	Közjóléti	Összesen		
5546	Leányfalu	1.043,53			1.043,53	28,95	1.072,48
5547	Pilisszentlászló	1.388,86			1.388,86	94,76	1.483,62
5549	Szentendre	1.438,39		8,36	1.446,75	74,16	1.520,91
5550	Szigetmonostor	690,56		149,65	840,21	132,27	972,48
Össz: 12 PEST MEGYE		4.561,34		158,01	4.719,35	330,14	5.049,49
Mindösszesen:		4.561,34		158,01	4.719,35	330,14	5.049,49

Ez a táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerint készül!

**Rendeltetések kimutatása – elsődleges és
további rendeltetések együtt
(Halmazott terület hektárban)***

Erdőterv 2.1.3.

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Rendeltetések		Terület (ha)
<i>Védelmi rendeltetésű erdők</i>		
TV	Természetvédelmi	4.009,82
TAV	Talajvédelmi	1.870,18
MVE	Mezővédő	
HON	Honvédelmi	236,57
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	6,52
GÁT	Partvédelmi	288,29
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	70,40
TÁJ	Tájképvédelmi	62,71
MŰV	Műtárgyvédelmi	
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	4.311,67
ARB	Erdészeti arborétum	
Védelmi rendeltetésű erdők összesen:		10.856,16
<i>Gazdasági rendeltetésű erdők</i>		
FT	Faanyagtermelő	41,23
SZA	Szaporítóanyag termelő	
VK	Vadaskert	
GOM	Földalatti gomba termelő	
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:		41,23
<i>Közzélégi rendeltetésű erdők</i>		
GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő	1.678,13
TAN	Tanerdő	
KÍ	Kísérleti erdő	65,96
VP	Vadspark	
Közzélégi rendeltetésű erdők összesen:		1.744,09
Mindösszesen (halmazott erdőrésztlet terület):		12.641,48

* Az egyes szakhatóságok szakhatósági jogkörébe tartozó területek a három rendeltetés oszlopából összesítve.

Elsődleges rendeltetések területkimutatása**Erdőterv 2.1.4.A.**

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Elsődleges rendeltetés*	Terület (ha)
<i>Védelmi rendeltetésű erdők</i>	
TV Természetvédelmi	4.009,82
TAV Talajvédelmi	383,39
MVE Mezővédő	
HON Honvédelmi	45,56
HAT Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ Vízvédelmi	
GÁT Partvédelmi	115,72
VGA Vízgazdálkodási	
TLV Településvédelmi	6,85
TÁJ Tájképvédelmi	
MŰV Műtárgyvédelmi	
GEN Erdészeti génrezervátum	
ÖRV Örökségvédelmi	
BA Bányászati	
NAT Natura 2000	
ARB Erdészeti arborétum	
Védelmi rendeltetésű erdők összesen:	4.561,34
<i>Gazdasági rendeltetésű erdők</i>	
FT Faanyagtermelő	
SZA Szaporítóanyag termelő	
VK Vadaskert	
GOM Földalatti gomba termelő	
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:	
<i>Közzélzeti rendeltetésű erdők</i>	
GYE Gyógyerdő	
PA Parkerdő	158,01
TAN Tanerdő	
KÍ Kísérleti erdő	
VP Vadaspark	
Közzélzeti rendeltetésű erdők összesen:	158,01
Mindösszesen (erdőrészlet):	4.719,35

* A táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű!

További rendeltetések területkimutatása I. Erdőterv 2.1.4.B.

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Második helyen álló rendeltetés*		Terület (ha)
<i>Védelmi rendeltetésű erdők</i>		
TV	Természetvédelmi	
TAV	Talajvédelmi	191,42
MVE	Mezővédő	
HON	Honvédelmi	191,01
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	5,52
GÁT	Partvédelmi	172,57
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	10,61
TÁJ	Tájképvédelmi	1,53
MŰV	Műtárgyvédelmi	
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	3.669,81
ARB	Erdészeti arborétum	
Védelmi rendeltetésű erdők összesen:		4.242,47
<i>Gazdasági rendeltetésű erdők</i>		
FT	Faanyagtermelő	39,94
SZA	Szaporítóanyag termelő	
VK	Vadaskert	
GOM	Földalatti gomba termelő	
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:		39,94
<i>Közfélzeti rendeltetésű erdők</i>		
GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő	311,25
TAN	Tanerdő	
KÍ	Kísérleti erdő	65,96
VP	Vadapark	
Közfélzeti rendeltetésű erdők összesen:		377,21
Mindösszesen (erdőrészlet):		4.659,62

* A táblázat csak a második helyen álló rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű !

További rendeltetések területkimutatása II. Erdőterv 2.1.4.C.

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Harmadik helyen álló rendeltetés*		Terület (ha)
<i>Védelmi rendeltetésű erdők</i>		
TV	Természetvédelmi	
TAV	Talajvédelmi	1.295,37
MVE	Mezővédő	
HON	Honvédelmi	
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	1,00
GÁT	Partvédelmi	
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	52,94
TÁJ	Tájképvédelmi	61,18
MŰV	Műtárgyvédelmi	
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	641,86
ARB	Erdészeti arborétum	
Védelmi rendeltetésű erdők összesen:		2.052,35
<i>Gazdasági rendeltetésű erdők</i>		
FT	Faanyagtermelő	1,29
SZA	Szaporítóanyag termelő	
VK	Vadaskert	
GOM	Földalatti gomba termelő	
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:		1,29
<i>Közfélzeti rendeltetésű erdők</i>		
GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő	1.208,87
TAN	Tanerdő	
KÍ	Kísérleti erdő	
VP	Vadspark	
Közfélzeti rendeltetésű erdők összesen:		1.208,87
Mindösszesen (erdőrészlet):		3.262,51

* A táblázat csak a harmadik helyen álló rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű !

Egyéb részletek területkimutatása
Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Erdőterv 2.1.5.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Térképi jel és megnevezés		Terület hektár
CS	Csemetekert, dugványtelep	
BV	Bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló terület	
KT	Karácsonyfatelep	
KI	Kísérleti célú faállomány	
NY	Nyiladék és vezeték védősávja (ha 6 m-nél szélesebb)	66,19
TI	Erdei tisztás	155,69
TN	Kopár, terméketlen	24,62
RA	Rakodó és készletező hely	1,20
VF	Vadfold	9,75
VI	Erdei vízfolyás és erdei tó	11,58
CE	Cserjés	30,11
Erdészeti létesítményhez tartozó területek összesen		31,00
ebből		
ÚT	Állandó jellegű erdészeti magánút	27,92
VA	Erdei vasút	
ÉP	Erdei épület	3,08
MV	Mesterségesen kialakított vízfelületek (tározó, csatorna)	
EY	Egyéb erdészeti létesítményhez tartozó terület	
Egyéb részletek összesen:		330,14

2.1.6. Területváltozás a körzetben

Vonatkozás éve	Védelmi	Gazdasági	Eü. - Szoc. turisztikai	Oktatás kutatási	Összes erdőrészlet	Egyéb részletek területe	Összes terület
	elsődleges rendeltetésű erdők						
	h e k t á r						
2000. körzet erdőszet nélkül	774,1	14,6	157,5		946,2	159,9	1106,1
2000. erdőszet	3771,9	0,5	6,0		3778,4	236,9	4015,3
2000 Összes	4546,0	15,1	163,5		4724,6	396,8	5121,4
2010. körzet erdőszet nélkül	751,70	-	149,59		901,29	122,90	1024,19
2010. erdőszet	3809,64	-	68,42		3818,06	207,24	4025,30
2010. Összes:	4561,34	-	158,01		4719,35	330,14	5049,49

A táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza.

A 2.1.7. és 2.1.8. sz. táblázat a 4. fejezetben, a részletes terület-elszámolás pedig a mellékletben található.

2.2. Termőhelyi adatok

2.2.1. Termőhelytípus-változatok megoszlása

2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint

Termőhelytípus-változatok megoszlása

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektár

Erdőterv 2.2.1.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

H i d r o l ó g i a i v i s z o n y o k										
Genetikai talajtípus	Termő-réteg mélység	Fizikai talaj-féleség	Többlet-vízhatástól független	Változó vízellátású	Szivárgó-vízű	Időszakos vízhatású	Állandó vízhatású	Felszínig nedves	Vízzel borított	Összesen
Bükkös klíma										
330 ER	SE	V	6,93							6,93
340 RA	SE	V	39,18							39,18
	KMÉ	V	87,67							87,67
	MÉ	V	9,29							9,29
430 ABE	KMÉ	V	18,40							18,40
	MÉ	V	58,73							58,73
450 BFÖLD	KMÉ	V	0,95							0,95
	MÉ	V	5,07							5,07
Klíma összesen:			226,22							226,22
Gyertyános-tölgyes klíma										
110 SZV	ISE	TÖ	10,57							10,57
	SE	TÖ	0,62							0,62
230 LH	KMÉ	V				0,76				0,76
330 ER	SE	TÖ	9,89							9,89
		V	41,62							41,62
340 RA	SE	V	199,19			1,65				200,84
	KMÉ	V	907,67	12,88						920,55
	MÉ	V	45,25							45,25
430 ABE	SE	V	0,38							0,38
	KMÉ	V	89,82		3,04					92,86
	MÉ	H	1,64							1,64
		V	178,03		3,89					181,92
440 PGBE	KMÉ	A	23,55							23,55
450 BFÖLD	SE	V	1,40							1,40
	KMÉ	V	72,38							72,38
	MÉ	V	21,23		3,01					24,24
710 TR	MÉ	V	1,51			4,63				6,14
930 LHE	KMÉ	V	15,08							15,08
	MÉ	V	3,01		1,50					4,51
Klíma összesen:			1.622,84	12,88	11,44	7,04				1.654,20
Kocsánytalan-tölgyes, illetve cseres klíma										
110 SZV	ISE	TÖ	4,24							4,24
	SE	TÖ	60,33							60,33
		DH	14,68							14,68
130 FV	SE	H	0,43							0,43
		V	28,21							28,21
330 ER	SE	TÖ	4,74							4,74
		V	223,30							223,30
	KMÉ	V	4,12							4,12
340 RA	SE	TÖ	0,54							0,54
		V	596,40							596,40
	KMÉ	V	922,00							922,00
	MÉ	V	82,71							82,71
430 ABE	KMÉ	V	24,07							24,07
	MÉ	V	1,43							1,43

Termőhelytípus-változatok megoszlása

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektár

Erdőterv 2.2.1.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

H i d r o l ó g i a i v i s z o n y o k										
Genetikai talajtípus	Termő-réteg mélység	Fizikai talaj-féleség	Többlet-vízhatástól független	Változó vízellátású	Szivárgó-vízű	Időszakos vízhatású	Állandó vízhatású	Felszínig nedves	Vízzel borított	Összesen
Kocsánytalan-tölgyes, illetve cseres klíma										
450 BFÖLD	SE	V	0,53							0,53
	KMÉ	V	8,42							8,42
	MÉ	V	6,88							6,88
710 TR	KMÉ	V	1,72							1,72
	MÉ	V	1,93							1,93
910 RETIE	MÉ	V	3,83			7,34				11,17
Klíma összesen:			1.990,51			7,34				1.997,85
Erdőssztyepp klíma										
150 HH	SE	H	178,16							178,16
	KMÉ	H	340,24							340,24
	MÉ	H	55,66							55,66
	IMÉ	H	1,87							1,87
210 NYÖ	SE	V						3,78		3,78
	KMÉ	H				1,98		61,54		63,52
		V				7,52	16,22	17,60		41,34
	MÉ	V						5,27		5,27
220 HÖ	ISE	V	8,37							8,37
	SE	H	1,06			2,11				3,17
		V				3,64	9,29	15,43		28,36
	KMÉ	H	2,56			4,69				7,25
		V				43,80	14,62			58,42
	MÉ	H	1,40			12,25				13,65
		V				5,93	11,96			17,89
330 ER	SE	V	0,87							0,87
540 ÖCS	IMÉ	H	7,73							7,73
550 CSJH	KMÉ	H	5,18							5,18
710 TR	KMÉ	H	0,35							0,35
Klíma összesen:			603,45			81,92	52,09	103,62		841,08
Összesen:										
			4.443,02	12,88	11,44	96,30	52,09	103,62		4.719,35

Faállománytípusok klímák szerint

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektár

Erdőterv 2.2.2.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Faállomány típus	Bükkös klíma terület	Bükkös klíma %	Gy-tölgyes klíma terület	Gy-tölgyes klíma %	K t t k l í m a terület	K t t k l í m a %	Erdőssztyepp klíma terület	Erdőssztyepp klíma %	Összesen terület	Összesen %
Bükkös	155,70	68,8	16,82	1,0					172,52	3,7
Gy-tölgyes	38,01	16,8	716,78	43,3	50,46	2,5			805,25	17,1
Kt.tölgyes	7,61	3,4	589,07	35,6	1.567,94	78,5			2.164,62	45,9
Ks.tölgyes			2,81	0,2	4,99	0,2	70,55	8,4	78,35	1,7
Cseres			139,74	8,4	226,28	11,3	28,18	3,3	394,20	8,4
Mo.tölgyes					1,14	0,1			1,14	
Akácos			1,93	0,1	47,92	2,4	406,38	48,3	456,23	9,7
Gyertyános	3,76	1,7	139,90	8,5	17,92	0,9			161,58	3,4
Juharos			1,51	0,1	10,63	0,5	14,08	1,7	26,22	0,6
Kőrises	4,18	1,8	9,61	0,6	50,73	2,5	8,24	1,0	72,76	1,5
Ek.lombos							67,30	8,0	67,30	1,4
N.nyár - n. fűz					3,65	0,2	68,53	8,1	72,18	1,5
Hazai nyáras			0,76				71,06	8,4	71,82	1,5
Fűzes					11,17	0,6	2,56	0,3	13,73	0,3
Égeres			4,63	0,3					4,63	0,1
Hársas	16,96	7,5	6,61	0,4					23,57	0,5
Nyíres										
El.lombos										
Erdeifenyves			16,25	1,0	4,28	0,2	77,91	9,3	98,44	2,1
Feketefenyves			0,85	0,1	0,74		26,29	3,1	27,88	0,6
Lucfenyves			6,93	0,4					6,93	0,1
Egyéb fenyves										
Összesen:	226,22	100,0	1.654,20	100,0	1.997,85	100,0	841,08	100,0	4.719,35	100,0

2.3. Állapot adatok

2.3.1. Korosztály táblázatok

Korosztály táblázatok fafajonként terület hektárban

(faanyagtermelést szolgáló, különleges, összesen)

Korosztály táblázatok fafajonként fakészlet köbméterben

(faanyagtermelést szolgáló, különleges, összesen)

2.3.2.A. Vágásos erdők - korosztály táblázat fafajonként

(Terület hektárban és fakészlet köbméterben)

2.3.2.B. Átalakítás alatt álló erdők - korosztály táblázat fafajonként

(Terület hektárban és fakészlet köbméterben)

2.3.2.C. Nem vágásos (szálaló) erdők - korosztály táblázat fafajonként

(Terület hektárban és fakészlet köbméterben)

2.3.2.D. Faanyagtermelést nem szolgáló erdők - korosztály táblázat fafajonként

(Terület hektárban és fakészlet köbméterben)

2.3.3. Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fajok szerint

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fajok szerint 100 évre

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fajok szerint 30 évre

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.7. Záródás minősítése faállomány-típusonként

2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint

2.3.9. Egészségi állapot fajcsoportonként

2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata

2.3.11. Fajok terület- és fakészlet adatainak változása

2.3.12. Fajok átlagos vágásérettségi korának változása

Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektár

Erdőterv 2.3.1.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI**FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)**[illegible]

Terület hektár

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Erdőterv 2.3.1.

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

[illegible]

Terület hektár

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

ÖSSZESEN

[illegible]

Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI**FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK** (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m Kst s Ktt m Ktt s Et													
T össz													
Cs m Cs s													
Cs össz													
Bükk m Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m Akác s													
A össz													
Juhar Szil Kóris EKL													
J-EKL össz													
NNY HNY													
NY össz													
Fúz Éger Hárs ELL													
Fúz-ELL ö													
EF FF LF VF EGYF													
F össz													
Összes													

Korosztály táblázat fafajonként

Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m		22	566	158	2.403	199	657	482	1.116	2.830	3.121	11.554	1,3
Kst s		5		43			375	279	233	828	863	2.626	0,3
Ktt m	3.115	2.522	10.737	8.674	23.032	4.260	17.554	1.191	1.648	6.776	3.687	83.196	9,5
Ktt s			79	251	4.476	11.305	45.452	11.830	74.230	118.238	79.388	345.249	39,2
Et				2	198	69	67	12	817	951	431	2.547	0,3
T össz	3.115	2.549	11.382	9.128	30.109	15.833	64.105	13.794	78.044	129.623	87.490	445.172	50,6
Cs m	555	1.051	9.184	4.637	16.748	2.932	9.096	1.436	1.300	3.604	1.893	52.436	6,0
Cs s		72	631	162	1.037	6.185	16.368	6.928	25.858	26.452	24.869	108.562	12,3
Cs össz	555	1.123	9.815	4.799	17.785	9.117	25.464	8.364	27.158	30.056	26.762	160.998	18,3
Bükk m	929	1.511	189	105	98	218	2.205		5.743	6.050	8.795	25.843	2,9
Bükk s					53	174	2.949		4.412	7.487	15.001	30.076	3,4
B össz	929	1.511	189	105	151	392	5.154		10.155	13.537	23.796	55.919	6,4
Gyertyán	463	1.137	5.600	2.086	5.620	2.525	7.002	1.223	5.946	3.881	3.836	39.319	4,5
Akác m		768	202	322	216	396		38				1.942	0,2
Akác s	25	3.671	6.014	7.572	10.022	1.566	2.052	21	12			30.955	3,5
A össz	25	4.439	6.216	7.894	10.238	1.962	2.052	59	12			32.897	3,7
Juhar	427	7.501	1.481	1.466	2.154	2.920	648	173	110	415	100	17.395	2,0
Szil							2		73			75	
Kőris	261	979	1.683	1.087	3.246	3.215	3.703	1.015	1.816	4.553	1.842	23.400	2,7
EKL	39	166	34	532	47		212	95	135	86		1.346	0,2
J-EKL össz	727	8.646	3.198	3.085	5.447	6.135	4.565	1.283	2.134	5.054	1.942	42.216	4,8
NNY		7.718	2.676	871	534	257						12.056	1,4
HNY	37	1.328	539	2.290	6.069	18.819	45	189				29.316	3,3
NY össz	37	9.046	3.215	3.161	6.603	19.076	45	189				41.372	4,7
Fűz		477	496	764	2.568	8.781	1.045	178	6			14.315	1,6
Éger						9		883	147	118	138	1.295	0,1
Hárs	50	294	351	150	1.449	1.258	788	546	866	3.743	6.091	15.586	1,8
ELL			32	79		25				22		158	
Fűz-ELL ö	50	771	879	993	4.017	10.073	1.833	1.607	1.019	3.883	6.229	31.354	3,6
EF		222	1.027	5.850	8.317	3.898	62		16	321		19.713	2,2
FF		1.484	209	128	1.175	1.163	2.135	935	111	705	137	8.182	0,9
LF						3.116				47		3.163	0,4
VF									14			14	
EGYF													
F össz		1.706	1.236	5.978	9.492	8.177	2.197	935	141	1.073	137	31.072	3,5
Összes	5.901	30.928	41.730	37.229	89.462	73.290	112.417	27.454	124.609	187.107	150.192	880.319	100,0

Korosztály táblázat fafajonként

Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

ÖSSZESEN

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m		22	566	158	2.403	199	657	482	1.116	2.830	3.121	11.554	1,3
Kst s		5		43			375	279	233	828	863	2.626	0,3
Ktt m	3.115	2.522	10.737	8.674	23.032	4.260	17.554	1.191	1.648	6.776	3.687	83.196	9,5
Ktt s			79	251	4.476	11.305	45.452	11.830	74.230	118.238	79.388	345.249	39,2
Et				2	198	69	67	12	817	951	431	2.547	0,3
T össz	3.115	2.549	11.382	9.128	30.109	15.833	64.105	13.794	78.044	129.623	87.490	445.172	50,6
Cs m	555	1.051	9.184	4.637	16.748	2.932	9.096	1.436	1.300	3.604	1.893	52.436	6,0
Cs s		72	631	162	1.037	6.185	16.368	6.928	25.858	26.452	24.869	108.562	12,3
Cs össz	555	1.123	9.815	4.799	17.785	9.117	25.464	8.364	27.158	30.056	26.762	160.998	18,3
Bükk m	929	1.511	189	105	98	218	2.205		5.743	6.050	8.795	25.843	2,9
Bükk s					53	174	2.949		4.412	7.487	15.001	30.076	3,4
B össz	929	1.511	189	105	151	392	5.154		10.155	13.537	23.796	55.919	6,4
Gyertyán	463	1.137	5.600	2.086	5.620	2.525	7.002	1.223	5.946	3.881	3.836	39.319	4,5
Akác m		768	202	322	216	396		38				1.942	0,2
Akác s	25	3.671	6.014	7.572	10.022	1.566	2.052	21	12			30.955	3,5
A össz	25	4.439	6.216	7.894	10.238	1.962	2.052	59	12			32.897	3,7
Juhar	427	7.501	1.481	1.466	2.154	2.920	648	173	110	415	100	17.395	2,0
Szil							2		73			75	
Kóris	261	979	1.683	1.087	3.246	3.215	3.703	1.015	1.816	4.553	1.842	23.400	2,7
EKL	39	166	34	532	47		212	95	135	86		1.346	0,2
J-EKL össz	727	8.646	3.198	3.085	5.447	6.135	4.565	1.283	2.134	5.054	1.942	42.216	4,8
NNY		7.718	2.676	871	534	257						12.056	1,4
HNy	37	1.328	539	2.290	6.069	18.819	45	189				29.316	3,3
NY össz	37	9.046	3.215	3.161	6.603	19.076	45	189				41.372	4,7
Fűz		477	496	764	2.568	8.781	1.045	178	6			14.315	1,6
Éger						9		883	147	118	138	1.295	0,1
Hárs	50	294	351	150	1.449	1.258	788	546	866	3.743	6.091	15.586	1,8
ELL			32	79		25				22		158	
Fűz-ELL ö	50	771	879	993	4.017	10.073	1.833	1.607	1.019	3.883	6.229	31.354	3,6
EF		222	1.027	5.850	8.317	3.898	62		16	321		19.713	2,2
FF		1.484	209	128	1.175	1.163	2.135	935	111	705	137	8.182	0,9
LF						3.116				47		3.163	0,4
VF									14			14	
EGYF													
F össz		1.706	1.236	5.978	9.492	8.177	2.197	935	141	1.073	137	31.072	3,5
Összes	5.901	30.928	41.730	37.229	89.462	73.290	112.417	27.454	124.609	187.107	150.192	880.319	100,0

Terület hektár

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Erdőterv 2.3.2.A

[illegible]

Vágásos erdők
Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.2.A

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.
Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET
Iroda: 1 Budapesti ETI

Fafaj	1-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-	Összesen	%	Folyó- növedék m ³ /év	Átlagnö- vekmény m ³ /év
Kst m	746	2.602	1.111	3.749	2.894				11.102	1,7	212	167
Kst s	5		654	932	808	19			2.418	0,4	25	24
Ktt m	24.039	24.516	12.299	7.640	1.000	538	684		70.716	10,8	6.326	2.015
Ktt s	330	15.296	55.563	157.066	31.273	9.193	1.663		270.384	41,2	3.118	3.177
Et		72		1.286	157				1.515	0,2	5	16
T össz	25.120	42.486	69.627	170.673	36.132	9.750	2.347		356.135	54,3	9.686	5.399
Cs m	14.641	18.889	7.882	4.097	1.308		55		46.872	7,1	2.331	1.179
Cs s	865	6.827	21.982	40.244	14.564	1.049	185		85.716	13,1	509	1.064
Cs össz	15.506	25.716	29.864	44.341	15.872	1.049	240		132.588	20,2	2.840	2.243
Bükk m	2.270	316	171	11.082	1.575	4.601	74		20.089	3,1	835	352
Bükk s		227	2.831	9.036	1.890	3.223			17.207	2,6	291	188
B össz	2.270	543	3.002	20.118	3.465	7.824	74		37.296	5,7	1.126	540
Gyertyán	8.395	7.785	6.428	6.997	463	747			30.815	4,7	974	696
Akác m	970	612	38						1.620	0,2	151	67
Akác s	12.219	4.694	1.907	12					18.832	2,9	769	666
A össz	13.189	5.306	1.945	12					20.452	3,1	920	733
Juhar	3.563	1.159	711	441					5.874	0,9	504	244
Szil			2						2			
Kóris	3.598	5.094	2.744	3.582	289				15.307	2,3	638	337
EKL	505	47	307	195					1.054	0,2	68	32
J-EKL össz	7.666	6.300	3.764	4.218	289				22.237	3,4	1.210	613
NNY	10.670	74							10.744	1,6	538	532
HNY	2.970	1.036	234						4.240	0,6	215	161
NY össz	13.640	1.110	234						14.984	2,3	753	693
Fűz	884								884	0,1	42	32
Éger		9	883	118	49				1.059	0,2	8	13
Hárs	616	2.252	678	1.653	336	3.176			8.711	1,3	236	133
ELL	111	25		22					158		9	3
Fűz-ELL ö	1.611	2.286	1.561	1.793	385	3.176			10.812	1,6	295	181
EF	7.099	12.142	62	337					19.640	3,0	512	480
FF	1.696	2.264	2.715	816	137				7.628	1,2	214	200
LF		3.116		47					3.163	0,5	63	58
VF				14					14			
EGYF												
F össz	8.795	17.522	2.777	1.214	137				30.445	4,6	789	738
Összes	96.192	109.054	119.202	249.366	56.743	22.546	2.661		655.764	100,0	18.593	11.836

Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI**Terület hektár**

Erdőterv 2.3.2.B

[illegible]

Átalakítás alatt álló erdők
Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Erdőterv 2.3.2.B

Fafaj	1-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-	Összesen	%	Folyó- növedék m ³ /év	Átlagnö- vekmény m ³ /év
Kst m			28		227				255	0,6	3	2
Kst s				129		36			165	0,4	2	1
Ktt m	195	2.776	362	397	314				4.044	9,4	304	99
Ktt s		102	337	4.741	9.062	952	263		15.457	35,9	121	150
Et				73	24				97	0,2		1
T össz	195	2.878	727	5.340	9.627	988	263		20.018	46,5	430	253
Cs m	168	551	211	54					984	2,3	66	35
Cs s		141	225	1.838	3.513	353	54		6.124	14,2	17	59
Cs össz	168	692	436	1.892	3.513	353	54		7.108	16,5	83	94
Bükk m	391		1.909	616	119	188			3.223	7,5	124	83
Bükk s				127	4.793				4.920	11,4	65	44
B össz	391		1.909	743	4.912	188			8.143	18,9	189	127
Gyertyán	784	246	759	1.221	1.535	127			4.672	10,8	104	92
Akác m												
Akác s												
A össz												
Juhar	15	8	47						70	0,2	3	1
Szil				73					73	0,2	1	1
Kóris	149	375	77	815	173				1.589	3,7	45	34
EKL												
J-EKL össz	164	383	124	888	173				1.732	4,0	49	36
NNY												
HNY		67							67	0,2	1	2
NY össz		67							67	0,2	1	2
Fűz			104						104	0,2	2	1
Éger				147					147	0,3	1	2
Hárs		342	79	31	324		209		985	2,3	21	13
ELL												
Fűz-ELL ö		342	183	178	324		209		1.236	2,9	24	16
EF		32							32	0,1	1	1
FF		74							74	0,2	1	1
LF												
VF												
EGYF												
F össz		106							106	0,2	2	2
Összes	1.702	4.714	4.138	10.262	20.084	1.656	526		43.082	100,0	882	622

Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI**Terület hektár**

Erdőterv 2.3.2.C

[illegible]

Nem vágásos (szálaló) erdők Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.2.C

Fafaj	1-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-	Összesen	%	Folyó- növedék m ³ /év	Átlagnö- vekmény m ³ /év
Kst m												
Kst s												
Ktt m			6.084	387					6.471	20,9	164	96
Ktt s				6.701	2.624		2.123		11.448	37,0	97	108
Et												
T össz			6.084	7.088	2.624		2.123		17.919	58,0	261	204
Cs m			2.439	680					3.119	10,1	44	45
Cs s				2.030	428		278		2.736	8,8	9	28
Cs össz			2.439	2.710	428		278		5.855	18,9	53	73
Bükk m			125	95					220	0,7	5	3
Bükk s			62	1.968	1.283				3.313	10,7	49	33
B össz			187	2.063	1.283				3.533	11,4	54	36
Gyertyán			645	558	354				1.557	5,0	8	20
Akác m												
Akác s												
A össz												
Juhar												
Szil												
Kóris				88	576				664	2,1	6	6
EKL												
J-EKL össz				88	576				664	2,1	6	6
NNY												
HNY												
NY össz												
Fűz												
Éger												
Hárs			496	596	297				1.389	4,5	13	15
ELL												
Fűz-ELL ö			496	596	297				1.389	4,5	13	15
EF												
FF												
LF												
VF												
EGYF												
F össz												
Összes			9.851	13.103	5.562		2.401		30.917	100,0	395	354

Korosztály táblázat fafajonként

Terület hektár

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI[illegible]

Faanyagtermelést nem szolgáló erdők Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.2.D

Fafaj	1-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-	Összesen	%	Folyó- növedék m ³ /év	Átlagnö- vekmény m ³ /év
Kst m				197					197	0,1	2	2
Kst s	43								43		2	1
Ktt m	814				206	196	749		1.965	1,3	190	62
Ktt s		383	1.382	23.960	20.217	2.018			47.960	31,9	404	479
Et	2	195	79	409	250				935	0,6	3	8
T össz	859	578	1.461	24.566	20.673	2.214	749		51.100	33,9	601	552
Cs m	618	240		73	530				1.461	1,0	86	40
Cs s		254	1.089	8.198	3.844	601			13.986	9,3	45	147
Cs össz	618	494	1.089	8.271	4.374	601			15.447	10,3	131	187
Bükk m	73				827	1.411			2.311	1,5	43	25
Bükk s			56	768	2.117	1.695			4.636	3,1	64	43
B össz	73		56	768	2.944	3.106			6.947	4,6	107	68
Gyertyán	107	114	393	1.051	559	51			2.275	1,5	22	26
Akác m	322								322	0,2	10	8
Akác s	5.063	6.894	166						12.123	8,1	221	283
A össz	5.385	6.894	166						12.445	8,3	231	291
Juhar	7.297	3.907	63	84	100				11.451	7,6	747	406
Szil												
Kóris	263	992	1.897	1.884	780	24			5.840	3,9	35	76
EKL	266			26					292	0,2	20	8
J-EKL össz	7.826	4.899	1.960	1.994	880	24			17.583	11,7	802	490
NNY	595	717							1.312	0,9	19	29
HNY	1.224	23.785							25.009	16,6	202	453
NY össz	1.819	24.502							26.321	17,5	221	482
Fűz	853	11.349	1.119	6					13.327	8,9	286	251
Éger						89			89	0,1		1
Hárs	229	113	81	2.329	1.500	249			4.501	3,0	59	50
ELL												
Fűz-ELL ö	1.082	11.462	1.200	2.335	1.500	338			17.917	11,9	345	302
EF		41							41		1	1
FF	125		355						480	0,3	7	9
LF												
VF												
EGYF												
F össz	125	41	355						521	0,3	8	10
Összes	17.894	48.984	6.680	38.985	30.930	6.334	749		150.556	100,0	2.468	2.408

Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektár

Erdőterv 2.3.3.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

E l s ő d l e g e s r e n d e l t e t é s

Faállomány		Faanyagtermelést szolgáló erdőkben				Különleges erdőkben				Összes erdőkben			
típus		Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes
Bükkös	ha					89,57	84,73		174,30	89,57	84,73		174,30
	%					51,4	48,6		100,0	51,4	48,6		100,0
Gy-Tölgyes	ha					63,60	699,65	40,89	804,14	63,60	699,65	40,89	804,14
	%					7,9	87,0	5,1	100,0	7,9	87,0	5,1	100,0
Kt.tölgyes	ha					13,20	1.514,75	617,99	2.145,94	13,20	1.514,75	617,99	2.145,94
	%					0,6	70,6	28,8	100,0	0,6	70,6	28,8	100,0
Ks.tölgyes	ha					12,72	18,21	45,33	76,26	12,72	18,21	45,33	76,26
	%					16,7	23,9	59,4	100,0	16,7	23,9	59,4	100,0
Cseres	ha					15,12	287,81	70,00	372,93	15,12	287,81	70,00	372,93
	%					4,1	77,2	18,8	100,0	4,1	77,2	18,8	100,0
Mo.tölgyes	ha							1,14	1,14			1,14	1,14
	%							100,0	100,0			100,0	100,0
Akácos	ha						172,66	277,20	449,86		172,66	277,20	449,86
	%						38,4	61,6	100,0		38,4	61,6	100,0
Gyertyános	ha					3,76	152,74	3,11	159,61	3,76	152,74	3,11	159,61
	%					2,4	95,7	1,9	100,0	2,4	95,7	1,9	100,0
Juharos	ha						9,75	15,96	25,71		9,75	15,96	25,71
	%						37,9	62,1	100,0		37,9	62,1	100,0
Kórises	ha					1,83	29,49	41,44	72,76	1,83	29,49	41,44	72,76
	%					2,5	40,5	57,0	100,0	2,5	40,5	57,0	100,0
Ek.lombos	ha					0,95	69,88	0,41	71,24	0,95	69,88	0,41	71,24
	%					1,3	98,1	0,6	100,0	1,3	98,1	0,6	100,0
N.nyár-n.fűz	ha						69,88		69,88		69,88		69,88
	%						100,0		100,0		100,0		100,0
Hazai nyáras	ha					20,57	50,00	2,40	72,97	20,57	50,00	2,40	72,97
	%					28,2	68,5	3,3	100,0	28,2	68,5	3,3	100,0
Fűzes	ha						13,73		13,73		13,73		13,73
	%						100,0		100,0		100,0		100,0
Égeres	ha					4,63			4,63	4,63			4,63
	%					100,0			100,0	100,0			100,0
Hársas	ha						0,62	22,95	23,57		0,62	22,95	23,57
	%						2,6	97,4	100,0		2,6	97,4	100,0
Nyíres	ha												
	%												
El.lombos	ha												
	%												
Erdeifenyves	ha						38,39	55,19	93,58		38,39	55,19	93,58
	%						41,0	59,0	100,0		41,0	59,0	100,0
Feketefenyves	ha						4,49	22,65	27,14		4,49	22,65	27,14
	%						16,5	83,5	100,0		16,5	83,5	100,0
Lucfenyves	ha						6,93		6,93		6,93		6,93
	%						100,0		100,0		100,0		100,0
Egyéb fenyves	ha												
	%												
ÖSSZESEN	ha					225,95	3.223,71	1.216,66	4.666,32	225,95	3.223,71	1.216,66	4.666,32
	%					4,8	69,1	26,1	100,0	4,8	69,1	26,1	100,0
ÜRES	ha								53,03				53,03
MINDÖSSZESEN	ha								4.719,35				4.719,35
	%								100,0				100,0

Terület hektárban

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Erdőterv 2.3.4.

Iroda: 1 Budapesti ETI**FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK** (elsődleges rendeltetés szerint)

V á g á s é r e t t s é g i k o r o k														Átl.
Fafaj	-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-	Összesen vékor
Kst m														
Kst s														
Ktt m														
Ktt s														
Et														
T össz														
Cs m														
Cs s														
Cs össz														
Bükk m														
Bükk s														
B össz														
Gyertyán														
Akác m														
Akác s														
A össz														
Juhar														
Szil														
Kőris														
EKL														
J-EKL össz														
NNY														
HNY														
NY össz														
Fűz														
Éger														
Hárs														
ELL														
Fűz-ELL ö														
EF														
FF														
LF														
VF														
EGYF														
F össz														
Összes														
Üres														
Vágásos üzemmód teljes korlátozás														
Mindösszes														

Terület hektárban

Erdőterv 2.3.4.

Iroda: 1 Budapesti ETI

Fafaj	V á g á s é r e t t s é g i k o r o k													Átl.	
	-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-	Összesen	vékor
Kst m			0,74	0,03	0,33	2,56	6,49	11,85	17,62	4,26	10,09		0,69	54,66	94
Kst s							2,38	0,34	0,17	0,93	4,50		0,78	9,10	106
Ktt m				0,23		0,86	18,66	310,81	318,62	26,24	52,34	1,55	8,78	738,09	96
Ktt s							38,96	414,85	289,34	89,44	89,29	37,80	82,41	1.042,09	99
Et							0,14	2,59	4,69		6,50	0,29	1,65	15,86	109
T össz			0,74	0,26	0,33	3,42	66,63	740,44	630,44	120,87	162,72	39,64	94,31	1.859,80	98
Cs m			0,37	0,17	0,65	6,48	21,06	137,40	142,90	5,16	7,90	2,24	1,06	325,39	93
Cs s						0,12	22,56	141,51	98,34	30,58	43,46	11,58	39,77	387,92	101
Cs össz			0,37	0,17	0,65	6,60	43,62	278,91	241,24	35,74	51,36	13,82	40,83	713,31	97
Bükk m							0,50	0,87	16,38	23,19	51,21	7,61	6,78	106,54	115
Bükk s							0,38	6,25	11,71	17,43	10,10	7,39	8,12	61,38	112
B össz							0,88	7,12	28,09	40,62	61,31	15,00	14,90	167,92	114
Gyertyán		1,15		1,95	0,20	6,54	34,76	81,05	136,41	16,30	19,98	9,87	20,52	328,73	97
Akác m	1,22		3,69	19,92	4,06	0,53	0,52	0,73	0,39					31,06	48
Akác s	0,74	13,31	90,71	57,03	10,02	16,22	5,98	1,26	1,04	0,10	0,20			196,61	42
A össz	1,96	13,31	94,40	76,95	14,08	16,75	6,50	1,99	1,43	0,10	0,20			227,67	43
Juhar	14,26	5,15	2,32	7,23	0,33	1,60	2,74	9,14	8,45	4,64	1,82		0,49	58,17	12
Szil											0,23			0,23	120
Kőris		0,60	3,57	8,35	3,96	10,70	17,46	32,10	37,25	9,29	15,31	3,26	3,15	145,00	84
EKL	0,04		1,84	1,92		0,81		4,76	2,91		0,03			12,31	67
J-EKL össz	14,30	5,75	7,73	17,50	4,29	13,11	20,20	46,00	48,61	13,93	17,39	3,26	3,64	215,71	33
NNY	13,36	45,10	0,62		0,84		0,40							60,32	25
HNY		2,64	12,51	8,64	1,11	0,92	0,94		0,33	0,28	0,24			27,61	43
NY össz	13,36	47,74	13,13	8,64	1,95	0,92	1,34		0,33	0,28	0,24			87,93	29
Füz		0,59	1,08	2,93	0,30						0,23			5,13	44
Éger				0,04						3,36	0,71			4,11	110
Hárs					0,14	0,10	4,04	14,81	8,49	0,24	4,87	9,58	2,27	44,54	102
ELL		0,28		0,18		0,39					0,07			0,92	46
Füz-ELL ö		0,87	1,08	3,15	0,44	0,49	4,04	14,81	8,49	3,60	5,88	9,58	2,27	54,70	90
EF				3,09	6,20	47,64	9,87	6,29			1,59		0,12	74,80	71
FF				10,35	1,77	7,67	6,97	1,26	1,35		2,25		0,54	32,16	66

Terület hektárban

ÖSSZESEN

Erdőterv 2.3.4.

Fafaj	V á g á s é r e t t s é g i k o r o k													Átl.	
	-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-	Összesen vékor	
Kst m			0,74	0,03	0,33	2,56	6,49	11,85	17,62	4,26	10,09		0,69	54,66	94
Kst s							2,38	0,34	0,17	0,93	4,50		0,78	9,10	106
Ktt m				0,23		0,86	18,66	310,81	318,62	26,24	52,34	1,55	8,78	738,09	96
Ktt s							38,96	414,85	289,34	89,44	89,29	37,80	82,41	1.042,09	99
Et							0,14	2,59	4,69		6,50	0,29	1,65	15,86	109
T össz			0,74	0,26	0,33	3,42	66,63	740,44	630,44	120,87	162,72	39,64	94,31	1.859,80	98
Cs m			0,37	0,17	0,65	6,48	21,06	137,40	142,90	5,16	7,90	2,24	1,06	325,39	93
Cs s						0,12	22,56	141,51	98,34	30,58	43,46	11,58	39,77	387,92	101
Cs össz			0,37	0,17	0,65	6,60	43,62	278,91	241,24	35,74	51,36	13,82	40,83	713,31	97
Bükk m							0,50	0,87	16,38	23,19	51,21	7,61	6,78	106,54	115
Bükk s							0,38	6,25	11,71	17,43	10,10	7,39	8,12	61,38	112
B össz							0,88	7,12	28,09	40,62	61,31	15,00	14,90	167,92	114
Gyertyán		1,15		1,95	0,20	6,54	34,76	81,05	136,41	16,30	19,98	9,87	20,52	328,73	97
Akác m	1,22		3,69	19,92	4,06	0,53	0,52	0,73	0,39					31,06	48
Akác s	0,74	13,31	90,71	57,03	10,02	16,22	5,98	1,26	1,04	0,10	0,20			196,61	42
A össz	1,96	13,31	94,40	76,95	14,08	16,75	6,50	1,99	1,43	0,10	0,20			227,67	43
Juhar	14,26	5,15	2,32	7,23	0,33	1,60	2,74	9,14	8,45	4,64	1,82		0,49	58,17	12
Szil											0,23			0,23	120
Kőris		0,60	3,57	8,35	3,96	10,70	17,46	32,10	37,25	9,29	15,31	3,26	3,15	145,00	84
EKL	0,04		1,84	1,92		0,81		4,76	2,91		0,03			12,31	67
J-EKL össz	14,30	5,75	7,73	17,50	4,29	13,11	20,20	46,00	48,61	13,93	17,39	3,26	3,64	215,71	33
NNY	13,36	45,10	0,62		0,84		0,40							60,32	25
HNY		2,64	12,51	8,64	1,11	0,92	0,94		0,33	0,28	0,24			27,61	43
NY össz	13,36	47,74	13,13	8,64	1,95	0,92	1,34		0,33	0,28	0,24			87,93	29
Füz		0,59	1,08	2,93	0,30						0,23			5,13	44
Éger				0,04						3,36	0,71			4,11	110
Hárs					0,14	0,10	4,04	14,81	8,49	0,24	4,87	9,58	2,27	44,54	102
ELL		0,28		0,18		0,39					0,07			0,92	46
Füz-ELL ö		0,87	1,08	3,15	0,44	0,49	4,04	14,81	8,49	3,60	5,88	9,58	2,27	54,70	90
EF				3,09	6,20	47,64	9,87	6,29			1,59		0,12	74,80	71
FF				10,35	1,77	7,67	6,97	1,26	1,35		2,25		0,54	32,16	66
LF					6,93		0,19		0,20					7,32	61
VF															
EGYF															
F össz				13,44	14,90	55,31	17,03	7,55	1,55		3,84		0,66	114,28	68
Összes	29,62	68,82	117,45	122,06	36,84	103,14	195,00	1.177,87	1.096,59	231,44	322,92	91,17	177,13	3.770,05	78
Üres														57,50	
Vágásos üzemmód teljes korlátozás															
Faanyagtermelést nem szolgáló és a nem vágásos (szálaló) üzemmódú erdők – részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.C és D táblákban – összesen														896,27	
Mindösszes														4.723,82	

Terület hektárban

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Erdőterv 2.3.5.

Iroda: 1 Budapesti ETI**FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK** (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	túltartott	0-9	10-19	V á g á s é r e t t s é g i 20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-	Összesen
Kst m												
Kst s												
Ktt m												
Ktt s												
Et												
T össz												
Cs m												
Cs s												
Cs össz												
Bükk m												
Bükk s												
B össz												
Gyertyán												
Akác m												
Akác s												
A össz												
Juhar												
Szil												
Kóris												
EKL												
J-EKL össz												
NNY												
HNY												
NY össz												
Fűz												
Éger												
Hárs												
ELL												
Fűz-ELL ö												
EF												
FF												
LF												
VF												
EGYF												
F össz												
Összes												
Üres												
Vágásos üzemmód teljes korlátozás												
Mindösszes												

Terület hektárban

Erdőterv 2.3.5.

Iroda: 1 Budapesti ETI

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	túltartott	V á g á s é r e t t s é g i c s o p o r t o k										Összesen
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-	
Kst m	0,70	12,13	16,10	4,77	4,31	8,81	1,38	2,65	3,43	0,22	0,16	54,66
Kst s		2,71	2,23	3,38	0,20				0,52	0,06		9,10
Ktt m	17,81	4,70	6,48	32,71	29,19	102,60	36,95	74,58	152,40	111,11	169,56	738,09
Ktt s	204,52	254,02	144,12	200,86	170,04	63,00	2,21	0,48	1,12		1,72	1.042,09
Et		2,59	4,69	6,52	1,79			0,27				15,86
T össz	223,03	276,15	173,62	248,24	205,53	174,41	40,54	77,98	157,47	111,39	171,44	1.859,80
Cs m	4,93	10,34	15,52	10,38	24,35	61,00	34,03	58,59	65,10	17,43	23,72	325,39
Cs s	52,03	95,71	37,68	80,47	73,12	30,78	2,96	9,85	3,30	0,11	1,91	387,92
Cs össz	56,96	106,05	53,20	90,85	97,47	91,78	36,99	68,44	68,40	17,54	25,63	713,31
Bükk m		14,03	0,09	19,45	10,20	6,92	0,12	0,10	2,33	9,27	44,03	106,54
Bükk s	12,24	8,02	10,46	6,26	12,23	10,75	1,42					61,38
B össz	12,24	22,05	10,55	25,71	22,43	17,67	1,54	0,10	2,33	9,27	44,03	167,92
Gyertyán	7,30	17,21	15,15	36,10	51,83	42,81	20,24	30,37	53,76	12,33	41,63	328,73
Akác m		5,41	1,51	8,93	13,85	0,97				0,27	0,12	31,06
Akác s	11,26	45,07	72,53	47,94	12,25	5,12	0,83	1,18	0,38		0,05	196,61
A össz	11,26	50,48	74,04	56,87	26,10	6,09	0,83	1,18	0,38	0,27	0,17	227,67
Juhar	9,18	13,25	7,90	2,11	3,73	6,09	1,74	1,88	4,78	2,18	5,33	58,17
Szil					0,22		0,01					0,23
Kőris	5,66	20,22	19,53	21,41	14,29	12,29	5,49	10,63	12,34	9,41	13,73	145,00
EKL		3,14	0,18	1,38	2,20			0,04	0,75	4,59	0,03	12,31
J-EKL össz	14,84	36,61	27,61	24,90	20,44	18,38	7,24	12,55	17,87	16,18	19,09	215,71
NNY	5,78	48,87	5,27		0,40							60,32
HNY		8,81	4,14	9,91	3,40	0,78		0,14	0,33		0,10	27,61
NY össz	5,78	57,68	9,41	9,91	3,80	0,78		0,14	0,33		0,10	87,93
Füz		1,67	0,37	2,86			0,23					5,13
Éger	0,04	0,26	0,44	0,06	3,31							4,11
Hárs	3,60	10,67	0,38	8,72	2,42	2,34	2,57	3,67	5,29	1,26	3,62	44,54
ELL	0,18	0,28		0,07	0,39							0,92
Füz-ELL ö	3,82	12,88	1,19	11,71	6,12	2,34	2,80	3,67	5,29	1,26	3,62	54,70
EF	0,72	4,82	7,36	24,24	22,50	14,68					0,48	74,80
FF	0,32	2,95	6,22	7,27	10,78	4,42					0,20	32,16
LF		7,13		0,19								7,32
VF												
EGYF												
F össz	1,04	14,90	13,58	31,70	33,28	19,10					0,68	114,28
Összes	336,27	594,01	378,35	535,99	467,00	373,36	110,18	194,43	305,83	168,24	306,39	

Terület hektárban

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Erdőterv 2.3.5.

ÖSSZESEN

Fafaj	túltartott	0-9	10-19	V á g á s é r e t t s é g i c s o p o r t o k								Összesen
		20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-			
Kst m	0,70	12,13	16,10	4,77	4,31	8,81	1,38	2,65	3,43	0,22	0,16	54,66
Kst s		2,71	2,23	3,38	0,20				0,52	0,06		9,10
Ktt m	17,81	4,70	6,48	32,71	29,19	102,60	36,95	74,58	152,40	111,11	169,56	738,09
Ktt s	204,52	254,02	144,12	200,86	170,04	63,00	2,21	0,48	1,12		1,72	1.042,09
Et		2,59	4,69	6,52	1,79			0,27				15,86
T össz	223,03	276,15	173,62	248,24	205,53	174,41	40,54	77,98	157,47	111,39	171,44	1.859,80
Cs m	4,93	10,34	15,52	10,38	24,35	61,00	34,03	58,59	65,10	17,43	23,72	325,39
Cs s	52,03	95,71	37,68	80,47	73,12	30,78	2,96	9,85	3,30	0,11	1,91	387,92
Cs össz	56,96	106,05	53,20	90,85	97,47	91,78	36,99	68,44	68,40	17,54	25,63	713,31
Bükk m		14,03	0,09	19,45	10,20	6,92	0,12	0,10	2,33	9,27	44,03	106,54
Bükk s	12,24	8,02	10,46	6,26	12,23	10,75	1,42					61,38
B össz	12,24	22,05	10,55	25,71	22,43	17,67	1,54	0,10	2,33	9,27	44,03	167,92
Gyertyán	7,30	17,21	15,15	36,10	51,83	42,81	20,24	30,37	53,76	12,33	41,63	328,73
Akác m		5,41	1,51	8,93	13,85	0,97				0,27	0,12	31,06
Akác s	11,26	45,07	72,53	47,94	12,25	5,12	0,83	1,18	0,38		0,05	196,61
A össz	11,26	50,48	74,04	56,87	26,10	6,09	0,83	1,18	0,38	0,27	0,17	227,67
Juhar	9,18	13,25	7,90	2,11	3,73	6,09	1,74	1,88	4,78	2,18	5,33	58,17
Szil					0,22		0,01					0,23
Kőris	5,66	20,22	19,53	21,41	14,29	12,29	5,49	10,63	12,34	9,41	13,73	145,00
EKL		3,14	0,18	1,38	2,20			0,04	0,75	4,59	0,03	12,31
J-EKL össz	14,84	36,61	27,61	24,90	20,44	18,38	7,24	12,55	17,87	16,18	19,09	215,71
NNY	5,78	48,87	5,27		0,40							60,32
HNY		8,81	4,14	9,91	3,40	0,78		0,14	0,33		0,10	27,61
NY össz	5,78	57,68	9,41	9,91	3,80	0,78		0,14	0,33		0,10	87,93
Füz		1,67	0,37	2,86			0,23					5,13
Éger	0,04	0,26	0,44	0,06	3,31							4,11
Hárs	3,60	10,67	0,38	8,72	2,42	2,34	2,57	3,67	5,29	1,26	3,62	44,54
ELL	0,18	0,28		0,07	0,39							0,92
Füz-ELL ö	3,82	12,88	1,19	11,71	6,12	2,34	2,80	3,67	5,29	1,26	3,62	54,70
EF	0,72	4,82	7,36	24,24	22,50	14,68					0,48	74,80
FF	0,32	2,95	6,22	7,27	10,78	4,42					0,20	32,16
LF		7,13		0,19								7,32
VF												
EGYF												
F össz	1,04	14,90	13,58	31,70	33,28	19,10					0,68	114,28
Összes	336,27	594,01	378,35	535,99	467,00	373,36	110,18	194,43	305,83	168,24	306,39	3.770,05
Üres												57,50
Vágásos üzemmód teljes												
korlátozás												
Faanyagtermelést nem szolgáló és a nem vágásos (szálaló) üzemmódú erdők – részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.A és B táblákban – összesen												896,27
Mindösszes												4.723,82

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	0-9 éven belül ha	V á g á s é r e t t 10-19 éven belül m³	10-19 éven belül ha	20-29 éven belül m³	20-29 éven belül ha	30 év összesen m³	30 év átlaga ha/év	30 év átlaga m³/év	Folyónöv. m³/év	Átlagnöv. m³/év	Hozamt. ha
Kst m											
Kst s											
Ktt m											
Ktt s											
Et											
T össz											
Cs m											
Cs s											
Cs össz											
Bükk m											
Bükk s											
B össz											
Gyertyán											
Akác m											
Akác s											
A össz											
Juhar											
Szil											
Kóris											
EKL											
J-EKL össz											
NNY											
HNY											
NY össz											
Fűz											
Éger											
Hárs											
ELL											
Fűz-ELL ö											
EF											
FF											
LF											
VF											
EGYF											
F össz											
Összes											
Vágásos erdők teljes korlátozással											

Üres területből számított évi hozami terület

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)													
Fafaj	0-9 éven belül		10-19 éven belül		20-29 éven belül		30 év összesen		30 év átlaga		Folyónöv.	Átlagnöv.	Hozamt.
	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha/év	m³/év	m³/év	m³/év	ha
Kst m	12,83	2692	16,10	5055	4,77	964	33,70	8711	1,12	290	215	169	0,58
Kst s	2,71	1138	2,23	611	3,38	850	8,32	2599	0,28	87	27	25	0,08
Ktt m	22,51	7175	6,48	2725	32,71	13065	61,70	22965	2,06	765	6630	2114	7,64
Ktt s	458,54	133890	144,12	51341	200,86	59130	803,52	244361	26,78	8.145	3239	3327	10,47
Et	2,59	229	4,69	542	6,52	647	13,80	1418	0,46	47	5	17	0,14
T össz	499,18	145124	173,62	60274	248,24	74656	921,04	280054	30,70	9.335	10116	5652	18,91
Cs m	15,27	4348	15,52	4496	10,38	2805	41,17	11649	1,37	388	2397	1214	3,43
Cs s	147,74	38799	37,68	10569	80,47	19007	265,89	68375	8,86	2.279	526	1123	3,75
Cs össz	163,01	43147	53,20	15065	90,85	21812	307,06	80024	10,24	2.667	2923	2337	7,18
Bükk m	14,03	6341	0,09	46	19,45	10478	33,57	16865	1,12	562	959	435	0,91
Bükk s	20,26	7581	10,46	4337	6,26	3203	36,98	15121	1,23	504	356	232	0,49
B össz	34,29	13922	10,55	4383	25,71	13681	70,55	31986	2,35	1.066	1315	667	1,40
Gyertyán	24,51	4134	15,15	2740	36,10	6248	75,76	13122	2,53	437	1078	788	3,26
Akác m	5,41	533	1,51	127	10,15	937	17,07	1597	0,57	53	151	67	0,66
Akác s	56,33	7540	72,73	9031	48,48	6202	177,54	22773	5,92	759	769	666	4,53
A össz	61,74	8073	74,24	9158	58,63	7139	194,61	24370	6,49	812	920	733	5,19
Juhar	51,59	7307	44,35	10812	45,53	19578	141,47	37697	4,72	1.257	507	245	4,63
Szil											1	1	
Kőrís	25,88	4005	19,53	3016	21,41	3973	66,82	10994	2,23	366	683	371	1,61
EKL	3,14	562	0,22	52	1,38	374	4,74	988	0,16	33	68	32	0,16
J-EKL össz	80,61	11874	64,10	13880	68,32	23925	213,03	49679	7,10	1.656	1259	649	6,40
NNY	54,65	12493	5,27	1086	16,08	5105	76,00	18684	2,53	623	538	532	2,40
HNy	8,81	1914	4,14	1230	9,91	2340	22,86	5484	0,76	183	216	163	0,62
NY össz	63,46	14407	9,41	2316	25,99	7445	98,86	24168	3,30	806	754	695	3,02
Fűz	1,67	441	0,37	104	3,16	774	5,20	1319	0,17	44	44	33	0,12
Éger	0,30	59	0,44	91	0,06	33	0,80	183	0,03	6	9	15	0,04
Hárs	14,27	4839	0,38	122	8,72	2442	23,37	7403	0,78	247	257	146	0,42
ELL	0,46	74			0,07	26	0,53	100	0,02	3	9	3	0,02
Fűz-ELL ö	16,70	5413	1,19	317	12,01	3275	29,90	9005	1,00	300	319	197	0,60
EF	5,54	1483	7,36	2268	24,24	9534	37,14	13285	1,24	443	513	481	1,03
FF	3,27	1384	6,22	2075	7,27	2439	16,76	5898	0,56	197	215	201	0,47
LF	7,13	3383			0,19	112	7,32	3495	0,24	116	63	58	0,11
VF													
EGYF													
F össz	15,94	6250	13,58	4343	31,70	12085	61,22	22678	2,04	756	791	740	1,61
Összes	959,44	252344	415,04	112476	597,55	170266	1.972,03	535086	65,73	17.836	19475	12458	47,57

Vágásos erdők teljes korlátozással

Üres területből számított évi hozami terület

0,56

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

ÖSSZESEN

Fafaj	0-9 éven belül ha	V á g á s 10-19 éven belül m³	é r e t t 20-29 éven belül ha	é r e t t 30 év összesen m³	30 év átlaga ha/év	30 év átlaga m³/év	Folyónöv. m³/év	Átlagnöv. m³/év	Hozamt. ha				
Kst m	12,83	2692	16,10	5055	4,77	964	33,70	8711	1,12	290	215	169	0,58
Kst s	2,71	1138	2,23	611	3,38	850	8,32	2599	0,28	87	27	25	0,08
Ktt m	22,51	7175	6,48	2725	32,71	13065	61,70	22965	2,06	765	6630	2114	7,64
Ktt s	458,54	133890	144,12	51341	200,86	59130	803,52	244361	26,78	8.145	3239	3327	10,47
Et	2,59	229	4,69	542	6,52	647	13,80	1418	0,46	47	5	17	0,14
T össz	499,18	145124	173,62	60274	248,24	74656	921,04	280054	30,70	9.335	10116	5652	18,91
Cs m	15,27	4348	15,52	4496	10,38	2805	41,17	11649	1,37	388	2397	1214	3,43
Cs s	147,74	38799	37,68	10569	80,47	19007	265,89	68375	8,86	2.279	526	1123	3,75
Cs össz	163,01	43147	53,20	15065	90,85	21812	307,06	80024	10,24	2.667	2923	2337	7,18
Bükk m	14,03	6341	0,09	46	19,45	10478	33,57	16865	1,12	562	959	435	0,91
Bükk s	20,26	7581	10,46	4337	6,26	3203	36,98	15121	1,23	504	356	232	0,49
B össz	34,29	13922	10,55	4383	25,71	13681	70,55	31986	2,35	1.066	1315	667	1,40
Gyertyán	24,51	4134	15,15	2740	36,10	6248	75,76	13122	2,53	437	1078	788	3,26
Akác m	5,41	533	1,51	127	10,15	937	17,07	1597	0,57	53	151	67	0,66
Akác s	56,33	7540	72,73	9031	48,48	6202	177,54	22773	5,92	759	769	666	4,53
A össz	61,74	8073	74,24	9158	58,63	7139	194,61	24370	6,49	812	920	733	5,19
Juhar	51,59	7307	44,35	10812	45,53	19578	141,47	37697	4,72	1.257	507	245	4,63
Szil											1	1	
Kőris	25,88	4005	19,53	3016	21,41	3973	66,82	10994	2,23	366	683	371	1,61
EKL	3,14	562	0,22	52	1,38	374	4,74	988	0,16	33	68	32	0,16
J-EKL össz	80,61	11874	64,10	13880	68,32	23925	213,03	49679	7,10	1.656	1259	649	6,40
NNY	54,65	12493	5,27	1086	16,08	5105	76,00	18684	2,53	623	538	532	2,40
HNY	8,81	1914	4,14	1230	9,91	2340	22,86	5484	0,76	183	216	163	0,62
NY össz	63,46	14407	9,41	2316	25,99	7445	98,86	24168	3,30	806	754	695	3,02
Fűz	1,67	441	0,37	104	3,16	774	5,20	1319	0,17	44	44	33	0,12
Éger	0,30	59	0,44	91	0,06	33	0,80	183	0,03	6	9	15	0,04
Hárs	14,27	4839	0,38	122	8,72	2442	23,37	7403	0,78	247	257	146	0,42
ELL	0,46	74			0,07	26	0,53	100	0,02	3	9	3	0,02
Fűz-ELL ö	16,70	5413	1,19	317	12,01	3275	29,90	9005	1,00	300	319	197	0,60
EF	5,54	1483	7,36	2268	24,24	9534	37,14	13285	1,24	443	513	481	1,03
FF	3,27	1384	6,22	2075	7,27	2439	16,76	5898	0,56	197	215	201	0,47
LF	7,13	3383			0,19	112	7,32	3495	0,24	116	63	58	0,11
VF													
EGYF													
F össz	15,94	6250	13,58	4343	31,70	12085	61,22	22678	2,04	756	791	740	1,61
Összes	959,44	252344	415,04	112476	597,55	170266	1.972,03	535086	65,73	17.836	19475	12458	47,57

Vágásos erdők teljes korlátozással

Faanyagtermelést nem szolgáló erdő –részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.A táblában

2468 2408

Nem vágásos (szálatló) üzemmódú erdő –részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.B táblában

395 354

Üres területből számított évi hozami terület

0,56

Záródás minősítése faállománytípusonként

Terület hektárban

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Erdőterv 2.3.7.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Z á r ó d á s m i n ő s í t é s e

	Zárt	Felújítandó üres vágásterület	Bontási záródás- hiány	Természetes záródás- hiány	Erdősítési záródás- hiány	Gazdálko- dási hibából eredő záródás- hiány	Károsítások miatt bekövetke- zett záródás- hiány	Túltartott erdők záródás- hiánya	Túlzott záródás	Összesen
Bükkös	128,23		37,42	2,99	1,33				2,55	172,52
Gy-Tölgyes	697,28		27,35	39,13		41,49				805,25
Kt.tölgyes	1.581,24		434,78	120,91	12,86		14,83			2.164,62
Ks.tölgyes	51,61			12,65	0,79	5,34	7,96			78,35
Cseres	330,63		19,33	39,23		5,01				394,20
Mo.tölgyes				1,14						1,14
Akácos	196,45	5,85		190,07	0,96	8,21	45,02		9,67	456,23
Gyertyános	137,68			7,07		7,75	5,32		3,76	161,58
Juharos	8,07			12,44			5,71			26,22
Kőrises	60,69			7,57			1,04		3,46	72,76
Ek.lombos				56,71			10,59			67,30
N.nyár - n. fűz	24,35	2,30		21,06			24,47			72,18
Hazai nyáras	28,22	0,79		42,81						71,82
Fűzes	11,17						2,56			13,73
Égeres	4,63									4,63
Hársas	22,95			0,62						23,57
Nyíres										
El.lombos										
Erdeifenyves	68,72		3,84	15,59	0,58	6,07	1,87		1,77	98,44
Feketefenyves	15,69			3,64	0,74		7,81			27,88
Lucfenyves	3,89						3,04			6,93
Egyéb fenyves										
Összesen	3.371,50	8,94	522,72	573,63	17,26	73,87	130,22		21,21	4.719,35

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 1 Budapesti ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése			Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület ha	%	Károsodott terület(ha)
			0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100			
Bekorhadt sarjtuskó, egyéb tuskó károsodás	1,3	ha	54,38	73,11	91,97	37,08							256,54	12,8	49,70
		%	21,2	28,5	35,8	14,5							100,0		
Fenyő rontó tapló	2	ha	6,90	8,17	6,44	0,24			0,72				22,47	1,1	3,80
		%	30,7	36,4	28,7	1,1			3,2				100,0		
Törzstaplók, golyvák, rákos sebek, fekélyek	11-13	ha	10,40	9,51	32,03	4,22		0,37					56,53	2,8	11,60
		%	18,4	16,8	56,7	7,5		0,7					100,0		
Kéregtetűk, pajzstetűk, farontó bogarak	14-16	ha													
		%													
Fagyléc, fagyrepedés	18	ha	60,17	30,50	29,29	13,18	4,85	1,85		0,23			140,07	7,0	23,10
		%	43,0	21,8	20,9	9,4	3,5	1,3		0,2			100,0		
Egyéb törzskárosodás	19	ha													
		%													
Kéregsebzés	21,22	ha	12,91	11,45		2,98							27,34	1,4	3,30
		%	47,2	41,9		10,9							100,0		
Csúcsszáradás	31	ha	56,27	97,24	136,41	20,11	17,75	50,93	13,70	7,92		0,27	400,60	20,0	109,30
		%	14,0	24,3	34,1	5,0	4,4	12,7	3,4	2,0		0,1	100,0		
Lomb- és hajtás károsító rovarok, gombák, fagyöngy	32-36	ha	20,83	2,97	14,94	14,02	2,56						55,32	2,8	11,40
		%	37,7	5,4	27,0	25,3	4,6						100,0		
Immiszió, koronatörés, egyéb károsítás	37-39	ha	10,44	3,67	6,41								20,52	1,0	2,40
		%	50,9	17,9	31,2								100,0		

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 1 Budapesti ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése	kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Magas talajvíz, pangó víz	41,42	ha %						1,30 100,0				1,30 100,0	0,1	0,80
Erózió	43	ha %		6,88 23,7	14,09 48,5	4,71 16,2	3,37 11,6					29,05 100,0	1,4	7,90
Egyéb talajkárosodás (talajvíz süllyedés stb.)	44-47	ha %												
Tűzkár	51	ha %												
Hervadásos pusztulás	52	ha %	436,37 54,0	284,00 35,1	85,00 10,5	2,82 0,3						808,19 100,0	40,3	85,80
Széldöntés, kidőlés, törzstörés	53	ha %		1,87 100,0								1,87 100,0	0,1	0,30
Aszály, hőség okozta kár	54	ha %												
Helytelen gazdálkodásból fakadó károsodás	55	ha												
Egyéb károsodások	56	ha %												
Vad által okozott kár	61-65	ha %	26,52 14,4	51,72 28,0	74,43 40,3	14,37 7,8	7,37 4,0	9,50 5,1	0,67 0,4	0,03		184,61 100,0	9,2	42,00

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 1 Budapesti ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése	kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Pajor és pocok által okozott kár	4	ha												
		%												
Összes érintett terület	1-64	695,19 34,7	581,09 29,0	491,01 24,5	113,73 5,7	35,90 1,8	62,65 3,1	16,39 0,8	8,18 0,4		0,27	2.004,41 100,0	100,0	351,40
Abiotikus károsodás 18, 22, 31, 38, 41-43, 47, 51, 53, 54	ha	136,14	140,16	186,20	38,00	25,97	52,78	15,00	8,15		0,27	602,67	30,1	144,20
Biotikus eredetű kár 1-4, 11-16, 19, 32-36, 39, 52, 61-65	ha	555,40	429,48	304,81	72,75	9,93	9,87	1,39	0,03			1.383,66	69,0	204,30
Emberi eredetű kár 21, 37, 44-46, 55, 56	ha	3,65	11,45		2,98							18,08	0,9	2,90

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Egészségi állapot fafajcsoportonként

Erdőterv 2.3.9.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Felvétel éve: 2009

Iroda: 1 Budapesti ETI

Fafajcsoport	megnevezése	Károsodással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint*									Károsodással nem érintett terület (ha)	Fafajcsoport összesen terület (ha)
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90		
		t e r ü l e t e k h e k t á r b a n										
Tölgyek	terület	486,51	401,53	171,46	29,17	2,36	7,52	2,17	0,03		1.071,12	2.171,87
	%	22,4	18,5	7,9	1,3	0,1	0,3	0,1			49,3	100,0
Cser	terület	131,96	50,72	91,29	32,14	5,62	5,34		0,23		501,35	818,65
	%	16,1	6,2	11,2	3,9	0,7	0,7				61,2	100,0
Bükkök	terület	8,78	12,07	5,43	3,22	0,67					163,39	193,56
	%	4,5	6,2	2,8	1,7	0,3					84,4	100,0
Gyertyánok	terület	4,56	6,38	27,89	6,63						309,82	355,28
	%	1,3	1,8	7,8	1,9						87,2	100,0
Akácok	terület	7,67	9,88	104,04	14,53	17,03	45,41	10,48	0,82	0,27	162,11	372,24
	%	2,1	2,7	27,9	3,9	4,6	12,2	2,8	0,2	0,1	43,5	100,0
Juharok	terület	3,32	5,74	5,22			0,85				92,00	107,13
	%	3,1	5,4	4,9			0,8				85,9	100,0
Szilek	terület										0,23	0,23
	%										100,0	100,0
Kőrisek	terület	2,14	2,93	1,37		0,26	2,63	0,67			50,16	60,16
	%	3,6	4,9	2,3		0,4	4,4	1,1			83,4	100,0
Diók	terület										0,05	0,05
	%										100,0	100,0
Vadgyümölcsök	terület	1,02									3,18	4,20
	%	24,3									75,7	100,0
Egyéb kemény lombosok	terület	19,77	24,05	19,35		0,34	0,90				106,32	170,73
	%	11,6	14,1	11,3		0,2	0,5				62,3	100,0
Nemes nyárok	terület	11,52	5,74	11,43	0,95	0,13		2,35	7,00		32,51	71,63
	%	16,1	8,0	16,0	1,3	0,2		3,3	9,8		45,4	100,0

- Folytatás a következő oldalon -

* A táblázatban nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Egészségi állapot fafajcsoportonként

Erdőterv 2.3.9.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Felvétel éve: 2009Iroda: 1 Budapesti ETI

Fafajcsoport	megnevezése	Károsodással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint*									Károsodással	Fafajcsoport
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	nem érintett
		t e r ü l e t e k h e k t á r b a n									terület (ha)	terület (ha)
Hazai nyárok	terület	3,54	28,99	19,47	3,26				0,10		56,74	112,10
	%	3,2	25,9	17,4	2,9				0,1		50,6	100,0
Füzek	terület	3,04	17,09	3,68	0,95						8,55	33,31
	%	9,1	51,3	11,0	2,9						25,7	100,0
Égerek	terület	0,17									4,15	4,32
	%	3,9									96,1	100,0
Hársak	terület	1,18	6,21	11,73	6,26						48,31	73,69
	%	1,6	8,4	15,9	8,5						65,6	100,0
Egyéb lágy lombosok	terület	0,28									0,64	0,92
	%	30,4									69,6	100,0
Erdeifenyők	terület	7,16	9,34	14,66	16,27	2,56					25,01	75,00
	%	9,5	12,5	19,5	21,7	3,4					33,3	100,0
Feketefenyők	terület	2,57	0,42	3,99	0,16			0,72			26,07	33,93
	%	7,6	1,2	11,8	0,5			2,1			76,8	100,0
Lucfenyők	terület				0,19	6,93					0,20	7,32
	%				2,6	94,7					2,7	100,0
Egyéb fenyők	terület											
	%											
Összesen	terület	695,19	581,09	491,01	113,73	35,90	62,65	16,39	8,18	0,27	2.661,91	4.666,32
	%	14.9	12.5	10.5	2.4	0.8	1.3	0.4	0.2		57.0	100.0
Üres (faállománnyal nem borított) terület												53,03
Erdőterület összesen												4.719,35

* A táblázatban nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata

Erdőterv vonatkozási éve	Erdőterület	Fakészlet		Folyónövedék		Átl. v.é. kor	Évi átlagos végh. ter.
	H a	1 ha-on m ³	összesen m ³	1 ha-on m ³	összesen m ³	é v	h a
2010. körzet erdőszet nélkül	901,29	186	167 827	2,5	2 298	41	13,08
2010. erdőszet	3818,06	187	712 492	4,5	17 177	88	34,49
2010. KÖRZET ÖSSZES	4719,35	187	880 319	4,1	19 475	78	47,57
2000. körzet erdőszet nélkül	946,2	143	135 577	3,6	3440	57	14,6
2000. erdőszet	3 778,4	-	704 602	3,9	14 860	-	-
2000. KÖRZET ÖSSZES	4 724,6	180	840 179	3,9	18 300	80	51,9
2010-2000.* ÖSSZESEN VÁLTOZÁSA	- 5,28	7	40 140	0,2	1 175	- 2	- 4,33

* 2009-1999: **előjelhelyesen** tartalmazza a két év adatainak különbségét.

2.3.11. Fafajok terület- és fakészlet adatainak változása

Fafaj	2000. évi állapot				2010. évi állapot			
	Terület		Fakészlet		Terület		Fakészlet	
	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%
KST	53,7	1,2	9 307	1,1	65,56	1,4	14 180	1,6
KTT	2035,0	43,6	441 407	44,3	2078,2	44,5	428 445	49,0
ET	36,2	0,8	2 910	0,3	28,11	0,6	2 547	0,3
CS	818,5	17,6	140 884	16,8	818,65	17,5	160 998	18,3
B	183,7	3,9	59 395	7,1	193,56	4,1	55 919	6,4
GY	297,7	6,4	34 420	4,1	355,28	7,6	39 319	4,5
A	401,4	8,6	24 707	2,9	372,24	8,0	32 897	3,7
J	70,5	1,5	9 082	1,1	107,13	2,3	17 395	2
SZ	0,1	0	1	0	0,23	-	75	-
K	176,0	3,8	15 802	1,9	220,18	4,7	23 400	2,7
EKL	87,3	1,9	7 535	0,9	14,96	0,3	1 346	0,2
NNY	96,3	2,1	7 142	0,9	71,63	1,5	12 056	1,4
HNY	145,3	3,1	28 175	3,4	112,1	2,4	29 316	3,3
FÜ	56,4	1,2	14 598	1,7	33,31	0,7	14 315	1,6
É	4,8	0,1	1 866	0,2	4,32	0,1	1 295	0,1
H	60,6	1,3	12 674	1,5	73,69	1,6	15 586	1,8
ELL	0,1	0	27	0	0,92	-	158	
EF	82,2	1,8	16 365	1,9	75,0	1,6	19 713	2,2
FF	43,5	0,9	10 008	1,2	33,93	0,7	8 182	0,9
LF	12,1	0,3	3 844	0,5	7,32	0,2	3 163	0,4
VF	-	-	-	-	-	-	14	-
EGYF	0	0	30	0	-	-	-	-
Összes:	4 661,4	100	840 179	100	4666,32	100	880 319	100
Üres terület:	63,2	-	-	-	53,03	-	-	-
Mind-össz.:	4 724,6	100	840 179	100	4719,35		880 319	100

2.3.12. Fafajok átlagos vágásérettségi korának változása

Fafaj	1999. évi állapot		2009. évi állapot	
	Terület (ha)	Vágásérettségi kor (év)	Terület (ha)	Vágásérettségi kor (év)
Kocsányos tölgy mag	45,4	89	54,66	94
Kocsányos tölgy sarj	8,0	89	9,1	106
Kocsánytalan tölgy mag	551,5	94	738,09	96
Kocsánytalan tölgy sarj	1178,0	96	1042,09	99
Egyéb tölgyek	17,9	120	15,86	109
Cser mag	303,4	93	325,39	93
Cser sarj	429,9	95	387,92	101
Bükk mag	91,5	114	106,54	115
Bükk sarj	69,6	107	61,38	112
Gyertyán	283,0	91	328,73	97
Akác mag	31,9	54	31,06	48
Akác sarj	307,1	46	196,61	42
Juharok	62,7	69	58,17	12
Szilek	0,1	50	0,23	120
Kőrisek	118,9	71	145	84
Egyéb kemény lombos fafajok	81,3	88	12,31	67
Nemes nyárok	86,5	31	60,32	25
Hazai nyárok	144,3	55	27,61	43
Füzek	46,9	77	5,13	44
Égerek	4,5	106	4,11	110
Hársak	36,8	100	44,54	102
Egyéb lágy lombos fafajok	0,1	125	0,92	46
Erdeifenyő	82,2	72	74,8	71
Feketefenyő	41,8	75	32,16	66
Lucfenyő	12,1	67	7,32	61
Vörösfenyő				
Egyéb fenyő				
Összes ter.* ill. átl. vé. kor:	4035,4	80	3770,05	78

* A táblázat értelemszerűen a faanyagtermelést nem szolgáló és szálaló üzemmódú erdőrészek területét, valamint a felújítandó üres vágásterületek, és az erdőszítések záródáshiányos területeit nem tartalmazza.

2.4. Tervadatok

Hosszú távú tervadatok a körzet teljes területére

2.4.1. Távlati erdőkép táblák:

2.4.1.A. Távlati célállománytípusok - jelenlegi faállománytípusok mátrix

**2.4.1.B. Távlati célállománytípusok - erdősítési célállománytípusok
(középtávú) mátrix**

**2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok
részletező táblázata**

2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként

2.4.6. Erdőfelújítási mátrix

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Távlati célállománytípusok - jelenlegi faállománytípusok mátrix
Terület hektár

Erdőterv 2.4.1.A.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Jelenlegi faállománytípusok	T á v l a t i c é l á l l o m á n y t í p u s o k																						Jelenlegi összesen
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácos	Gyertyános	Juharos	K.örises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves	
Bükkös	161,78	12,52																					174,30
Gy-tölgyes	24,38	703,17	76,59																				804,14
Kt.tölgyes	5,71	480,23	1.659,57		0,43																		2.145,94
Ks.tölgyes		2,81	4,99	13,70	9,94					4,87			39,95										76,26
Cseres		140,06	167,69		31,81	5,45				2,23	2,22		23,47										372,93
Mo.tölgyes						1,14																	1,14
Akácos		1,93	5,16		35,34	4,15	3,12		1,71	1,90	1,13		395,26							0,16			449,86
Gyertyános	6,69	148,71						2,98			1,23												159,61
Juharos		1,51	4,31		4,94				0,87				14,08										25,71
Körises	7,56	11,43	24,78		19,36	1,08				1,83		0,31	6,41										72,76
Ek.lombos		1,20	1,03								1,30		67,71										71,24
N.nyár - n. fűz										1,93		1,72	66,23										69,88
Hazai nyáras		0,76								3,26			68,95										72,97
Fűzes													2,56	11,17									13,73
Égeres															4,63								4,63
Hársas	16,96	6,61																					23,57
Nyíres																							
El.lombos																							
Erdeifenyves		12,83	0,83							8,57		70,61							0,74				93,58
Feketefenyves		0,85								1,13		25,16											27,14
Lucfenyves		6,93																					6,93
Egyéb fenyves																							
Üres	0,21	15,43	27,01		0,34							10,04											53,03
Távlati összesen	223,29	1.546,98	1.971,96	13,70	102,16	11,82	3,12	2,98	2,58	16,02	15,58	2,03	790,43	11,17	4,63				0,74	0,16			4.719,35

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektár

Erdőterv 2.4.1.B.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI[illegible]

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Távlati célállomány / faállománytípusok kód	T á v l a t i c é l á l l o m á n y			J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k		
	Faanyag termelés	Különleges	Összesen	Faanyag termelés	Különleges	Összesen
1 B		1,26	1,26		29,79	29,79
2 B-KTT		77,11	77,11		53,57	53,57
3 B-GY-KTT		88,66	88,66		46,21	46,21
4 B-GY					21,53	21,53
5 B-K					9,19	9,19
6 B-EL		56,26	56,26		14,01	14,01
Bükkös		223,29	223,29		174,30	174,30
8 GY-KTT		16,47	16,47		88,63	88,63
9 GY-KTT-B		321,53	321,53		141,18	141,18
10 GY-KTT-CS		1.072,89	1.072,89		482,86	482,86
11 GY-KTT-EL		132,20	132,20		88,46	88,46
Gy-Kt. tölgyes		1.543,09	1.543,09		801,13	801,13
14 GY-KST-CS					3,01	3,01
15 GY-KST-EL		3,89	3,89			
Gy-Ks. tölgyes		3,89	3,89		3,01	3,01
17 KTT		53,26	53,26		135,29	135,29
18 KTT-CS		1.620,53	1.620,53		1.501,66	1.501,66
19 KTT-H		12,81	12,81		83,23	83,23
20 KTT-MOT		34,53	34,53		19,73	19,73
23 KTT-EL		251,53	251,53		406,03	406,03
Kocsánytalan tölgyes		1.972,66	1.972,66		2.145,94	2.145,94
25 KST		2,47	2,47		7,89	7,89
26 KST-CS		7,73	7,73		42,18	42,18
27 KST-HNY					1,53	1,53
29 KST-K					16,35	16,35
30 KST-EL		3,50	3,50		1,06	1,06
31 KST-F					7,25	7,25
Kocsányos tölgyes		13,70	13,70		76,26	76,26
32 CS		23,47	23,47		2,10	2,10
33 CS-KTT		46,30	46,30		308,23	308,23
34 CS-KST					16,05	16,05
35 CS-MOT		9,65	9,65			
36 CS-EL		28,34	28,34		43,25	43,25
38 CS-FF					3,30	3,30
Cseres		107,76	107,76		372,93	372,93
40 MOT-VK		11,82	11,82			
43 MOT-E					1,14	1,14
Molyhos tölgyes		11,82	11,82		1,14	1,14
44 A		1,76	1,76		72,99	72,99
45 A-NNY					40,50	40,50
46 A-HNY					171,15	171,15
47 A-EL		1,36	1,36		153,63	153,63
48 A-F					11,59	11,59
Akácos		3,12	3,12		449,86	449,86

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

Távlati célállomány / faállománytípusok kód	T á v l a t i c é l á l l o m á n y			J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k		
	Faanyag termelés	Különleges	Összesen	Faanyag termelés	Különleges	Összesen
49 GY					1,29	1,29
50 GY-E		2,98	2,98		158,32	158,32
52 J-E		2,58	2,58		25,71	25,71
54 K-T		1,83	1,83		35,65	35,65
55 K-E		14,19	14,19		37,11	37,11
58 EKL		15,58	15,58		71,24	71,24
Egyéb kemény lombos		37,16	37,16		329,32	329,32
59 NNY		2,03	2,03		33,22	33,22
60 NNY-HNY					15,08	15,08
61 NNY-A					0,56	0,56
62 NNY-EL					19,04	19,04
65 NFÜ-E					1,98	1,98
N.nyáras és füzes		2,03	2,03		69,88	69,88
66 HNY		210,95	210,95		7,86	7,86
68 HNY-A		0,19	0,19		0,69	0,69
70 HNY-EL		575,23	575,23		64,42	64,42
71 HNY-BO		4,06	4,06			
Hazai nyáras		790,43	790,43		72,97	72,97
73 FÜ		0,65	0,65		2,56	2,56
74 FÜ-E		10,52	10,52		11,17	11,17
76 MÉ-E		4,63	4,63		4,63	4,63
78 H-E					23,57	23,57
Egyéb lágy lombos		15,80	15,80		41,93	41,93
82 EF					18,03	18,03
84 EF-GY-KTT					0,44	0,44
85 EF-T					6,52	6,52
86 EF-CS					1,25	1,25
87 EF-A					46,99	46,99
88 EF-EL					20,35	20,35
89 EF-F		0,74	0,74			
Erdeifenyves		0,74	0,74		93,58	93,58
91 FF-CS					7,81	7,81
93 FF-EL		0,16	0,16		14,56	14,56
94 FF-F					4,77	4,77
Feketefenyves		0,16	0,16		27,14	27,14
95 LF					6,93	6,93
Lucfenyves					6,93	6,93
Összesen		4.725,65	4.725,65		4.666,32	4.666,32
Üres						59,33
Mindösszesen						4.725,65

Korlátozások területkimutatása üzemmódonként

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.2.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

VÁGÁSOS ÜZEMMÓDÚ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi		3.113,89	
Talajvédelmi		367,78	
Egyéb védelmi		86,98	
Faanyagtermelő			
Egyéb gazdasági			
Közzéléti		51,79	
Összesen: terület hektárban		3.620,44	
részletek száma		688	

ÁTALAKÍTÁS ALATT ÁLLÓ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi		200,81	
Talajvédelmi			
Egyéb védelmi			
Faanyagtermelő			
Egyéb gazdasági			
Közzéléti			
Összesen: terület hektárban		200,81	
részletek száma		45	

NEM VÁGÁSOS (SZÁLALÓ) ÜZEMMÓDÚ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi		113,23	
Talajvédelmi			
Egyéb védelmi			
Faanyagtermelő			
Egyéb gazdasági			
Közzéléti			
Összesen: terület hektárban		113,23	
részletek száma		15	

FAANYAGTERMELÉST NEM SZOLGÁLÓ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi		406,17	175,72
Talajvédelmi		15,61	
Egyéb védelmi		81,15	
Közzéléti		106,22	
Összesen: terület hektárban		609,15	175,72
részletek száma		111	22

Nyomtatás ideje: 2010. 07. 27.

Erdőfelújítási mátrix
Terület hektár

Erdőterv 2.4.6.

Halmaz neve: Szentendrei körzet 2010-2019 ET

Iroda: 1 Budapesti ETI

1. erdősítési előírás célállománytípusai	J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k																						Összesen
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácós	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El.lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves	
Bükkös	18,10	0,77	0,61					0,51								6,78							26,77
Gy-tölgyes	6,82	61,44	40,31	1,93	2,89			2,53											3,84	0,85	6,93		127,54
Kt.tölgyes		2,36	257,06		20,37					0,78									0,19				280,76
Ks.tölgyes																							
Cseres					3,73						1,61												5,34
Mo.tölgyes																							
Akácós											18,25					0,56							18,81
Gyertyános								0,27											0,23				0,50
Juharos										3,60													3,60
Kőrises										8,37		9,64	17,13	3,26									38,40
Ek.lombos																			2,77				2,77
N.nyár - n. fűz												3,65											3,65
Hazai nyáras				3,46	0,52		42,62		5,71	0,26		39,38	0,80						2,17	0,11			95,03
Fűzes																							
Égeres																							
Hársas																							
Nyíres																							
El.lombos																							
Erdeifenyves																							
Feketefenyves																							
Lucfenyves																							
Egyéb fenyves																							
Összesen	24,92	64,57	297,98	5,39	27,51		66,08	3,31	14,08	1,04	9,64	60,72	4,06			6,78			9,20	0,96	6,93		603,17

3. Szöveges értékelés

3.1. Területi adatok

3.1.1. Területi adatok ismertetése

A 413. sz. Szentendrei (erdőtervezési) Körzetbe Leányfalu, Pilisszentlászló, Szentendre és Szigetmonostor községek tartoznak.

A Szentendrei Erdészet gazdálkodik a körzet erdőtervezett területének 80%-án. Súlya főleg a hegyvidéki területeken nagy, míg a Szentendrei-szigeten 31%-os.

Tömbösség tekintetében a terület 80%-a az erdőség kategóriába (1000 ha feletti) tartozik, a nagy (300-1000 ha) és a közepes (30-300 ha) erdők aránya hasonló 8 illetve 9%. A kis erdők (0,5-30 ha) és az erdősávok aránya pedig 2 illetve 1%.

	Tag	Erdőrészlet	Egyéb részlet	Átl. erdő részlet nagyság
	(db)	(db)	(db)	(ha)
Új erdőterv	255	881	336	5,36
Lejárt erdőterv	286	815	324	5,8

A körzetben az erdőgazdálkodással kapcsolatos tulajdonviszonyok 92 %-ban rendezettek. Az erdők 85%-a állami, 6-6%-a közösségi illetve magán tulajdonban, 3%-a pedig vegyes tulajdonban van. Az állami tulajdonú erdő- és a hozzájuk tartozó területeket 80 %-ban az Erdőgazdasági RT., 3 %-ban Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, 2 %-ban a Közép- Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, 2%-ban Fővárosi Vízművek Zrt. 1%-ban HM Alakulati Erdő kezeli.

További gazdálkodók:

kód	gazdálkodó	összes terület (ha)
1002456	Közép- Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Ig.	86,53
1003914	HM Alakulati Erdők	44,21
1004033	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	129,79
1005721	Fővárosi Vízművek Zrt.	195,73
1008402	Leányfalu Nagyközség Önkormányzata	4,23
1009999	Rendezetlen gazdálkodási viszony	399,17
1012379	Szentlászló EBT.	43,01
1012605	Lipp Attila	0,09
1012694	Pilisszentlászlói Termelő EBT.	99,17
1013227	Sziget EBT	11,09
1013245	Nemes Lajos	0,67
1020268	Dr. Kohlhéb Ottó	2,46
1020571	Sánta Imre	0,16
1020602	Szabadtéri Néprajzi Múzeum	9,60

3.1.2. Területváltozások értékelése

3.1.2.1. Területváltozás (2.1.6. tábla)

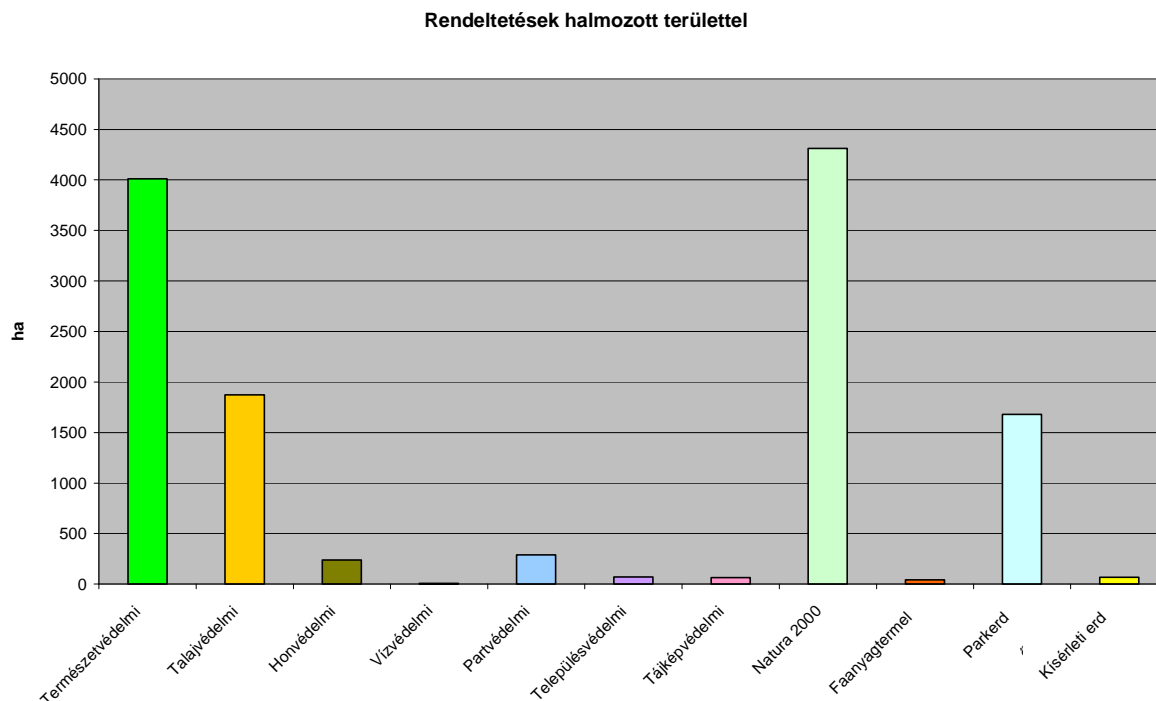
A tervezés során a körzet területe a következőképpen alakult:

helység neve	teljes körzet 2000-ben	körzet 2010- ben	teljes körzet 2010-ben	
5546 Leányfalu	1081,6 ha	44,11 ha	1072,48 ha	-9,12
5547 Pilisszentlászló	1466,7 ha	160,7 ha	1483,62 ha	+16,92
5549 Szentendre	1552,1 ha	149,08 ha	1520,91 ha	-31,19
5550 Szigetmonostor	1021,0 ha	670,3 ha	972,48 ha	-48,52
összesen:	5121,4 ha	1024,19 ha	5049,49 ha	-71,91

A községek erdőtervezett területe összességében csökkent. Kikerültek a tervből a Duna- ill. patakmedrekben lévő erdők, a zártkerti területeken tévesen tervezett erdők (Szentendre), valamint a korábbi légifotók, ill. topográfiai térképek alapján erdőhöz nem csatlakozó igazolhatóan nem erdő területek (Szentendre, Szigetmonostor).

3.1.2.2. Rendeltetések területi változásai (2.1.3. és 2.1.4. táblák)

Szakmai szempontból elsősorban a halmozott rendeltetési táblának van jelentősége, hiszen itt az adott erdőrészletre vonatkozóan minden korlátozás megjelenik.

A grafikon jól mutatja, hogy a természetvédelmi rendeltetés és a vele rokon természetű Natura 2000-es rendeltetés területe messze meghaladja a többi rendeltetését (32 illetve 34%). Ezt

követően jelentős még a talajvédelmi rendeltetés (15%). Több, mint 1550 ha-on 15 foknál meredekebb a lejtés, és a változó lejtésű területek is sok esetben részben meredek területek, ezt is hozzá számítva több, mint 1800 ha olyan erdő van, ahol vigyázni kell, hogy a talajt az eső és a szél le ne pusztítsa. A talajvédelmi rendeltetés háttérében álló másik tényező, a talaj sekély mivolta. A körzetben 534,97 ha ilyen erdő van. Ez bükkös illetve gyertyános-tölgyes klímában azt jelenti, hogy a termőréteg vastagsága legfeljebb 40cm, kocsánytalan-tölgyes illetve erdőssztyepp klímában pedig legfeljebb 60cm. A talajvédelmi rendeltetéssel közel hasonló súllyal jelentkezik a parkerdő rendeltetés (13%), hiszen a pilisi térség már régóta kiemelt jelentőségű kirándulóhely. A többi rendeltetés együttvéve is csak 6%-ot ér el: Honvédelmi rendeltetést a szentendrei gyakorlótér melletti erdők kaptak (2%). Víz és partvédelmi rendeltetést Szigetmonostoron jegyeztünk fel (2%). Kísérleti erdő- Magyar Madártani Egyesület és ELTE Állatrendszertani és Ökológiai Tanszék közös kísérlete 65,96 ha 1 % (Leányfalu 1-5 tagok). Végül meg kell még említeni a településvédelmi rendeltetést 1% területarányal.

Elsődleges rendeltetés szerint a terület 97 %-a védelmi rendeltetésű. Ezen kívül csak parkerdő rendeltetés jelentkezik 158,01 ha-on (Szentendre 100-as tagban, Szigetmonostor 24, 28, 105-107, 109, 114-117, 702-703 tagokban) Faanyagtermelő elsődleges rendeltetés nincs a körzetben.

3.1.3. Terület-elszámolás (2.1.7. és 2.1.8. táblák, a részletes terület-elszámolás)

A 2.1.7. és 2.1.8. táblákat lásd a 4. fejezetben “A körzet erdészeti nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák” címszó alatt; a földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetése (a részletes terület-elszámolás) a mellékletben található.

A terület-elszámolás a földnyilvántartási adatok és az erdőtervi térképek összevetésével készült.

Az erdészeti területek részletes terület-elszámolását lásd a vonatkozó erdészeti üzemtervekben.

3.1.4. Geodéziai munkák és feldolgozásuk

Az erdőtervi térképeken az erdőtestek határait egyeztetjük a földmérési térképekkel. A megengedettnél nagyobb eltéréseket a határazonosítás alkalmával ellenőriztük. Az erdő határait a valós állapotnak megfelelően térképeztük.

Az erdőtervezési körzet térképének alaplapjai digitális formában a DigiTerra MAP program alkalmazásával készültek el.

Az erdészeti térkép szerkesztéséhez használt alapadatok:

- földmérési digitális külterületi térképek,
- GPS mérések,
- belterületi térkép kivágatok,
- lejárt érvényességű üzemtervi térképek,
- földmérési topográfiai térképek,
- szakhatósági dokumentációk,
- ortofotó vagy annak hiányában légifelvétel kiértékelés.

A földmérési digitális külterületi térképeket az Állami Erdészeti Szolgálat és a Nemzeti Kataszteri Program Kht. között létrejött szerződés értelmében kaptuk meg a Szolgálat központjától. A földmérési térképek EOVS rendszerben készültek. Az erdők belső vonalait, állományhatárokat, erdőrésztlet határokat légifényképek segítségével ellenőriztük. A GPS méréssel meghatározott illesztőpontok alapján digitális terepmodell szerint a számítógépes ortofotó modul a torzításokat kiküszöböli, így a létrejött fotó a térképpel fedésbe hozva megfelelő pontossággal ábrázolható. A kiegészítő földi mérések, műholdas helymeghatározó (GPS) műszer segítségével történtek.

A területszámítást is a DigiTerra MAP-pel végeztük. Területszámítási egységenként az állami földnyilvántartás adataira egyenlített ki a számítógépes program. A kiegyenlítés mértéke nem haladta meg az 1 %-ot, vagy 0,1 ha-t. Ha a földmérési térképek felújítása során változott a földnyilvántartási terület, ennek megfelelően változtak az új erdőtervi területek is. Hasonlóan az új területmérésekkel kapcsolatosan is változhatott az egyes erdőrésztletek és egyéb részletek korábbi területe is.

Az érintett térképszelvények

	75-324	75-413	
75-341	75-342	75-431	75-432
	75-344	75-433	75-434
		65-211	65-212
		65-213	

Többfelé hiányoznak a határoszlopok. Ezek pótlása a tájékozódást egyszerűbbé teszi. 2009 nyarán az Erdészet több helyen új határoszlopokat helyezett ki. A terepi bejárásakor ezeken az oszlopokon még nem volt felfestve szám. Az erdőrésztletek határa jellemzően jól felismerhető a terepen, mert vagy természetes határhoz igazodik, vagy az állomány jellege (fafaj, kor, méretek, eredet) üt el egymástól. Néhány részletnél szükség van határfestésre.

3.2. A termőhelyi viszonyok értékelése

3.2.1. Földrajzi fekvés, erdészeti táj

A Körzet döntő része a Dunántúli-középhegység tájcsoporton belül a Visegrádi hegység erdészeti tájba tartozik. Ez az erdészeti táj 80 %-ban szubkontinentális, a déli kitettségű lejtőkön részben szubmediterrán, az alacsonyabb szinteken mérsékeltén száraz és meleg; a magasabb felszíneken mérsékeltén nedves és hűvös éghajlatú, főleg cseres- és gyertyános-tölgyesekkel borított, túlnyomóan vulkáni kőzetű, sötétszínű és barna erdőtalajú erősen tagolt alacsony hegység.

Szigetmonostor a Duna menti síkság erdészeti tájban, azon belül a Dunai-szigetek erdészeti tájrészletben, Szentendrei-szigeten helyezkedik el. Mérsékeltén meleg éghajlata a Dunától távolodva válik egyre szárazabbá. Jellemzően fiatal dunai öntésanyagokkal fedett alacsony- és magasártéri síkság. Az alacsony ártéren réti-, réti öntés- valamint nyers öntéstalajok találhatók, melyeket kb. negyed részben ártéri ligeterdők foglalnak el. A magas ártér homokos térszínén közel fele részben homoki tölgyes erdők maradványai, valamint telepített akác-, hazai nyár- és fenyőerdők találhatók.

ERDÉSZETI TÁJAK		
Erdészeti táj	Erdészeti tájrészlet	Település
26 Visegrádi hegység		Leányfalu
		Pilisszentlászló
		Szentendre
14 Duna menti síkság	14a Dunai-szigetek	Szigetmonostor

3.2.2. Geológiai és domborzati viszonyok

A **Visegrádi-hegység** erdészeti tájnál a felszín több mint 90 %-át különböző típusú andezittufa és agglomerátum építi fel, az andezites és dácitos lávaanyag csak 6 %-os részesedéssel. Ezek főként a miocén kori vulkanizmushoz kapcsolódnak, noha idősebb harmadidőszaki vulkáni tevékenység is ismert. A kistáj ÉNY-DK-i és ÉK-DNY-i fő szerkezeti irányaira a vízfolyások futásirányából is következtethetünk.

A **Dunai-szigetek** erdészeti tájrészlet alapját képező oligocén-miocén képződményeken a pleisztocén elején, esetleg a pliocén legvégén indult meg a nagy kiterjedésű dunai hordalékkúp kialakulása. Jelenleg a felszínt néhány méter vastag holocén öntésiszap borítja, de az ezek alatt települt folyami kavicsos rétegsor is a folyó medrének negyedidőszaki eltolódása, kanyargása során halmozódott fel. Ezekhez a képződményekhez jelentősebb kavicskészlet kapcsolódik. A pleisztocén végétől magasártéri helyzetben levő Szentendrei-szigeten futóhomok-képződés ment végbe. A beépített területeken az ártéri szinteket 1-5 m vastagságban mesterségesen feltöltötték.

A **Visegrádi-hegység** kb. 55 %-a hátság típusú középhegységi, kb. 15 %-a az alacsony középhegységi fennsík, és mintegy 30 %-a az alacsony domblábi hátság és lejtők orográfiai domborzattípusába sorolható. A tengerszint feletti magasság 200 és 590 m között változik. A völgsűrűség 3,8 km/km². Néhol jelentékeny az erózió, a felszín hasznosítását különböző deráziós folyamatok akadályozzák. A domborzati adottságok az erdőgazdasági és rekreációs célú területhasznosítás szempontjából a nagyon meredek részek kivételével kedvezőek.

A **Dunai-szigetek** erdészeti tájrészlet túlnyomóan 98 m tengerszint feletti magasságú ártéri, helyenként enyhén hullámos síkság. Felszíni formáinak döntő többsége a Duna eróziós és akkumulációs tevékenységéhez kapcsolódik.

3.2.3. Klíma (2.2.2. tábla)

Az alacsony középhegység jellegű terület viszonylag kiegyenlített, mérsékelt meleg mérsékelt száraz éghajlat jellemzi, bár keleti peremén, főként a Szentendrei szigeten az Alföld szárazabb éghajlata is érzékelteti hatását.

A csapadékmennyiség éves átlaga 550-600 mm, de a magasabb hegyekben akár 100mm-rel is több lehet. Csaknem kétharmada tavasszal-nyáron hullik ennek megfelelően a hótakarós napok száma jóval kevesebb, mint a szomszédos Börzsönyben: a Duna szintjén 33 nap, 300-400m tengerszint feletti magasságban 60 nap és csak 500 m fölötti tetőkön közelíti meg a 75 napot.

A hőmérsékleti átlagok a tengerszint feletti magassággal változnak: a Szentendrei-szigeten 11°C, 400 m-en már csak 9 °C körüli a középhőmérséklet.

A napsütéses órák száma 1950, ezzel kapcsolatban figyelemre méltó, hogy a magasabb csúcsok gyakran áttörik a felhőzónát. Az éghajlati jellemzők a térségnek helyenként szubmediterrán jelleget kölcsönöznek. Az uralkodó szélirány az ÉNY-i.

Jellemző meteorológiai adatok

	Visegrádi-hegység DK-i rész	Vác-Pesti Duna-völgy	Országos átlag adatok (1961-99)
átlagos évi csapadék	645 mm	600 mm	612 mm
- a tenyészidőszak csapadéka	380 mm	335mm	450 mm
a hőmérséklet évi átlaga	9,0 °C	10,5 °C	9,96 °C
a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga	15,0 °C	17,0 °C	15 °C
a hőmérséklet téli átlaga	2,8 °C	3,8 °C	0,38 °C
az évi napsütéses órák száma	1970 óra	1950 óra	2107 óra
- ebből a tenyészidőszakban	1330 óra	1350 óra	1500 óra
a havas napok száma	46 nap	33 nap	50 nap
jellemző szélirány	ÉNY	ÉNY	ÉNY

A terület túlnyomó része erdészeti meghatározás alapján erdőklímába sorolható. A bükkös klíma viszonylag kis kiterjedésű, 226,22ha (5 %). A gyertyános-tölgyes klíma térfoglalása jelentős, 1654,20 ha (35 %). Az atlanti klímába sorolható B-ös és GYT-es klímában a levegő páratartalma kedvező. A kontinentális klímában az előbbieknél kedvezőtlenebb viszonyokat jelöl a CS-KTT-es klíma, amelynek kiterjedése a legnagyobb, 1997,85 ha (42 %). Az erdőssztyepp klíma területe 841,08 (18 %), leginkább a Szentendrei-szigetre jellemző (meleg kontinentális klíma).

Az egyes erdőgazdasági tájak fatermelési viszonyait meghatározó termőhely legfontosabb tényezője a klíma. A klímától függ a talaj fejlődése, a hidrológiai viszonyok, az erdőtársulások összetétele, elterjedése.

A klíma és domborzat kapcsolata a napsugarak beesési szögének függvényében a változatok sokaságát idézi elő. A déli oldalak 24° –os lejtésűge esetén a nyári legmagasabb napállás idején a

sugarak merőlegesen érik a terepet. A legtöbb mediterrán flóraelem azonban nem itt, hanem 24°-30° lejtésű terepszakaszon található, melynek oka az, hogy a napsugárzás az időjárással együtt érvényesül. Így a június 22.-i állapotot nem a legkedvezőtlenebb, annál inkább a július-augusztusi, mikor is a száraz meleg fokozza a sugárzás hatását, mivel a vegetáció alatt két ízben is merőlegesen metszi a terepet. Ez a kritikus hajlásszög 28°. Az ettől meredekebb területek klimatikusan kedvezőbbek, de edafikus okok miatt javulás nem érzékelhető. Ezeken az oldalakon, általában molyhos-cseres-tölgyesek állományait találjuk. A 28°-nál enyhébb lejtésű déli oldalakon kiterjedt hegyvidéki mészkerülő tölgyesek, és kisebb területen cseres tölgyesek váltogatják egymást.

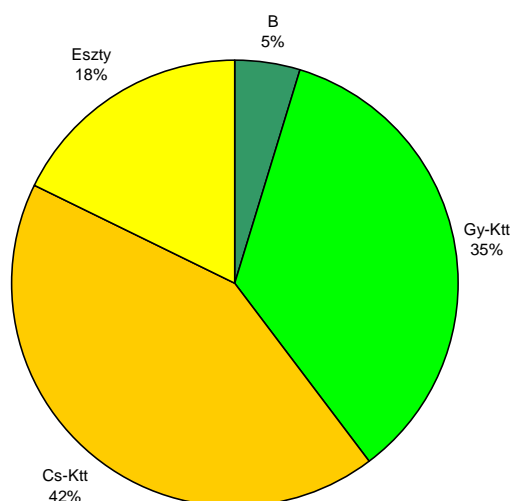
Az északi oldalon 10°-12° körül jelentkezik az extrazonalitás. Mivel itt a hajlásszög növekedésével a klíma hűl, a kontinentalitás csökken és mezoklímatikusan atlantikus jellegűvé válik. Az optimális tenyészeti viszonyokat a 15°-25° közötti lejtés jelenti, amikor még az erózió kedvezőtlen hatása nem érvényesül. Az ennél meredekebb oldalakon jelentkeznek a bükk azonális társulásai. (Az erdőszet 15°-20°-os leggyakoribb lejtésviszonyai mellett az atlantikus (bükk) klímahatás 640-680 m tengerszint feletti magasságnál jelentkezne a déli oldalakon. Szűk, párás völgyekben kitettségétől függetlenül alakul ki a bükkös vagy gyertyános-tölgyes klíma.

A klímaövek átmenetekkel kapcsolódnak egymáshoz, elterjedésük nagysága a terepviszonyoktól függ.

Magasabb tengerszint feletti magasságban, északi kitettségben és szűk völgyekben a klíma a bükkösöknek kedvező.

A hegyoldalak alacsonyabb északias oldalain, kiszélesedő hegylábakon, platókon, lapos völgyekben és völgyoldalokban összefüggő gyertyános – tölgyes klíma fordul elő. A déli meredek oldalak cseres tölgyes klímát képviselnek.

A Szentendrei Körzet klímamegoszlása

A *bükkös klímában* a bükkösök aránya 69 % (155,70 ha), a gyertyános-tölgyesek aránya 19 % (41,77 ha), a kocsánytalan tölgyesek aránya 3 % (7,61 ha), az egyéb kemény- és lágylombosoké pedig 9 % (21,14 ha). A gyertyános-tölgyes és kocsánytalan tölgyesek bükk-elegyesek, a klíma besorolás a részleteknek csak egy részére igaz. A többi kocsánytalan tölgyes és egyéb keménylombos állomány véderdő jellegű.

A *gyertyános-tölgyes klímában* 1% (16,82 ha) extrazonális bükkös áll, a gyertyános-tölgyesek aránya (a gyertyán konszociációkkal együtt) 52 % (856,68 ha). A tölgyesek aránya 36% (591,88 ha), cseresek aránya 8% (139,74 ha), az egyéb kemény- és lágylombos állományok aránya 1% (23,12 ha), a fenyveseké 2% (24,03 ha). A száraz-félszáraz vízgazdálkodású gyertyános-tölgyesekben a gyertyán kevésbé vitális, ezért előhasználatok során könnyen vissza lehet szorítani. Ez az erdőtípus jelentős területet foglal el, ezért ilyen jelentős a tölgyesek aránya a klímában. Ezekben az állományokban mindent meg kell tenni az erdőnevelés során a gyertyános-egyéb lombos második szint megőrzéséért.

A *cseres-kocsánytalan tölgyes klímában* a tölgyes állományok aránya 79 % (1574,07 ha), a csereseké 11 % (226,28 ha). A gyertyános-tölgyesek aránya 3 % (68,38 ha), Itt a gyertyán elegy kisebb területen és tömbösen fordul elő a klíma besorolás a részletnek csak egy részére igaz. Akác 2%-ban (47,92 ha) fordul elő. Az egyéb állományok (EKL és fenyő) összesen 4 %-ban (81,20 ha) vannak jelen.

Az erdőssztyepp klímában 8 % (70,55 ha) kocsányos tölgy-, 3 % (28,18 ha) cser-, 48 % (406,38 ha) akác-, 28 % (231,77 ha) egyéb lombos-, és 13 % (104,20 ha) fenyő állomány található (2.2.1.tábla).

3.2.4. Hidrológiai viszonyok, vízjárások (2.2.1. tábla)

A Visegrádi-hegység a Dunába torkolló kis mellékpatakok vízgyűjtője. A közepes mennyiségű csapadék és a tagolt felszín kisméretű vízgyűjtő területei miatt a hegyvidék patakjai rövidek és vízhozamuk sem jelentős, a kisebbek nyár végére általában ki is száradnak. A völgyhálózat a vulkáni szerkezetnek megfelelően széttartó rajzolatú. Legjelentősebb vízfolyása a Dobogókő oldalában eredő Bükkös-patak, melynek forrása és torkolata közötti kis távolságon belül a szintkülönbség mintegy 600 m, s lefelé rohanó vize több helyen szurdokszerű völgyszakaszt alakított ki. Közöttük a leglátványosabb Dömörkapu. Jelentősebb vízfolyás még a Sztaravoda-patak, a Dera-patak; az észak-keleti határon az Apátkúti-patak, az észak-nyugatin pedig a Lepence-patak.

A hegységben számos természetes tavacska található. Vízrajzi jelentőségük kicsi, de a bennük élő növény és állatvilág szempontjából ökológiai értékük annál nagyobb. Ilyen pl. Pomázon a Nagy Csikóvár oldalában lévő Tólak (50 VI) és Csikóvári-tó (51VI), vagy Leányfalun a Rekettyés tó (40 VI).

A területen sok kis vízhozamú időszakos, és néhány bővizű forrás is fakad.

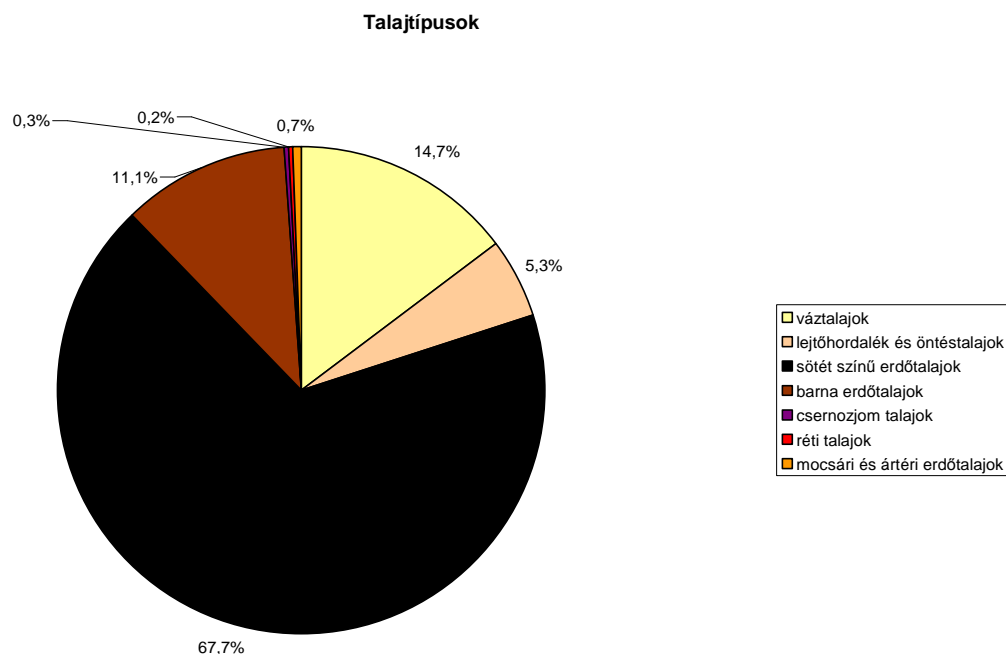
A Duna a Visegrádi-szorost elhagyva ismét alsószakasz jellegűvé válik. A Szentendrei-sziget hidrológiai viszonyait a folyam határozza meg. A sziget alatti kavicstömegbe szivárgó vizet kutak egész sora csapolja meg. Ez a terület a főváros legjelentősebb vízbázisa.

A hidrológiai viszonyokra jellemző, hogy többletvízhatástól függetlenül alakultak ki a talajok, kizárólag az évi csapadéktól és annak eloszlásától függ a talaj és az állomány vízkészlete. A talaj vízkapacitása a téli időszakban töltődik fel, a vegetációs időben hulló csapadék ezt csak kiegészíti. A talajok A és B szintjében tárolódó vizet és tápanyagot használják fel a lombállományok a mintegy 85 napig tartó intenzív növekedési szakaszban (április végétől július közepéig). Augusztustól a létfenntartási folyamatok kerülnek előtérbe.

A nyomokban előforduló többletvízhatású területek kis területük ellenére nagyobb figyelmet érdemelnek. Általában teljes erdőrésztletre nem terjednek ki, de jelenlétüket észrevéve jelentősen javíthatják az állomány fatermőképességét.

Erdei vízfolyásokat vagy külön egyéb részletként jelöltük (VI), vagy a vízfolyás mentén húzódó állománnyal együtt másodlagosan vagy harmadlagosan vizes élőhely védelme rendeltetést adtunk. Az erdei tavakat a körbevevő védőállománnyal együtt egyéb részletként írtuk le (VI).

3.2.5. Talajviszonyok

A Körzet 80 %-a a Visegrádi hegység andezit területén fekszik 20%-a pedig dunai hordalékon kialakult alföldi jellegű homokvidék.

Uralkodók a *sötétszínű erdőtalajok*, elsősorban a ranker talaj 62 %-kal (2904,43 ha), valamint erubáz talaj 6 %-kal (291,47 ha).

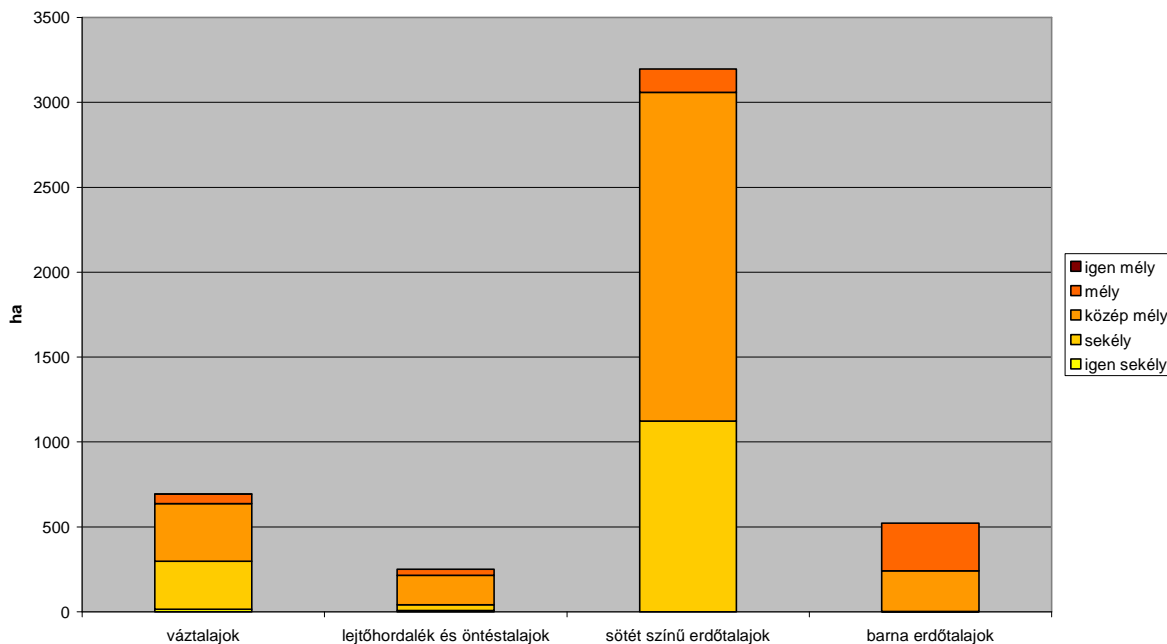
A bükkös és a gyertyános-tölgyes klímában igen sekély-sekély termőrétegűek összesen 311,43 ha-on, a cseres-tölgyes klímában pedig 933,4 ha. A középmező ranker talaj a lejtős területek átlagos termőréteg vastagságát jelenti, így a cseres-tölgyes klímában 922,00 ha-os előfordulása hol gyengébb, hol közepes fatermőképességre utal. Ezen túl a hegyvidéki váztalajok területe 119,08 ha, a Szentendrei-szigeten kialakult homoktalajoké (humuszos homok 575,93 ha; csernozjom jellegű homok 5,18 ha, öntéscsernozjom 7,73 ha, réti talaj 10,14 ha) pedig 883,05 ha.

A következő legnagyobb csoportot a *barna erdőtalajok* adják. Területrészük 11 % (522,85 ha). Az agyagbemosódásos barna erdőtalajok aránya jelentős (379,43 ha) elsősorban a bükkös és gyertyános-tölgyes klímában található jó termőhelyek. A barnaföldek (119,87 ha) a pomázi erdők délnyugati részeire jellemzőek, cseres-tölgyes klímájú, közepes-jobb termőhelyek.

A lejtők aljában kis területarányban előforduló *lejtőhordalék erdőtalajok* találhatóak (19,59 ha, 0,4 %).

A főbb talajtípusok termőréteg vastagságát az alábbi grafikon szemlélteti:

Főbb talajtípus csoportok termőréteg vastagsága

Az igen mély illetve igen sekély talajok területaránya elenyésző (1,87 ha illetve 23,18 ha). Mindegyik talajtípusnál a közép mély termőréteg vastagság van jelen legnagyobb területtel (58%). Ez bükkös illetve gyertyános tölgyes klímában 40-60 cm-nek, tölgyes illetve erdőssztyepp klímában pedig 60-90 cm-nek felel meg.

A talajokat a fizikai talajfeleség szerint is megvizsgálhatjuk. Többségük vályogos szövetű (89,2%), váz talajoknál törmelék (1,9 %), barna erdőtalajoknál előfordul az agyag (0,5 %). A Szentendrei sziget taljai pedig homok (14,4%), illetve durva homok szövetűek (0,3%). A homokos fizikai talajfeleségű talajok meszesek. Ezek ugyan jó levegőháztartásúak, de tápanyag ellátottságuk és vízgazdálkodásuk gyenge. A vályogtalajok pH-ja gyengén savanyú, jó levegő, víz és tápanyag ellátottságúak. Az agyagtalajok tömörödtek, B szintjük levegőtlen, rossz tápanyag és vízgazdálkodásúak.

3.2.6. Természetes erdőtársulások

A Szentendrei Körzet területének túlnyomó többsége a Dunántúli-középhegység (Bakonyicum) flóraidékének visegrádi flórajárásába (Visegradense) tartozik. A táj növényföldrajzi határait a Középhegység DNY-i szárnyán a bakony-vértesi flórajárás (Vesprimense), ÉK-i szárnyán a nógrádi flórajárás (Neogradense), a hegyvonulattól ÉNY-ra az alföldi flóraidék kisalföldi flórajárása (Arrabonicum), a hegyvidéktől DK-re az alföldi flóraidék Praematricum és Colocense flórajárásai képezik. A terület flóraválasztónak mutatkozik, ugyanis DNY felől sok szubmediterrán-mediterrán, atlanti-mediterrán és középeurópai flóraelem éri el elterjedésének északi határát (Fraxinus ornus, Daphne laureola, Carex halleriana, Coronilla coronata stb.); ÉK felől számos pontusi, pontus-mediterrán, dacikus és balkáni, általában kontinentális jellegű növény éri el elterjedésének NY-i határát (Spirea media, Helleborus purpurascens, Melica altissima, Achillea crithmifolia stb.).

A Szentendrei szigeten található területek az Alföld flóraidék (Eupannonicum) Duna-Tisza közti flórajárásába (Praematricum) tartozik.

A terület növényzetére jellemző a természetes erdőtársulások gazdagsága. Előfordul a hegyvidéki gyertyános-bükkös acidofil és neutrál, száraztól az üdéig terjedő típusa. Legértékesebb erdőtársulások a nagykiterjedésű előhegységi gyertyános-tölgyesek acidofil és neutrál, félszáraz és üde típusai.

A zárt elegyetlen hegyvidéki kocsánytalantölgyesek is jelentősek, acidofil félszáraz típusa a leggyakoribb társulás.

Nem jelentős területű a neutrál cseres-tölgyesek száraz, félszáraz és üde típusai, valamint a nyomokban megtalálható bazofil molyhos-cseres-kocsánytalantölgyesek a ranker és a sötétszínű erdőtalajokon alkotnak állományokat.

Egy-két foltban megtalálható a hajdani homokpusztai kocsányos tölgyesek maradványa is.

A meredek, tömör alapkőzetű helyeken magashegyvidéki szurdokerdők, hegyvidéki és előhegységi sziklaerdők találják meg létfeltételeiket, a déli oldalakon sztyepprétekkel és sziklagyepekkel tarkított előhegységi karszterdők díszlenek, gazdag növényvilággal. A Dunát szegélyezve puhafás ártéri erdők, a Szentendrei-szigeten ártéri erdők maradványaként a gyöngyvirágos tölgyesek találhatók, ill. azok származékai. A völgyekben, forráslápok közelében ősi lápi erdőfoltok húzódnak meg.

A kultúr és származék erdőtársulások közül az akácosok száraz, félszáraz és üde típusai fordulnak elő, fenyvesek közül az erdőfenyvesek a legjelentősebbek. A nyarasokat kocsányos tölgyes termőhelyeken találjuk. A származék erdőtársulások az elegyetlen gyertyánosok és cseresek.

3.2.7. Tipikus termőhelyek jellemzése – termőhelytípus-változatok és célállományok

Termőhelytípus-változat	Vízgazd. fok	Ter. arány (%)	Célállomány	Elegyfajok
B-VFLEN-RA- KMÉ -V	FSZ	2	B	KTT,GY, HJ, KJ, MK, HSZ, CS, KH
GYT-VFLEN-RA- SE -V	SZÁ	4	GY-KTT-CS	B, HJ, KJ, MK, HSZ, CS, KH, MJ
GYT-VFLEN-RA- KMÉ -V	FSZ	20	GY-KTT	B, HJ, KJ, MK, HSZ, CS, KH, MJ
GYT-VFLEN-ABE- KMÉ -V	FSZ	2	GY-KTT	B, HJ, KJ, MK, HSZ, CS, KH, MJ
GYT-VFLEN-ABE- MÉ -V	ÜDE	4	GY-KTT	B, HJ, KJ, MK, HSZ, CS, KH, MJ
GYT-VFLEN-BFÖLD- KMÉ -V	FSZ	2	KTT CS	B, HJ, KJ, MK, HSZ, CS, KH, MJ
KTT-VFLEN-ER- SE -V	ISZ	5	CS, KTT	KJ, MK, VK, CS, KH, MJ, BABE, KT, AL

KTT-VFLEN-RA- SE -V	ISZ	13	KTT CS	KJ, MK, VK, CS, KH, MJ, BABE, KT, AL
KTT-VFLEN-RA- KMÉ -V	SZÁ	20	KTT CS	KJ, MK, VK, CS, KH, MJ, BABE, KT, AL
KTT-VFLEN-RA- MÉ -V	FSZ	2	KTT CS	KJ, MK, VK, CS, KH, MJ, BABE, KT, AL
ESZTY-VFLEN-HH- SE -H	ISZ	4	HNY, A	EF, FF, A, NYO, KT, KM
ESZTY-VFLEN-HH- KMÉ -H	SZÁ	7	A, HNY	EF, FF, A, NYO, KST, KT, KM

A területen 76 termőhelyfeltárásról van felhasználható adatsor (T-lap). Ezekhez nemcsak helyszíni, hanem laboratóriumi vizsgálatok is készültek. A jelenlegi felvételhez kapcsolódóan nem készült részletes feltárás. A vizsgálatok átlagos sűrűsége: 62 ha-onként egy talajgödör illetve fúrás.

Az erdőterv mellékletében a termőhelyfeltárási adatsorok (T-lapok) teljes listája megtalálható.

Az erdőrészletenkénti termőhelyi adatok az előforduló termőhelytípus változatok közül a legnagyobb területűt tartalmazzák.

3.3. Az erdő állapotának értékelése

3.3.1. Az erdő múltjának történelmi áttekintése

A Körzet területére vonatkozóan két község erdőgazdálkodásának a múltját Dobay Pál nyugalmazott erdőfelügyelő írásán keresztül mutatjuk be.

SZENTENDRE

Az erdő zöme minden bizonnyal városi tulajdonban és kezelésben állott már a török hódoltság előtti időkben is. A cél: a városi polgárság tűzi- és épületfával való ellátása volt, némi egyéb iparifa termelése mellett. A legszámottevőbb mellékhasználatot a vadászat és az erdei legeltetés jelentette. A cserkéreg-termelés, a gomba és gyümölcs gyűjtés gazdasági súlya csak ezután következett.

A hajdani városi erdőkben sarj-üzemmódot folytattak. E – mai szemmel persze kezdetleges gazdálkodási módszer lényege: - 40 éves korban tarvágás, - felújítás tuskó, - és gyökérsarjrol, - a 20. év körüli fiatalosban egy füst alatt elvégezve a tisztítás és gyérítés (ez volt – korabeli szakkifejezéssel élve az „*áterdőlés*”, - a 40. évben ismét tarvágás és így tovább.

A véghasználati fatérfogat alig néhány %-a volt csupán az iparifa hányad, hiszen többre nem is volt szükség.

A XIX. Század második felében – az 1879. évi erdőtörvény hatására- némi előrelépést jelentett a „szabályos állapot” bevezetése. Ez évente azonos területű tarvágások tervezését-végrehajtását jelentette. A régi szakirodalom „térszakozás” néven említi. A haladó szakmai közvélemény azonban hamarosan hangoztatta: a térszakozás csupán kezdetleges megoldása az erdőgazdálkodásnak. Ennél jobb, a termőhelyi adottságokat inkább figyelembe vevő eljárás a „*fatömegszakozás*”. Ekkor évenként nem azonos területű, hanem azonos fatérfogatú mennyiséget termeltek ki, illetve, újítottak fel.

PILISSZENTLÁSZLÓ

A község külterületén lévő erdő az Árpád-kortól kezdődően királyi birtok volt. 1250. táján Kesztlőc-Klastrompusztán Esztergomi Boldog Özséb remetekanonok (†1270. jan. 20.) megszervezi és a Pálos rendbe tömöríti az addig szétszórta élő pilisi remeteket. Ez az egyetlen magyar alapítású szerzetesközösség felbecsülhetetlen szolgálatot tett a nemzetnek tudománya, művészete és a leggyakorlatiasabb kézműipara révén. Mindezekért középkor-végi királyaink – IV. Béla-tól kezdve – segítették a Pálosok kolostoralapításait és megélhetésük biztosítására igen jelentős erdőbirtokokat is adományoztak. Így lett a kékesi (a mai Pilisszentlászló község elődjét Kékesnek hívták a középkor végén) Pálos rendház tulajdona a mai község körül elterülő erdő zöme. (A közbirtokossági erdőt –Pilisszentlászló 1-8. tagok- Mária Terézia adományozta a község lakosságának az 1700-as évek közepén.)

1786-ban II. József – egyéb szerzetesrendekkel együtt- a pálosokat is feloszlatta. Vagyonukból alapítványt létesített az iskolák, kórházak, lelenc- és nyomorék-otthonok, valamint egyéb,- eddig a különféle szerzetesrendek által fenntartott népjóléti intézmények további ellátására. Így került a Magyar Vallás- és Közalapítvány tulajdonába a mai pilisszentlászlói állami erdő is. Itt –akárcsak a többi közalapítványi erdőben- a korhoz képest magas színvonalú erdőgazdálkodásról adhatunk számot. A múlt század második felétől kezdődően üzemtervek szabályozzák a fatermelést. Lényegileg ma is az erdő a község egyetlen üzeme.

Kissé részletesebben vizsgálva az erdőgazdálkodás egyes ágazatait, a következő képet látjuk:
-Véghasználat: a vágásérettségi kor tölgnél /sarj esetében is!/ 100 év, bükk szálerdőnél 120-130 év, sarjerdőnél néhány évtizeddel kevesebb volt. Mind a tölgyesek, mind a bükkösök esetében természetes felújítással párhuzamosan folyt a véghasználat. Tarvágások nyomaival csak elvétve

találkozunk. Ekkor –a kor általános gyakorlata szerint– tőkés fakitermelő cég „lábon állva” vette meg a letermelendő erdő faanyagát, ám felújítását minden esetben nagy gonddal végezte az erdőgondnokság, nemegyszer fafajcserét is sikeresen alkalmazva.

-Gyérítés: A korszak Cotta német erdész tudásától származó alapelve szerint „korán, gyakran, mérsékelten” végezték a nevelővágásokat. Radikálisan irtva a gyérítések során a gyomfákat és a villás egyedeket. A gyérítések visszatérési ideje 10 év volt. A gyérítési faanyag csaknem teljes egészében tűzifának lett felkészítve.

-Tisztítás- a tisztítási korhatár 20-25 év volt. Ez alatt 3 ízben érintették a fiatalost ápolóvágással: a természetes felújítás eredményeképpen létrejött csemetésben 5 éves korban sarjleverést végeztek.

10-15 év között volt esedékes a tulajdonképpeni első tisztítás. Ekkor a sarjak ismételt irtása mellett 80-100 cm-es hálózat kialakítására törekedtek. A kitermelt faanyag teljes egészében a munkavállalóé lett.

20-25 éves korban következett a második tisztítás. Ennél az esetleg még mindig meglévő sarjak kivágásán kívül a 100-120 cm-es hálózat kialakítása volt az elérendő cél. E munkát már részes alapon végezték.

-Erdősítés: a felújításról már említést tettünk a véghasználatok tárgyalása során. Itt csupán még egyszer aláhúzzuk a természetes felújítás általános gyakorlatát és a sarjzattatás mellőzését.

-Erdőtelepítést még sehol sem találunk e korban a szóban lévő területen.

-Mellékhasználatok: A legszámottevőbb mellékhaszonvétele mindenkor a vadászat volt. Ezt hosszú időn keresztül – a II. világháború végéig az Országos Tiszti Kaszinó gyakorolta. Vadászataik némelyikén Horthy Miklós kormányzó is részt vett. A vadsűrűség az I. világháború végére visszaesett, de kb. 1930-tól az 1970-75. év körülivel azonos mértékű.

A csipke-, gomba-, kökény-, málna-, moha-, sajmeggy- és som szervezett gyűjtését árverésen adták bérbe.

Az erdei legeltetést szigorúan tiltották.

A szénégetésnek nagy múltja volt az I. világháború előtt.

A kőszedés („lencsés”) gyűjtés) maholnap már csupán ipartörténeti érdekesség.

Az 1945-ben történt államosítás közös nevezőre hozta az eddig más-más tulajdonban álló és eltérő kezeléssel rendelkező erdőket. Ezt követően számos átszervezést élt át és túl a mai Szentendrei Erdészeti Igazgatóság. Az 1953-as évet megelőző esztendőben a Budapesti Állami Erdőgazdasághoz tartozott. Az ekkor történt átszervezés óta a Pilisi Állami Erdőgazdaság, ill. 1970. jan. 1.-től a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság kötelékében gazdálkodik. Utóbbi neve 1994. Jan. 1.-től: Pilisi Parkerdő Részvénytársaság.

A legutóbbi fél évszázadot már egyénileg is jól ismerjük. Az Erdészeti Igazgatóság átélte a gyors egymásutánban következő szakmai irányzatokat :

* * *

1. Az 1940-es évek végén a háború utáni kényszer diktálta vágáskor leszállítás.
2. Az 1950-es esztendő elején kezdődő fenyvesítés.
3. Az 1955. év táján a pozitív gyérítésre való áttérés és a „V”-fa jelölés.
4. Az 1960. év körül a nyarasítás.
5. Ezt követte 2-3 év múlva az erdőtipológia és az erdőtelepítés térhódítása.
6. 1970. óta a közjóléti- ill. park- és üdülőerdő gazdálkodásra való áttérés szemtanúi vagyunk,
7. A legutóbbi évek legfőbb szakmai gondja: a természetvédelem és a szakszerű erdőgazdálkodás összehangjának megteremtése.

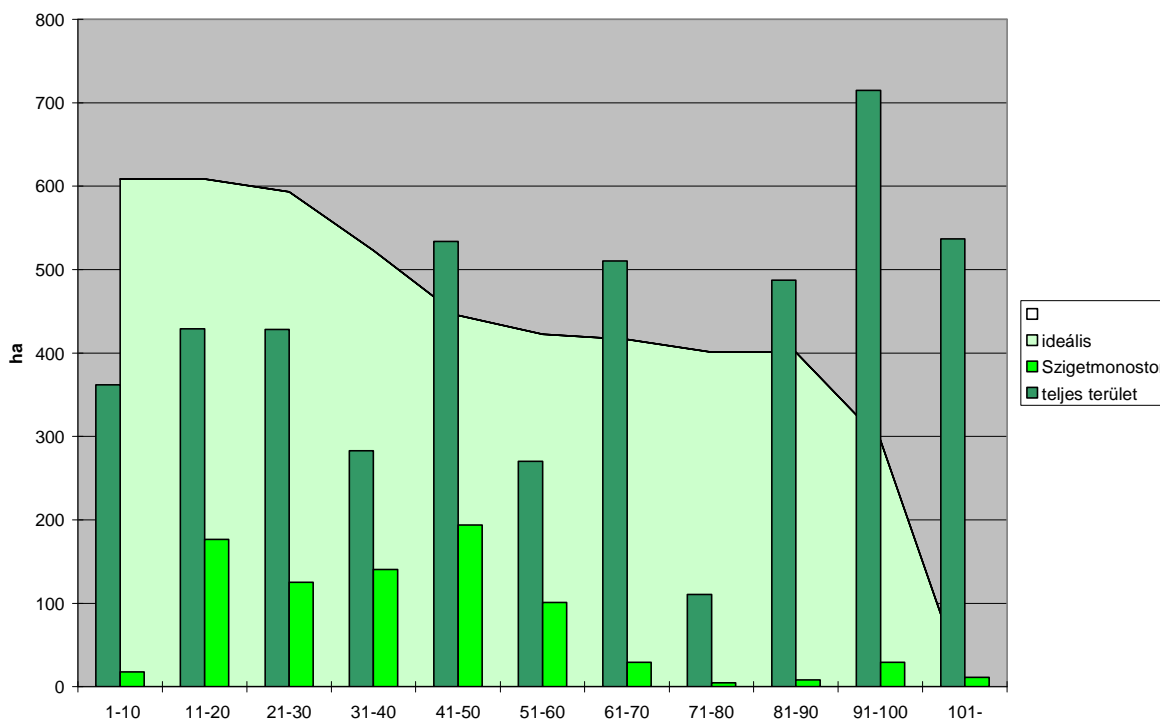
3.3.2. Az erdő állapotának értékelése

3.3.2.1. Faállományviszonyok

Korosztályviszonyok (2.3.1., 2.3.2. táblák)

A jelenlegi korosztályviszonyokat az ideális állapottal együtt a következő grafikonnal szemléltethetjük. A Szentendrei-sziget területét azért ábrázoltuk külön, mert azok az állományok döntően rövid vágásfordulóúak, így koreloszlásuk erősen eltér a hegyvidéki területekétől.

Az erdők valóságos és ideális koreloszlása

Az ideális korosztályt a fafajok aránya vágásérettségi kora alapján képeztük, úgy, hogy a fafajok jelenlegi arányát alapvetően jónak tekintettük.

A Körzet átlagos vágásérettségi kora 78 év, de jelentős területen találunk ennél idősebb korosztályú erdőket, hiszen ez az átlagadat két gyökeresen eltérő fafajösszetételű területből áll elő. A hegyvidéki területek átlagos vágásérettségi kora 97 év, míg Szigetmonostoron 36 év.

Ez a grafikon világosan beszél arról, hogy az idős korosztályok aránya jelentős túlsúlyban van. Mivel a hegyvidéki terület döntően természetszerű állományokból áll, amelyek a vágásérettségi kornál lényegesen tovább is fenntarthatók nagyarányú károsodás nélkül, így ez az előregedő korosztályszerkezet nem jelent veszélyt.

A korosztályeloszlással kapcsolatban előre látható, hogy az Erdészetnél a szálalóvágásra és szálalásra való nagyarányú áttérés az állományok eddigi döntően egykorú korszerkezetét sokkal változatosabbá, és ezzel sokkal inkább természetszerűvé fogja tenni. A szálaló üzemmódú erdők összterülete 113,23 ha.

Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban 784,87 ha-on terveztünk erdőmegőrzést. Ezeken a területeken a folyamatos –minimálisan 50 %-os záródású- erdőborítás fenntartása a gazdálkodás célja. Az állományok általában kétkorúak, a felső koronaszintben 80-160 éves sarj eredetű bükk, tölgy, cser, hárs és kőrisfákat találunk, míg alattuk foltokban fiatalabb alsó szint alakul ki, zömében egyéb keménylomb kísérőkből.

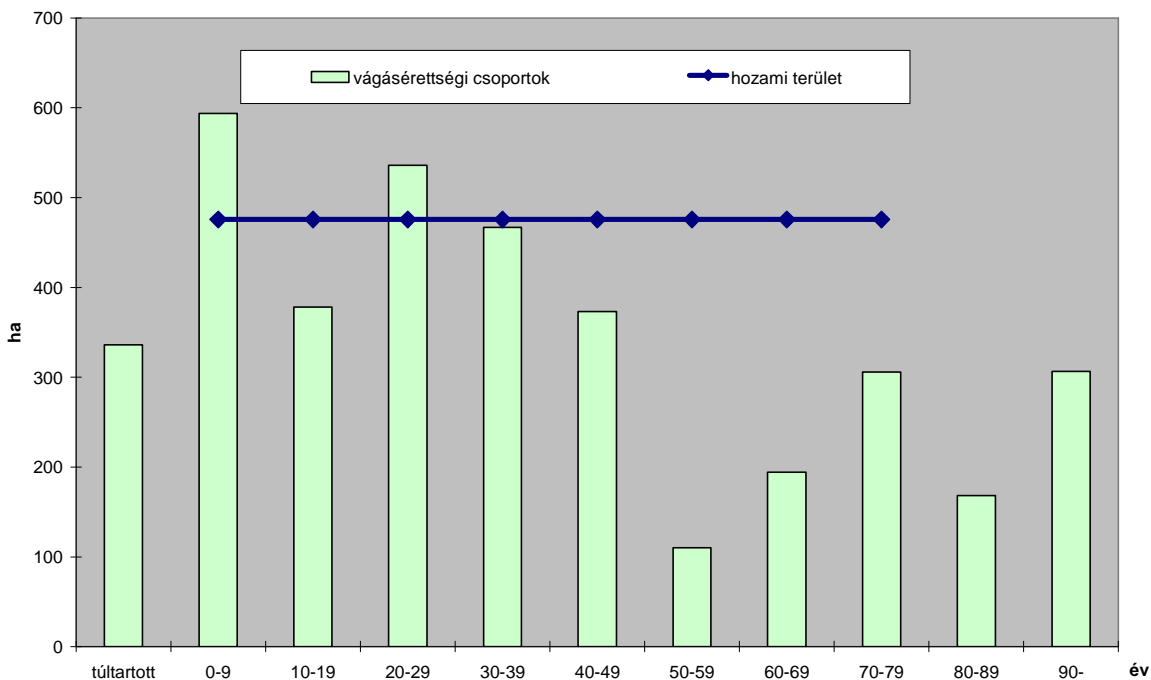
Érdekes még külön foglalkozni a Szentendrei szigeten álló erdők koreloszlásával is. Itt az a szembetűnő, hogy az 1-10 éves korosztály szinte teljesen hiányzik. Az átlagos vágásérettségi kort jóval meghaladó korcsoportok jelenléte a tölgyekről, cserről tanúskodik.

Vágásérettségi viszonyok (2.3.4. - 2.3.6. és 2.3.12. táblák)

A vágáskorok meghatározásánál a termőhelyi adottságokat, a faállománytípust, eredetet és egészségi állapotot vettük alapul. A vágásérettségi korok az Előzetes Jegyzőkönyvben foglaltaknak a terület nagy részén megfelelnek. A korosztályeloszlásból következőleg, a vágásérettségi csoportok eloszlása is egyenlőtlen. Az előregedett erdőállomány szerkezet miatt az első csoportokba tartozó területek szerepelnek a legnagyobb területtel. Az állományok vágáskorát a főfafaj, annak eredete, valamint a termőhely (és az egészségi állapot) meg. Így egyes állományok vágásérettségi mutatója negatív lett, ami a véghasználatok besorolásához nyújtott fontos információt.

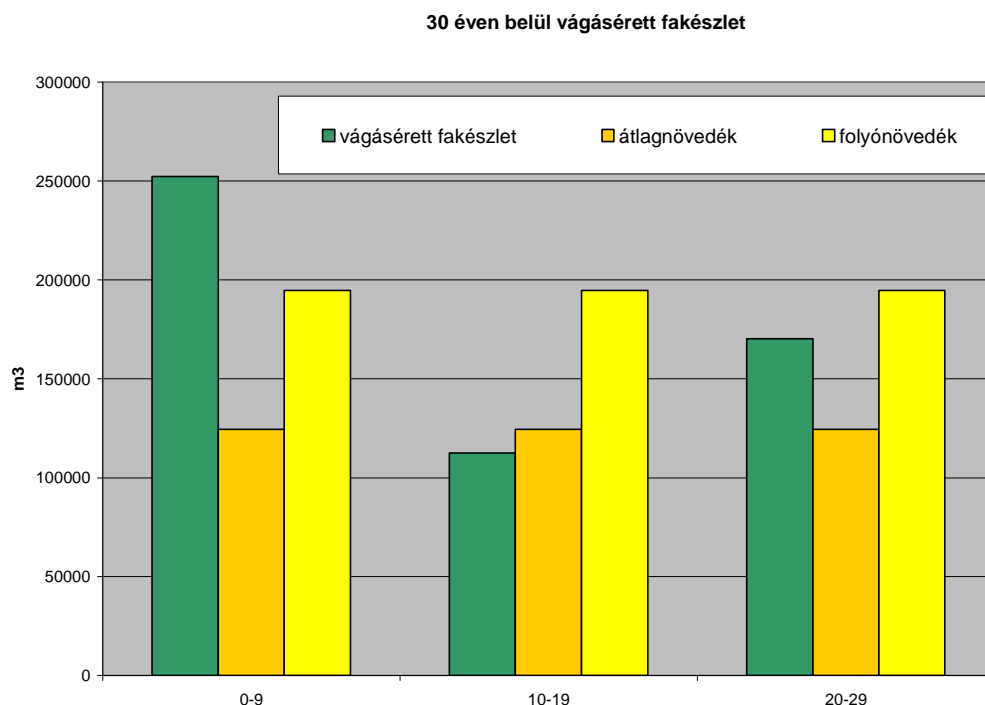
A vágásérettségi viszonyokat a hozami területtel összevetve az alábbi grafikonnal szemléltetjük:

Vágásérettségi csoportok és a hozami terület

A tíz éven belül vágásérett illetve a már túltartott erdők területe együttesen csaknem kétszerese a hozami területnek. 50-70 év múlva viszont éppen ellenkezőleg jelentős területhiány mutatkozik a hozami területhez képest.

Az első 30 év fakészlet viszonyait a következő grafikonon szemlélteti:

Fontos szempont, hogy a folyónövedék haladja meg a vágásérett fakészletet. Ez az első időszakban is megvalósul, ha nem számítjuk ide a már túltartott erdők fakészletét.

A hektáronként kitermelhető fatömeg enyhe növekedést mutat a három időszakban: 263 – 271 – 285 m³/ha.

A vágáskorok a korábbi üzemtervhez képest kismértékű változást mutatnak. Itt csak a jelentősebb területű fafajokra térünk ki, hisz, ha egy fafaj csak egyben van jelen akkor a vágáskorát a főfafajhoz igazítottuk. Az előzetes jegyzőkönyvben foglaltaknak megfelel és kedvező irányú változás, hogy csökkent a vágáskora az akácnak (sarj esetében 4, magnál 6 évvel), nemes nyáraknak (6 évvel), a hazai nyáraknak (12 évvel), az erdei fenyőnek (1 évvel) és a fekete fenyőnek (9 évvel). Ugyancsak kedvező változás, hogy nőtt a vágáskora a kocsányos tölgynek (5 évvel), a kocsánytalan tölgynek (2 évvel), a bükknek (mag esetében 1, sarjknál 5 évvel), a gyertyánnak (6 évvel), a köriseknek (13 évvel), a hársaknak 2 évvel. A sarj eredetű cserések vágáskorának (6 évvel történő) emelkedése a véderdőkben való részvételüknek illetve a döntően tölgyes állományokban való jelenlétüknek tudható be.

Faállománytípusok, fafajösszetétel (2.3.3. és 2.3.11. táblák)

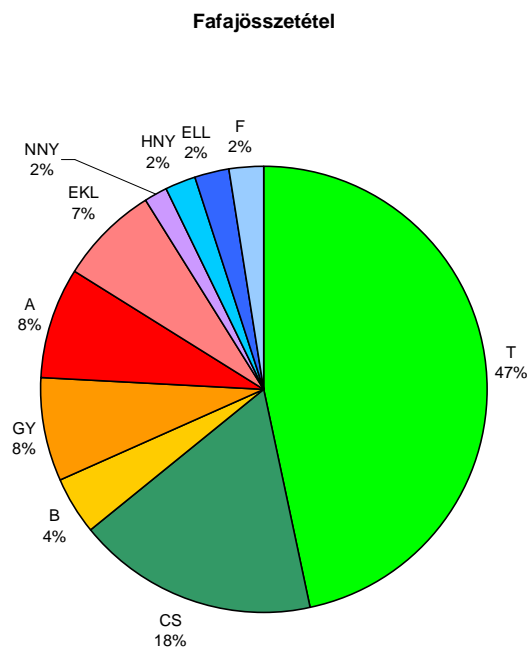
Fafaj	2000. évi állapot				2010. évi állapot			
	Terület		Fakészlet		Terület		Fakészlet	
	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%
KST	53,7	1,2	9307	1,1	65,56	1,4	14180	1,6
KTT	2035,0	43,5	441407	52,5	2078,2	44,6	428445	48,7
ET	36,2	0,8	2910	0,3	28,11	0,6	2547	0,3
CS	818,5	17,6	140884	16,8	818,65	17,5	160998	18,3
B	183,7	3,9	59395	7,1	193,56	4,2	55919	6,3
GY	297,7	6,4	34420	4,1	355,28	7,6	39319	4,5
A	401,4	8,6	24707	2,9	372,24	8,0	32897	3,7
J	70,5	1,5	9082	1,1	107,13	2,3	17395	2,0
SZ	0,1	0,0	1	0,0	0,23		75	
K	176,0	3,8	15802	1,9	220,18	4,7	23400	2,7
EKL	87,3	1,9	7535	0,9	14,96	0,3	1346	0,2
NNY	96,3	2,1	7142	0,9	71,63	1,5	12056	1,4
HNY	145,3	3,1	28175	3,4	112,1	2,4	29316	3,3
FÜ	56,4	1,2	14598	1,7	33,31	0,7	14315	1,6
É	4,8	0,1	1866	0,2	4,32	0,1	1295	0,1
H	60,6	1,3	12674	1,5	73,69	1,6	15586	1,8
ELL	0,1	0,0	27	0,0	0,92		158	
EF	82,2	1,8	16365	1,9	75	1,6	19713	2,2
FF	43,5	0,9	10008	1,2	33,93	0,7	8182	0,9
LF	12,1	0,3	3844	0,5	7,32	0,2	3163	0,4
VF							14	
EGYF	0,0	0,0	30	0,0				
Összes:	4661,4		840179		4666,32	100,0	880319	100,0
Üres terület:	63,2				53,03			
Mind-össz.:	4724,6	100,0	840179	100,0	4719,35		880319	100,0

Ebből a táblázatból kedvező változásokat fogalmazhatunk meg: Előrelépés, hogy csökkent a fenyők, az akác és a nemes nyárok területe, és ugyanakkor nőtt az őshonos fafajok: a tölgyek, bükk, gyertyán, juharok, kőrisek, hársak területe. Az is kedvező változás, hogy az üres vágásterület is kisebb lett.

A jelenlegi fafajeloszlás természetszerű képet fest. Az akác és a fenyők jelenléte nagyjából a Szentendrei-sziget száraz adottságaiból, kisebb részt pedig a korábbi idők

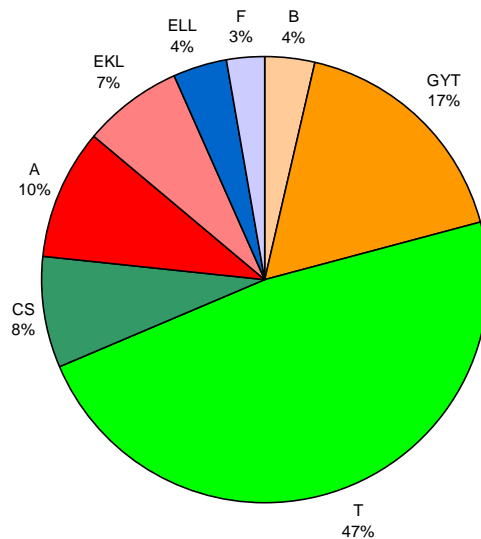
hegyvidéken is érvényesülő fafajpolitikájából fakad. A Körzet legnagyobb gazdálkodója, az erdészet törekszik a fokozatos kiszorításukra. Egyéb kemény lombos- vagy akár nemesebb fafajokkal történő felváltásuk részben a nevelővágások, részben az erdőfelújítások útján oldható meg. Azt azért érdemes megfogalmazni, hogy a szigeti területeken nem érdemes teljesen likvidálni az akácot, a fenyőket. A száraz termőhelyeken is lehetővé teszik a megfelelő erdőborítást és némi hasznot is biztosítanak a gazdálkodó számára. A jobb vízellátottságú és legalább középmező termőrétegvastagságú termőhelyeken a nemes nyáraknak is létjogosultsága van..

Az állományok döntő többsége kedvezően elegyes, bár meg kell jegyezni, hogy az előhasználatok néhol túlzott mértékben is a főfafaj javára dolgoznak, így több helyen szinte teljesen eltűnt a gyertyán, pedig a típusjelző lágyszárúak szerint eredetileg ott kellett, hogy legyenek. A szálalóvágásos illetve szálaló üzemmódra való nagyarányú áttérés várhatóan jelentősen fogja növelni az egyéb kemény- és lágylombos elegyfajok arányát.

Ejtsünk néhány szót a fák eredetéről is! Mageredetű a kocsányos tölgyek 85%-a, a kocsánytalan tölgyek 37%-a, a cser 43%-a, a bükk 59%-a és az akác 9%-a. Ezek az arányok nem kedvezőek, de az Erdészet következetes hozzáállásának köszönhetően az idő előrehaladtával egyértelműen javuló tendencia mutatkozik. A korábbi sarjerdőket jelentős területeken egészségesebb mageredetű állományok váltják fel a jól sikerült erdőfelújítások nyomán.

Állománytípusok eloszlása

A gyertyános tölgyes klíma esetében az állománytípusok eloszlása jelentősen eltér a klímák arányától. Ez arról árulkodik, hogy gyakori jelenség, hogy a gyertyán a gyérítések során gyakorlatilag eltűnik, és tölgyes vagy cseres állománytípus alakul ki. Ha összevetjük a fafajok illetve faállománytípusok arányát, akkor az állományok elegyességéről és a főfafaj elegyarányáról is képet alkothatunk. A cseres állományok aránya jelentősen kisebb, mint a cser fafajé, vagyis a cser főleg elegyfajként szerepel a körzetben. Az akác és a fenyő esetében a kétféle részvételi arány csak kis eltérést mutat, vagyis ezek döntően elegyetlen, vagy alig elegyes állományok.

Az erdőterület 80 %-án előforduló természetszerű állománytípusok:
(A típusok gyakran egy részletben jelentkeznek, határuk elmosódó.)

Bükkösök 174,30 ha-on, az erdőterület **4 %-án** található erdőtársulás. Előfordulásuk extrazonális. A következő erdőtípusokat alkotják:

Sziklai bükkös kis területeken fordul elő. Általában sarj eredetű védőerdők (állományrészek), sekély termőrétegű, kőfolyásos váztalajon, erubáz vagy sekély ranker talajon. Elegyfák KH, HJ, KTT.

FSZ Carex pilosa bükkös az általánosan előforduló típus. Általában középmező ranker talajon fordul elő.

Ü Asperula odorata bükkös szintén jelentős területen található, agyagbemosódásos barna erdőtalajokon.

FN Mecurialis perennis (Aegopodium podagraria) bükkös kisebb területeken fordul elő. Hegylábak lejtőhordalék erdőtalaján, vagy szélesebb völgyek agyagbemosódásos barna erdőtalaján található

Állományaik zártak, egyszintesek. Jellemző elegyfajaik GY, KTT, MK, HJ, HSZ, CSNY.

Gyertyános-tölgyesek 804,14 ha-on, az erdőterület **17 %-án** található. A második legnagyobb területű zonálisan is előforduló erdőtársulás. A következő erdőtípusokat alkotják:

SZ-FSZ (Melica uniflora-Poa nemoralis) GY-KTT kisebb területen fordul elő. Általában sarj eredetű védőerdők, sekély termőrétegű, erubáz vagy ranker talajon. Elegyfák KH, MJ.

FSZ Stellaria holostea (Carex pilosa) GY-KTT az általánosan, jellemzően sötétszínű erdőtalajokon előforduló típus.

Ü Asperula odorata (Glechoma hirsuta) GY-KTT (KST) jelentősebb területű, határa a félszáraz típus határával fokozatos. Leggyakrabban középmély ranker talajon, vagy agyagbemosódásos barna erdőtalajon fordul elő. Hajlamos az elcseresedésre illetve gyertyán konszociációk kialakulására.

FN Stachys silvatica GY-KTT (KST) kis területen elsősorban hegylábak lejtőhordalék erdőtalaján, vagy szélesebb völgyek agyagbemosódásos barna erdőtalaján található. Hajlamos az elcseresedésre illetve gyertyán konszociációk kialakulására.

Megfelelő állapotukban zárt, kettős lombkoronaszinttel rendelkező állományok. A felső lombkoronaszintben a fényigényes KTT, CS, MK, B, CSNY fordul elő. Az árnytűrő gyertyán mellett a KH, MJ, KJ.

Az üde és félnedves típus a legértékesebb állományok közé tartozik. Ezért a gazdálkodás legfontosabb feladata ezen állományok elcseresedésének illetve elgyertyánosodásának megakadályozása.

Elcseresedett állományok 139,74 ha-on található (a GY-KTT klíma 8 %-a).

Jelenleg elgyertyánosodott állomány 139,9 ha-on (a GY-T állományok 8 %-a) található. Ebből mintegy 16 ha sekély termőrétegű, védőerdő jellegű, a többi viszont – potenciálisan faanyagtermelésre alkalmas – rontott erdő. A rontott erdők negyede (30,29 ha) idősebb 60 évnél. Átalakításukat ebben a tervidőszakban azonban mégsem terveztük, mert egészségi állapotuk jó, valamint ennek a ciklusnak a fő feladatát az előregedett – elsősorban tölgyes – sarjerdők minél nagyobb területű mageredetűként való megújításában látjuk

A GY-KTT állományok a klímának mindössze a 43 %-át foglalják el! A maradék területek jelentős részén - a gyertyános klímahatár környékén- GY alsó szint nélküli állományait találjuk. Bár a fiatalosokban a gyertyán megfelelő arányban megjelenik, a gyérítések során könnyen visszaszorítható- így vissza is szorult. Ezeken a területeken a gazdálkodás feladata a gyertyán segítségével a talajt árnyaló alsó szint megtartása a véghasználatok kezdetéig.

Cseres-tölgyes faállománytípus 2596,27 ha-on, az erdőterület **55 %-án** található. A legnagyobb területen előforduló, elsősorban a melegebb kitettségű oldalak zonális erdőtársulása. A kocsánytalan tölgy az uralkodó. A cser az ISZ típustól az Ü típusig fokozatosan hódít teret, de általában csak kisebb elegyarányban fordul elő: cseres állományok a CS-KTT állománytípus 14 %-án (372,93 ha) található. Jellemző természetes elegyfák a MJ, BABE, VK, míg helyenként EF-FF-vel elegyítettek. A következő erdőtípusokat alkotják:

ISZ Festuca sulcata CS-KTT sekély termőrétegű váz jellegű és sötétszínű erdőtalajon déli és nyugati kitettségben előforduló típus, gyenge termőhelyű védőerdők.

SZ Melica uniflora (Lithospermum purpureo-coeruleum) CS-KTT jelentősebb területen, D-NY-i kitettségű sötét színű erdőtalajokon, illetve kisebb területen barnaföldön fordul elő.

FSZ Poa nemoralis CS-KTT jelentősebb területen kedvezőbb kitettségű ranker talajon, valamint kis területen barna erdőtalajon fordul elő.

A hegyvidéki területen kis területtel jelentkeznek még a *hárs-kőris* és *molyhos tölgyes-virágos kőrises* erdők.

A Duna mentén *nyár-fűz puhafás ligeterdőket* találunk. Ezeket az állományokat – a Szentendrei-szigeten egyéb állományokkal együtt- az agresszíven terjedő zöldjuhar veszélyezteti.

Nyomokban előforduló azonális társulások állandó vízfolyások mentén hegyvidéki *éger-liget*. A Bükkös-patak mentén patak menti keményfás ligeterdő maradványa található KST főfafaj nélkül, VSZ, MK kísérőkkel és sok gyertyánnal.

A Szentendrei szigeten is megtalálhatók a keményfás ligeterdő nyomai, valamint hajdani gyöngyvirágos illetve pusztai tölgyesek után kialakított akácos (399,66 ha), fenyves (104,20 ha), hazai nyáras (71,06 ha) és nemesnyáras (68,53 ha) állománytípusok .

Egyéb keménylombosok területe összesen 169,71 ha. Sokszor vágáskor nélküli örök erdők, ahol a gazdálkodás célja az erdőborítás megőrzése.

Fakészlet adatok (2.3.1., 2.3.2. táblák)

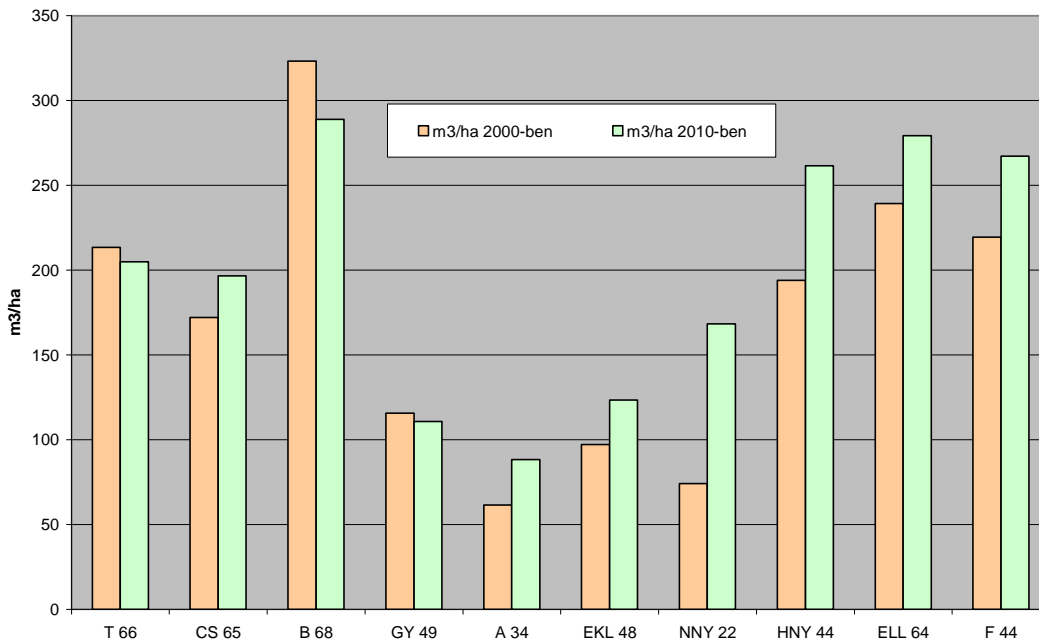
Fatérfogat-meghatározás módja, fatermési táblák:

A fatérfogat számításához a Sopp László féle fatömegszámítási táblázatokat, illetve az azokból készült fatérfogat függvényeket, és az 1971-72-es fatermési nomogramokból manuális leolvasással készített fatermési tábla-mátrixokat (tömböket) használjuk. Ezek utóbbiak a következők, illetve a következő fajokra kerültek alkalmazásra:

1. KST (Kiss R.)	kocsányos és szlavón tölgy, juharok, magyar kőris, diók, platánok, vadgesztenye, bálványfa
2. KTT _{mag} (Sopp)	kocsánytalan, magyar és egyéb tölgyek; szilek, magas és amerikai kőris; vadgyümölcsök, berkenyék, EKEM, hársak
3. KTT _{sarj} (Sopp)	sarj eredet esetén a kocsánytalan tölgyhöz sorolt fajok
4. VT (Sopp)	vörös tölgy
5. Cser _{mag} (Sopp)	cser
6. Cser _{sarj} (Sopp)	sarj eredetű cser
7. Bükk (B.O.-M.G.)	bükk
8. GY (Birck)	gyertyán, molyhos tölgy, virágos kőris
9. Akác _{mag} (Sopp)	akácok
10. Akác _{sarj} (Sopp)	sarj eredetű akácok
11. ONY (Szodtfridt)	összes nemes nyár
12. NNY (Magyar J.)	választott fatermési tábla=2 esetén egyenlő NNY
13. FRNY (Szodtfridt)	hazai nyáras
14. Fűz (Palotás)	fűzek
15. Éger (Adorján)	éger
16. Nyír (Greiner)	nyírek
17. EF (Solymos)	erdeifenyő, simafenyő
18. FF (Solymos)	feketefenyő, banksfenyő, borókák
19. LF (Solymos)	lucfenyő és a fel nem sorolt egyéb fenyők
20. VF (Greiner)	vörösfenyő

A körzetben a hektáronkénti fakészlet összességében növekedett (180 m³/ha-ról 189 m³/ha-ra) A főbb fajcsoportokra lebontva ezt a következő grafikon szemlélteti.

A hektáronkénti fakészlet változása az elmúlt 10 évben

A grafikonon a fajcsoportok jele melletti szám az adott fajcsoport átlagkorát jelzi. Láthatjuk, hogy a középkorú és idős állományok jellemzők a körzetben. Ez indokolja a viszonylag nagy hektáronkénti fakészletet. A grafikon világosan bemutatja azt a tendenciát, hogy a természetközeli erdőkben az Erdészeti felújításokat végzett az elmúlt tíz évben, így a hektáronkénti fakészlet ezeknél a fajoknál (tölgy, cser, bükk, gyertyán) érezhetően csökkent. Ezzel szemben a kis gazdálkodóknál és az erdészeti szigetmonostori területein kevés felújítás történt, így a fakészlet növekedett.

A körzet erdészeten kívüli gazdálkodóinál a következő arányban oszlottak meg a fakészlet felvételi módok:

Fakészletfelvételi módok területkimutatása (2.5.5. tábla)

Fakészlet-felvétel módja	rövidítése	db	%	ha	%
Fatérfogat nincs (üresvágás is)	FN	8	2,9	3,09	0,3
Átlagfás becslés törzsszám meghatározással	ÁT	1	0,4	11,43	1,3
Egyszerű körlapösszeg mérés	EK	46	16,5	245,08	27,2
Fatermési táblás mérés	FT	213	76,3	596,40	66,2
Egyéb becslés	EB	11	3,9	44,97	5,0
Összesen		279	100,0	900,97	100
Felújítások záródásihiánya:				0,32	

Az üres terület nagysága a körzetben csekély (53,03 ha, 1%).

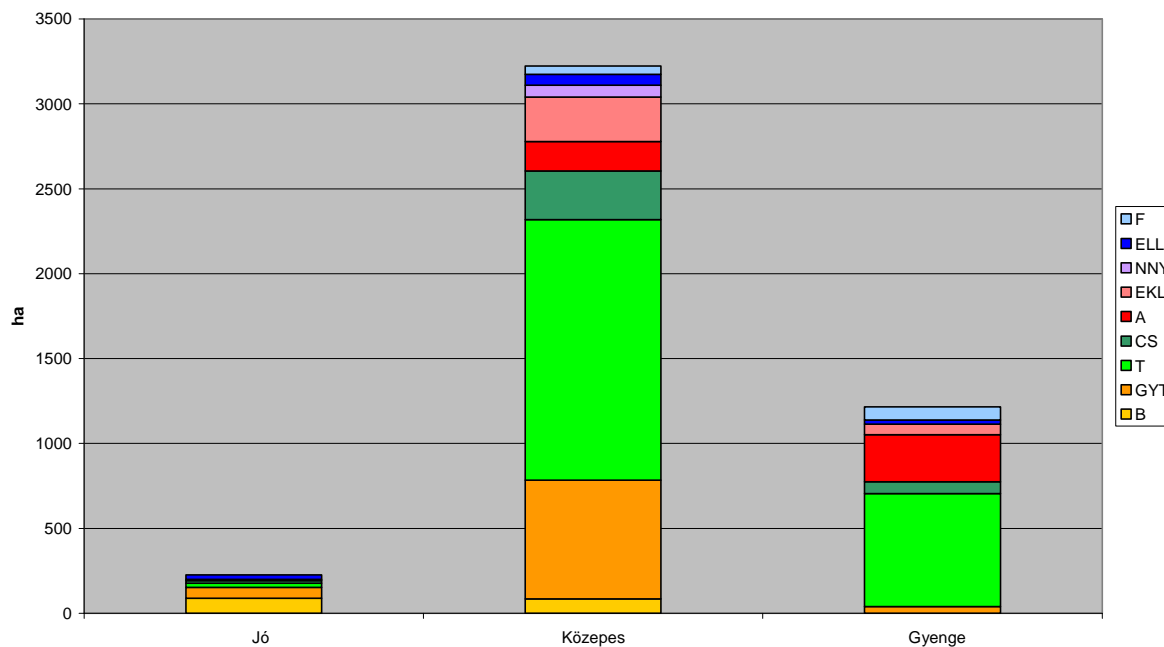
A folyónövedék fajokként és összesen tekintve egyaránt jelentősen meghaladja az átlagnövedéket, ami további növekedésre képes állományok képét jelzi.

3.3.2.2. Fatermőképesség (2.3.3. tábla)

Fatermőképeség az összfatermés fatermési modell szerinti hektáronkénti átlagnövedéke 100% sűrűség és elegyarány feltételezésével, adott – fafajonként megállapított – korban. Meghatározása az állomány-összetevő fafajok kora és átlagmagassága alapján történik. Dimenziója: m³/év/ha

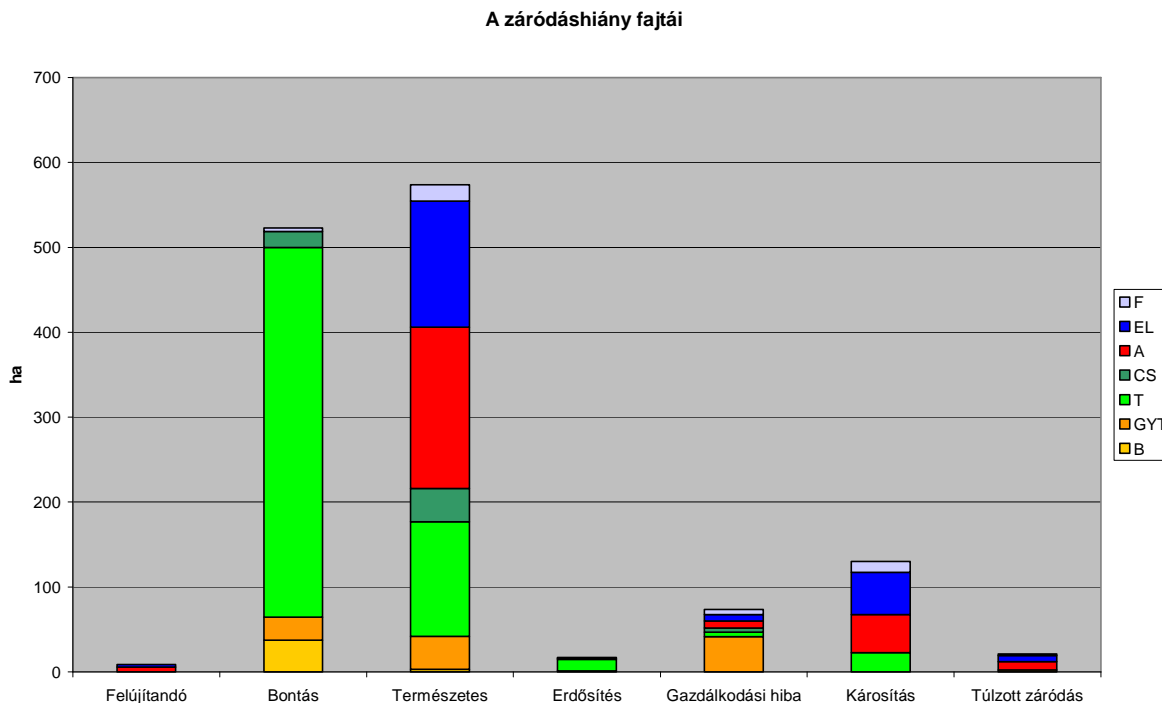
A körzet területének 69%-a (3223,71 ha) közepes fatermőképeségű az állomány, a legtöbb állománytípus döntő része ide tartozik. Jó fatermőképeségű 5% (225,95 ha), gyenge 26 % (1216,66 ha). A jó fatermőképeségű állományok többségét a bükkösök és gyertyános tölgyesek alkotják. A gyenge fatermőképeségű állományok java része tölgyes (664,46 ha), bár ez a tölgyes faállománytípusnak csak 30%-a. Az akácok és fenyvesek viszont döntően gyenge fatermőképeségűek. A következő grafikon faállománytípusonként szemlélteti a fatermőképeséget.

Fatermőképességi csoportok aránya

3.3.2.3. Záródás minősítése (2.3.7. tábla)

Az erdőterületek záródása 3371,50 ha-on (71 %) megfelelő. A záródáshiány fajták arányait a következő grafikonnal szemléltetjük.

A felújítandó üres vágásterület illetve az erdősítések záródáshiánya elenyésző mértékű (8,94 ha 0,2% illetve 17,26 ha 0,4%).

A bontásnál mutatkozó záródáshiány (522,72 ha 11,1 %) természetes velejárója annak az üzemmódnak, amellyel évtizedek óta kezelik az erdőket. A fokozatos felújító vágások az első jelentősebb bontóvágástól kezdve a felújítási szint kellő záródásának eléréséig néhány éven keresztül záródáshiányos képet mutatnak. Ugyanakkor elmondható, hogy ezek a felújítások általában elég jó sikerességgel zárulnak és a döntően sarj eredetű idős állományokat egészségesebb, mag eredetű állományok váltják fel. Előre tekintve megfogalmazhatjuk, hogy a szálalás nagyarányú bevezetése az Erdészetnél a bontási záródáshiány mértékének jelentős csökkenését vetíti előre, mivel ebben az üzemmódban folyamatosan zárt erdők mellett, kis foltokban történik a felújítás. Ez a változás kedvező hatásokat ígér.

A kedvezőtlen termőhelyi adottságokból fakadó záródáshiány 573,63 ha (12,2 %) egy kicsivel nagyobb arányban van jelen. Ez egybevág a termőhely értékelés alapján kedvezőtlennek ítélt területekkel. Részben a gyengébb termőhelyeket elfoglaló CS-KTT állományokat érinti, ahol a ritkuló felső szint alatt általában VK, MJ, KH alsó vagy „cserjeszint” található, így az erdőborítás megfelelő. A grafikon jelzi, hogy ehhez hasonló mértéket ér el a gyenge termőhelyeken álló akácok és hazai nyárasok természetes záródáshiánya.

Gazdálkodási hibából eredő záródáshibát jegyeztünk fel 73,87 ha-on (1,6%) Ezek jellemzően olyan idős gyertyános-tölgyes állományok, ahol túlzott gyérítés történt. Megfelelő felújítással ez a hiba kiküszöbölhető.

Károsítások miatti záródáshiány 130,22 ha (2,8 %). A károsítások elsősorban az előregedésből következnek (pusztulás), gyakran összefüggésben vannak a kedvezőtlenebb termőhelyen az állományok túltartásával. Leginkább az akácokat és hazai nyárasokat érinti. Ezeken túl előfordul szélöntés, valamint vadkárosítás miatti záródáshiány is.

A túlzott záródás elenyésző mértékű (21,21 ha 0,4%). Akácokban és fenyvesekben jelentkezik.

3.3.2.4. Vadeltartó-képesség, vadállomány

A terület a Dunántúli-középhegységi nagyvadas vadgazdálkodási táj V/2. Dunazug –hegységi vadgazdálkodási körzetébe tartozik. A körzet elkülönítését a Dunazug hegység geográfiai elkülönülése indokolja, Valamennyi nagyvad faj előfordul a körzetben, de figyelembe kell venni, hogy Budapest elsődleges kiránduló övezetébe tartozik, ahol a turizmus és a vadgazdálkodásra is jelentős hatást gyakorolhat (fokozott zavarás). Az utóbbi néhány évben a területen a nagyvad fajok létszáma jelentősen csökkent.

A Körzet erdőtervezett területein a Bencze Lajos által 1961-ben kidolgozott módszer szerint itt összesen 84,9 szarvasegységnek megfelelő nagyságú vadállomány tartható fenn.

Vadgazdálkodást sem elsődleges, sem további rendeltetésnek nem adtunk.

A terület vadgazdálkodási szempontból 3 részre különíthető el:

1. A Szentendrei-szigetre eső részek. Ez Szigetmonostor község határt jelenti, amely apró-, esetleg vegyes vadas jellegű. Itt a legjelentősebb vad az őz. Komolyabb vadgazdálkodást még a fácán jelenthet intenzív tenyésztéssel. Kevés jelentőséggel bír még a mezei nyúl, néhány récefaj, róka, illetve váltóvadként még előfordulhat a vaddisznó, a gímszarvas és esetleg más vadfajok is, de ezekkel tervszerűen igen nehéz lenne gazdálkodni.

2. A Visegrádi-hegység erdeinek nagy része összefüggő erdőtömböt alkot. Ez a terület nagyrészt a Szentendrei Erdészeti és néhol a hozzá csatlakozó körzeti erdőket érinti. Ez a terület alapvetően nagyvadas jellegű, ahol vadgazdálkodási jelentősége leginkább a gímszarvasnak, majd a vaddisznónak, az őznek és a rókának van. Alkalmanként előfordul a muflon. Váltóvadként lehetne még jó néhány vadfajt megemlíteni, de ezekkel tervszerűen nem lehet foglalkozni.

3. Az előző két terület közé eső részek, a zártkerti és belterületi helyek. Ezek beépített területek, ahol nagy a zavarás, a kirándulóforgalom, vadgazdálkodásra gyakorlatilag alkalmatlanok ezek a részek.

A vadlétszámra pontos adatunk nincs, de az erdőtervezés során tapasztalt megfigyelések szerint a megengedettnél több vad él a hegyvidéki területeken. Vad elleni védekezéshez helyenként kerítést használnak. Ez szarvas ellen csak akkor nyújtana teljes védelmet, ha legalább 2,5 m magas, stafflival ellátott és rendszeresen karbantartott lenne, ami többnyire nem így szokott lenni.

Intenzív vadgazdálkodást folytatni nehéz a területen. Jelentős korlátozó tényező a nagy kirándulóforgalom, a jelentős területtel bíró honvédelmi, vízvédelmi és fokozott védelmi rendeltetésű területek. Szigetmonostoron lehetne intenzív fácán és esetleg récetenyésztet folytatni.

A vadállomány túlszaporodott, ezért a vadlétszám apasztása volna a továbbiakban fontos feladat. Az erdősítéseket bekeríteni jelentős többletköltséggel jár és az eredménye sem az elvárt, valamint

esztétikailag sem szép, területeket elzár, lehatárol, a karbantartása is sok odafigyelést, időt és pénzt igényel. Az erdő és a vadgazdálkodást kell összhangba hozni, amihez a vadlétszámot az erdő természetes vadeltartó képességének megfelelő szinten kell tartani.

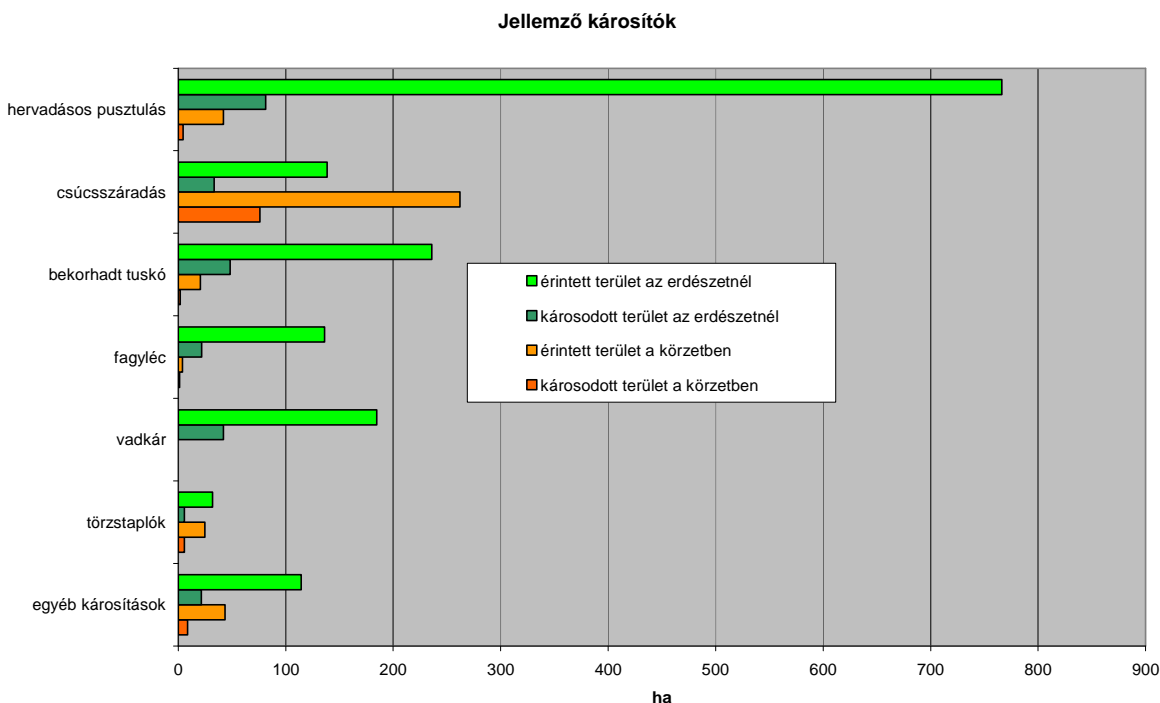
A felújítások rágás- és hántáskára 184,61 ha területet érintett.

Vadvédelmi kerítésről adatunk csak az Erdészeti területéről van. A folyamatos erdősítéseket vette körül az Erdészeti összesen 6800 fm fonatos kerítéssel és 21 km villanypáasztorral. Ezek hosszát idővel kis mértékben csökkenteni fogja az Erdészeti.

3.3.2.5. Egészségi állapot (2.3.8. és 2.3.9. táblák)

Az állományok egészségi állapotának ismerete igen fontos az erdőállomány-gazdálkodás során. Az erdőket ért jellemző károsításokat és kórokozókat erdőrészenként és fafajonként 10 %-os kárfokozatos pontossággal vettük fel. Ez az információ rövidnévvel és az erélyre utaló kóddal az erdőrészlet lapokon is megjelenik.

A leggyakoribb károsítás fajtákat a következő grafikonnal szemléltetjük.

Az erdőszeti és az azon kívüli körzeti területek adottságai jelentősen eltérnek. A szűken vett körzet például a csúcscsáradás a legjelentősebb károsítás típus, míg az erdőszetnél (és körzet egészében) a hervadásos pusztulás. Azt is érdemes figyelni a fenti grafikonon, milyen arányban van egymással az egyes kártípusoknál az érintett és a károsodott terület. Ez az arány árulja el, hogy az adott károsodástípus milyen eréllyel jelentkezik.

Legjelentősebb károsítás tehát a hervadásos pusztulás a körzet egészén tekintve 808,19 ha érintett területtel, 85,80 ha károsított területtel 19% eréllyel. Ez döntően a tölgyeknél jelentkezik, jellemzően idős állományokban, igen száraz – száraz – félszáraz vízgazdálkodási fok mellett, és főképp az erdőszeti területeken.

A második legjelentősebb kárkép a csúcscsáradás a körzet egészén tekintve 400,60 ha érintett területtel, 109,30 ha károsított területtel 27% eréllyel. Itt szembevetendő, hogy bár az erdőszet teszi

ki a körzet területének nagyobb részét, mégis a szűken vett körzetben több a csúcscsáradás. Ez a területre jellemző rendezetlen gazdálkodási viszonyokból adódik.

A harmadik legjelentősebb kárfajta a bekorhadt tuskó a körzet egészén tekintve 256,54 ha érintett területtel, 49,70 ha károsított területtel 19 % eréllyel. A tuskókorhadás a sarjeredetű tölgyesekben és cseresekben jellemző.

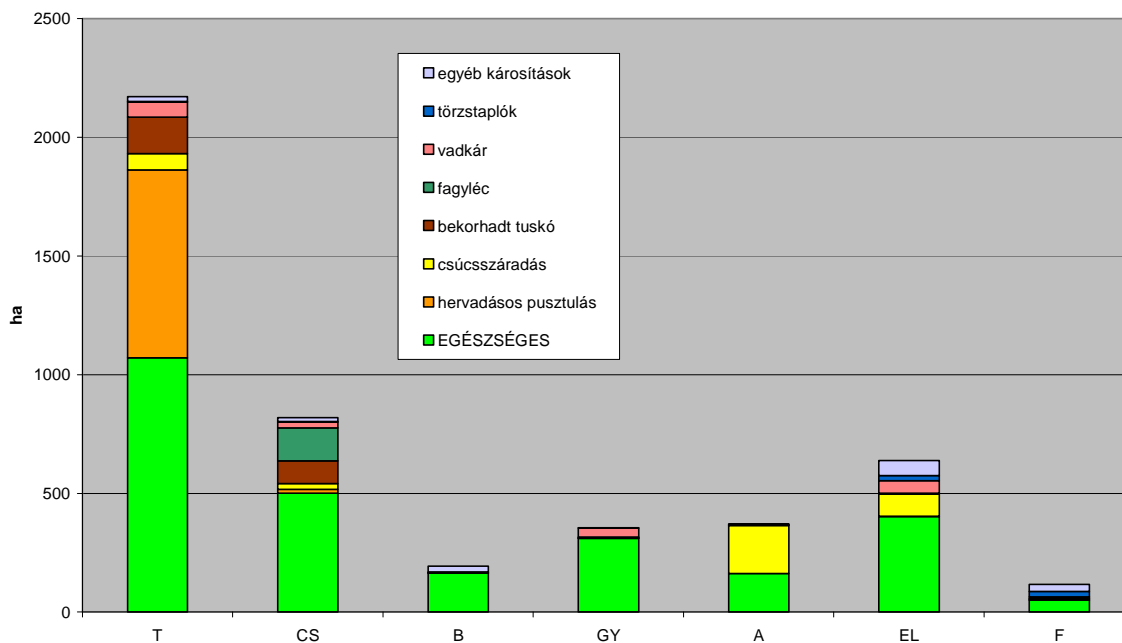
A vadkár az erdészeti, nagyvadas területeken mutatkozott 184,61 ha érintett területtel, 42,00 ha károsított területtel 23 % eréllyel. Főleg a fiatal állományok rágáskárára kell itt gondolni, kisebb részben pedig a virágos kőriseket és lucfenyveseket érintő hántásra.

A fagyléccesség cseresekben jelentkezik 140,07 ha érintett területtel, 23,10 károsított területtel, 16% eréllyel.

A törzstaplók károsítása 56,53 ha-t érint 11,60 ha károsított területtel, ami 21%-os erélyt jelent. Ennek fő áldozatai a cser, a bükk, a gyertyán és a kőrisek.

Fafajonként is megvizsgálhatjuk az egészségi állapotot:

Jellemző károsítók fafajonként (érintett terület)

Ebből a grafikonból az is kitűnik, hogy némely fafajokat, mint a bükköt és a gyertyánt kevésbé érintik a károsítások. Érdekes ugyanakkor arra felhívni a figyelmet, hogy ez a grafikon az érintett területek arányát ábrázolja. A károsítások mértéke ettől erősen eltérő képet mutat, például a csúcscsáradás a tölgyenél 16%, míg az akácnál 35% erélyű.

2006-ig, több évtizeden át évről évre ismétlődő egészségügyi felmérést végeztünk a következő erdőrészletekben létrehozott EVH mintaterületeken:

EVH pont	Gazdálkodó	helység	erdőrészlet	Térkép
299	Szentendrei Erdészeti	Pilisszentlászló	10A.	75-324
313	Szentendrei Erdészeti	Szentendre	44 A	75-342
333	Szentendrei Erdészeti	Szigetmonostor	17 E	75-433

Ez a felmérés 2008-ban is teljes körű volt, de a szűkebb finanszírozás miatt a 2007-es, 2009-es és 2010-es években a hálózatot országosan 16*16km-re módosították, így több EVH pont felvétele hézagossá vált.

3.3.3. Természetvédelem helyzete a körzetben

A körzet területének 85%-a természetvédelmi oltalom alatt áll. A Duna-Ipoly Nemzeti Park részét képezi 920,48 ha fokozottan védett és 3371,06 ha védett természeti terület. Helyi jelentőségű védett területek Szentendrén találhatók (Kada-csúcs 5 ha, ártéri erdő 11 ha). Erdőrezervátum nincs a körzet területén.

Legnagyobb kiterjedésű fokozottan védett terület Leányfalun található a Tahi-oldal – Vöröskőhöz tartozó terület:

A terület botanikai jelentősége abban rejlik, hogy viszonylag kis területen fordul elő északias és délies kitettségű meredek lejtő, így a terület a két extrém termőhely közötti teljes átmenetet reprezentálja. Az erdőtársulások közül legnagyobb jelentősége a lappangósásos tölgyesnek (*Quercetum petraeae-cerris-Caricetum humilis*) van, amelynek legszebb pilisi állománya található meg itt. A cseres-tölgyesek szélsőségesen száraz változataiban számos lejtősztyepp-elem található, a jobb vízellátottságú ÉNy-É-i kitettségű lejtőkön, kilúgozott talajon megjelenik a mészkerülő erdő (*Luzulo-Quercetum*) is. A kevésbé kilúgozott talajú tölgyesekben tömeges a pilisi bükköny (*Vicia sparsiflora*). A terület számottevő értéke a lefolyástalan mélyedésekben létrejött kis tavacskák sora, értékes hínártársulásokkal és herpetofaunával (erdei béka [*Rana dalmatina*], vöröshasú unka [*Bombina bombina*], stb.). A Dunára néző oldal a hatvanas években kiemelkedő jelentőségű ragadozómadár-élőhely volt, a meglévő adottságok mellett a háborítatlanság biztosítása esetén várható az ekkor itt élt fajok visszatérése.

Kisebb kiterjedésű fokozottan védett területek Szentendrén a Kő-hegy környéke, Pilisszentlászlón a Kis-Pap-hegy.

A körzet területén található Natura 2000 terület vagy annak része:

Neve	Kódja	Területtípusa	Érintett területe (ha)	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
<i>Börzsöny és Visegrádi-hegység*</i>	<i>HUDI10002</i>	<i>madárvédelmi</i>	<i>5623,45</i>	<i>Duna-Ipoly NPI</i>
<i>Pilis és Visegrádi-hegység*</i>	<i>HUDI20039</i>	<i>természetmegőrzési</i>	<i>5623,45</i>	<i>Duna-Ipoly NPI</i>
<i>Szigeti homokok*</i>	<i>HUDI20047</i>	<i>természetmegőrzési</i>	<i>208,65</i>	<i>Duna-Ipoly NPI</i>

Szentendrei körzet erdőterve 2010-2019

A Börzsöny és Visegrádi-hegység SPA Natura 2000 erdőterületen a **Duna-Ipoly** NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
fehérhátú fakopáncs	Dendrocopos leucotos
parlagi sas	Aquila heliaca
kerecsensólyom	Falco cherrug
uhu	Bubo bubo
darázsölyv	Pernis apivorus
fekete harkály	Dryocopus martius
hamvas küllő	Picus canus
közép fakopáncs	Dendrocopos medius
erdei pacsirta	Lullula arborea
örvös légykapó	Ficedula albicollis
kis légykapó	Ficedula parva
fekete gólya	Ciconia nigra

Szentendrei körzet erdőterve 2010-2019

A Pilis és Visegrádi-hegység pSCI Natura 2000 erdőterületen a Duna-Ipoly NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
pannon gyertyános tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal *	91G0
pannon cseres-tölgyesek	91M0
szubmontán és montán bükkösök (Luzulo-Fagetum)	9130
pannon molyhos tölgyesek Quercus pubescensszel*	91H0
szubkontinentális peripannon cserjések*	40A0
lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion erdői*	9180
A Cephalanthero-Fagion közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	9150
enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők*	91E0
nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok	8310
közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők	8150
szubpannon sztyeppék *	6240
pannon sziklagyepek (Stipo-Festucetalia pallentis)*	6190

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
nagy patkósdenevér	Rhinolophus ferrumequinum
közönséges denevér	Myotis myotis
kis patkósdenevér	Rhinolophus hipposideros
hegyesorrú denevér	Myotis blythi
vöröshasú unka	Bombina bombina
kövi rák *	Austropotamobius torrentium*
nagy hőscincér	Cerambyx cerdo
szarvasbogár	Lucanus cervus
magyar futrinka	Carabus hungaricus
gyászscincér	Morimus funereus
bíboros sallangvirág	Himantoglossum caprinum
piros kígyószisz	Echium russicum
Szent-István szegfű	Dianthus plumarius
Lumnitzer-szegfű*	Dianthus lumnitzeri*
magyarföldi husáng	Ferula sadleriana

Szentendrei körzet erdőterve 2010-2019

A **Szigeti homokok pSCI** Natura 2000 erdőterületen a **Duna-Ipoly** NPI által adott, és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Pannon homoki gyepek*	6260
Euro-szibériai erdősztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp)*	91I0

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Homoki kikerics	<i>Colchicum arenarium</i>
homoki nőszirm	<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>
Magyar futrinka	<i>Carabus hungaricus</i>
nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>

3.3.4. Közjóléti, turisztikai értékelés

Budapest közelsége, a jó közlekedés, a Visegrádi-hegység és a Dunakanyar szépsége sok turistát és üdülni vágyót vonz. A látogatottság az ott folyó gazdálkodást a közfigyelem fókuszába állítja. A közjóléti igények kielégítésére az erdészet 2011,6 ha-on parkerdő-gazdálkodást folytat, melynek során az erdő és a tájkép megőrzése sokszor a faanyag termelési szempontok elé kerül.

A területet az erdészeti feltáró rendszeren túl turista utak is behálózzák:

Országos kéktúra útvonala Visegrádról a Szent László-hegy felől éri el Pilisszentlászló és Leányfalu közös határát Szarvas-szerű rétéjénél, ahonnan a Bükkös-patak mentén Sikároson át Dobogókő felé tart. Az útvonal sok természeti látnivalót kínál és érinti a Kárpát forrási pihenőt és sáttortábor helyet, a Lenkó-emplékművet, a Szilágyi Bernát-forrás pihenőjét.

Pilisszentlászlóról több turistaút is indul: a Szent László völgyön át az egyik Visegrádra, a másik a Jenő-kunyhó és a Kaán-forrás pihenőit érintve vissza Szentlászlóra, vagy Sikároson át Dömösre a Király-kúti pihenőn át.

Dobogókőről jön a lom-hegyi nyergen át a Tölgyikrek mellett a Lajos-forrást és turistaházat-, majd a Kő-hegyi turistaházat is érintő Szentendrre tartó út. Lajos-forrástól a Nagy- és Kis-Csikóváron keresztül a Gyopár-forrás pihenője után a Csikóváraljai turistaházhoz, és a Holdvilág-árokhoz juthatunk.

Szentendréről Dömörkapun át Kőrösi Csoma Sándor emléktábláját megtekintve szintén a Lajos-forrási csomópontoz érkezhetünk.

Közjóléti berendezések és műtárgyak:

Pomáz:

Lajos-forrás

Holdvilág-árok

Csikóvári tavak

Kő-hegy

Sí központ, sí út

Leányfalu:

Rekettyés-tó

Csaba-kút

Vörös-Meteor-forrás

Pilisszentlászló:

2 parkoló

Jama-híd

Szilágyi-forrás

Lenkó-emplékmű

Kárpát-forrás, tábor

Bányászrét

Zergevirág-forrás

Szentendre:

Szabadság-forrási tábor

Horthy-garázs

Dömörkapu

Kőrösi Csoma emlékhely

3.3.5. Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek

A körzet területén a nyiladékok a térbeli rendet biztosítják, általában megfelelően karbantartottak, összterületük 66,19 ha. Erdői tisztás 155,69 ha, vadföld 9,75 ha található.

Terméketlen terület 24,62 ha (Pilisszentlászló 2-3, Szentendre 14, 45 és 49, Szigetmonostor 113, 120 tagokban).

Erdői vízfolyások és erdei tavak üzemtervezett összterülete: 11,58 ha: A *Száraz-patak* Szentendre 14, 15, 17, 19 tagokban. A *Sztaravoda-patak* a Leányfalu 7, 8, 9, 10 tagokban, és még két patak Pilisszentlászlón a 22, 25, 27, 35, 42, 61, 66, 67 tagokban

Erdői időszakos és állandó tavak, vizes élőhelyek: Szentendre 7 tag (*Névtelen-tó*) 0,8 ha, (*Mély-mocsár*) 1, 4 ha. Ezeken a területeken nem csak a vízzel borított területet, hanem az egész részletet a fás növényzettel együtt egyéb részletként terveztük.

További időszakos tavak:

Szentendre:

12 tag (*János-tó*)

55 tag (*Kőhegy-tó*) másik fele

Leányfalu:

26 tag   30 tag

38 tag   39 tag

40 tag (*Reketyés-tó*) 147 tag

3.5. Átfogó tervezés

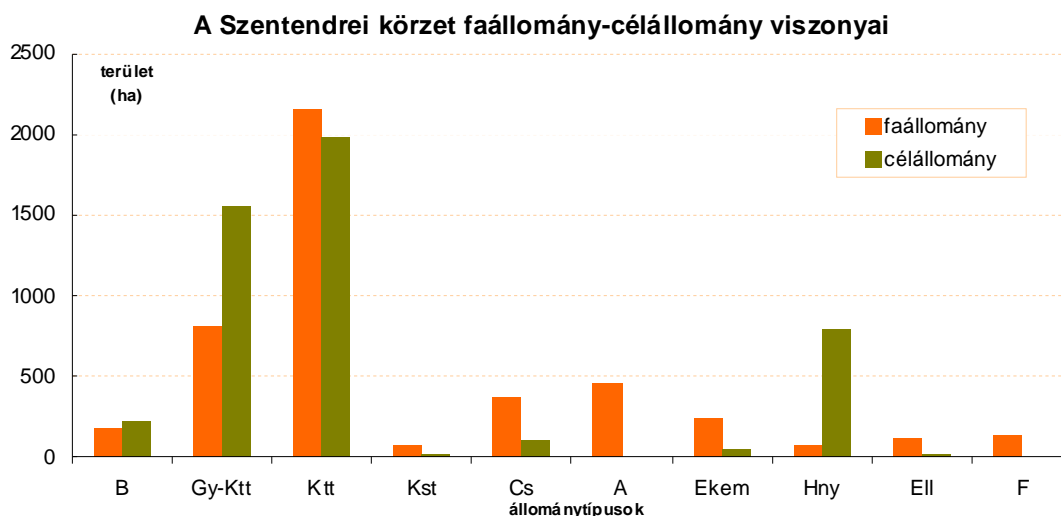
(A körzet teljes területére vonatkozóan)

Az átfogó tervezés, a körzet teljes területére vonatkozó műveletek és hozamok tervszámainak kialakítása, az erdőrészlet szintű tervezés alapján történt.

3.5.1. Hosszú távú tervezés a körzet teljes területére

3.5.1.1. Távlati erdőkép, erdőprognózis (2.4.1.A-C. táblák)

A körzet erdeinek teljes területe különleges rendeltetésű, természetvédelmi és közjóléti értékei és védelmi funkciójuk miatt a gazdasági szempontok a jövőben is csak ezekkel a rendeltetésekkel összhangban érvényesülhetnek.

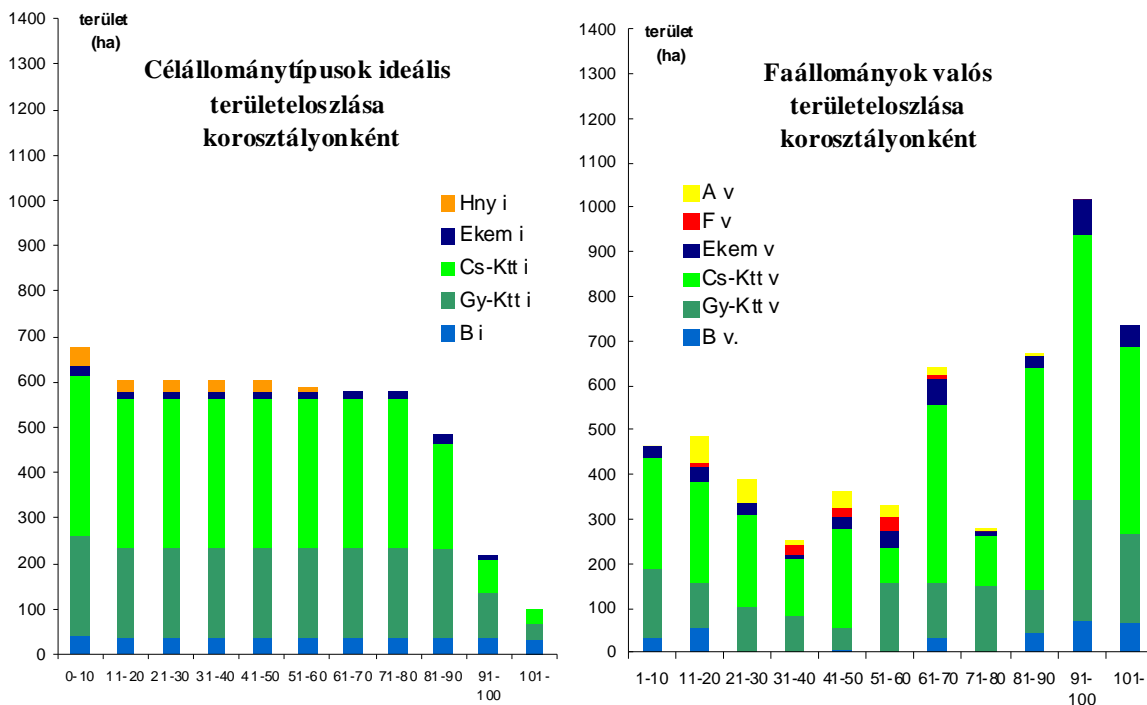

A távlati erdőképben az őshonos fafajok által alkotott természetes erdőtársulások szerepelnek. A termőhely-típus változatok alapján a fenti távlati erdőképet kapjuk. Ez jelentősen a gyertyános-tölgyes és a tölgyes állományok területarányában tér el a jelenlegi faállománytípusok területmegoszlásától. Jelentős területen a jelenleg cseres-kocsánytalantölgyes faállomány erdőnevelési módszerváltással a későbbiekben gyertyános-tölgyesként nevelhető. A természetes felújítások prioritása miatt tarvágáshoz kapcsolódó szerkezetátalakítást csak erdészeti területen írtunk elő (jó termőhelyen álló lucfenyő átalakítása). A gyenge termőhelyeken álló idegenhonos fenyvesek (általában kis területű erdőrészletek) átalakítását a természetes folyamatokra támaszkodva a hazai lombos fajok betelepülésének ütemében szálalóvágással, vagy egyéb termeléssel terveztük összesen 36 ha-on. Akácos állományokban a természetes sarj felújítást a betelepült egyéb lomb kémelésével (felújításban BL, ZJ, NYO visszaszorítandó), szükség esetén mesterséges kiegészítéssel írtuk elő.

Célállományként mindenhol a termőhelynek megfelelő természetszerű hazai lombos állományt adtuk meg.

A jövőben az erdőképet a természetes felújítások nyomán kialakuló elegyesebb, kisebb tömbökben egykorú állományok fogják meghatározni.

A faanyagtermelésre alkalmas állományokban a gazdálkodás célja a termőhelytípus-változatnak megfelelő célállomány fenntartása, a megfelelő műszaki vágásfordulóval. Ezeken a védett és natura 2000 területeken a visszahagyott (a faanyagtermelést nem szolgáló erdőkhöz kapcsolódó) hagyásfa csoportok láncolata biztosítja egyes védett fajok élőhelyét. Az inkább közjóléti, védő és egyéb védelmi rendeltetésű erdőterületeken azonban az erdőkép vagy a folyamatos erdőborítás megőrzése a cél, vegyeskorú és fajgazdagabb állományok természetes kialakulásának a segítségével.

Az ideális korosztályviszonyokat az adott termőhelytípus változatoknak megfelelő célállományok területaránya és átlagos vágáskora alapján határoztuk meg.

3.5.1.2. Erdőtelepítések távlati lehetőségei

A körzet települései az elmúlt évtizedekben gyakran az erdőhatárig terjeszkedtek. Budapest közelsége, a Dunakanyar vonzereje miatt először kiskertes, majd családi házas övezetek alakultak ki a mezőgazdasági területek helyén.

Leányfalu látképe egy régi képeslapon és egy mai légifotó. A település ma az erdőhatárig nőtt.

Az erdőtömbön belüli tisztások és vadvöldek amellet hogy a növények és állatok számára specifikus életteret nyújtanak, a tájképet is változatossá teszik. Ezen területek erdősítése nem szerencsés.

Leányfalu és Pilisszentlászló külterületének erdősültsége majdnem 90 %-os. Erdőtelepítésre inkább Szentendre és Szigetmonostor községhatároiban van lehetőség.

		Leányfalu	Pilisszentlászló	Szentendre	Szigetmonostor
külterület	ha	1 202,27	1 688,45	2 813,33	2 084,59
erdő + egyéb részlet		1 072,48	1 483,62	1 520,91	972,48
erdősültség	%	89	88	54	47
körzet erdősültsége		65			

3.5.1.3. Tartamosság - hozamvizsgálat, hozamkiegyenlítés

A hozamvizsgálat célja annak a megállapítása, hogy a körzetben az erdőállományok jelenlegi szerkezete, bennük rejlő távlati lehetőségek mennyiben biztosítják hosszú távon a tartamos erdőgazdálkodás feltételeit, az erdőben rejlő hozam egyenletes hasznosíthatóságát. Ebből fakadóan a körzeti erdőtervben a véghasználati előírások összesített terület és fatömeg adatai, mint fahasználati lehetőség jelennek meg. A hozamvizsgálat eredménye az üzemtervekben a hozamszabályozás feltételrendszerében érvényesül.

A hozamszabályozás feladata a véghasználati előírásokban rejlő hozadék és a hozamvizsgálat során megfogalmazott korlátok, mutatók összehangolása. Eredménye az erdőrészlet szintű tervelőírásokban jelenik meg.

A hozadék megállapítása az erdőállomány gazdálkodás alapvető kérdése, megmutatja a jelenlegi - üzemtervben rögzített - lehetőségeket, s egyben előre vetíti - a hozamvizsgálat tükrében - a jövőben várható feladatokat.

A hozamszabályozás során vizsgált legfontosabb mutatók az évi átlagos véghasználati hozami terület, a folyónövedék és az átlagnövedék az előhasználati fatömeggel és mortalitással csökkentve, illetve ezek viszonya a véghasználati előírásokhoz.

A körzeti erdőtervezés során az erdőrészlet szintű szakmai elvárások megfogalmazására, illetve az erdőállományok hozamvizsgálatára van csak mód, a hozadékszabályozás és az ennek megfelelő tervelőírások adása már az erdőgazdálkodási üzemterv feladata.

	Egy évre eső átlagos T E R Ű L E T			
	ha/év			
	véghasználatra tervezett	0 - 9 éven belül vágásérett	30 éven belül vágásérett átlaga	hozami terület
összes	78,44	95,94	65,73	48,13

	Egy évre eső átlagos F A K É S Z L E T				
	m ³ /év				
	redukált folyónövedék	redukált átlagnövedék	véghasználatra tervezett fakészlet		
			mennyisége	a folyónöv. %-ában	az átlagnöv. %-ában
összes	14 170	7 504	20 828	147	278

Az erdészetnél is és a körzetnél is minden vágásérett állományt előírtunk véghasználatra. Az erdészetnél egyes vágásérett állományokat csak részterülettel terveztünk. A körzet egyéb gazdálkodóinál, 25,06 ha vágásérett állományban nem terveztünk véghasználatot. Ezek az erdőrészletek rendezetlen gazdálkodási viszonyúak, szakmailag üzemmód váltás (vágásos helyett faanyagtermelést nem szolgáló) kívánatos.

3.5.2. Egyéb átfogó tervezés

3.5.2.1. Egyéb erdei haszonvételek tervezése

A körzet területén haszonvételi lehetőségeket a vonatkozó törvények szabályozzák.
A mellékhaszonvételi lehetőségek közül a vadászathoz kapcsolódóak az elsődlegesek.
Az erdészet jelentős tevékenysége a rekreációhoz kapcsolódó szolgáltatások végzése.

3.5.2.2. Természetvédelmi tervezés (természetvédelem kezelési tervei)

A zárójegyzőkönyvi tárgyalásig a Természetvédelmi Kezelési terv nem került jóváhagyásra.
A tárgyaláson a Duna – Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság képviselője többek között az alábbiakat írta a jegyzőkönyvbe:

„...A természetvédelmi korlátozásokkal kiegészített körzeti erdőterv országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló területekre vonatkozó része kielégíti a természetvédelmi kezelési terv kritériumait, ezért az erdőtervezett területek természetvédelmi kezelési tervének tekinthető.

A természetvédelmi információkkal és korlátozásokkal kiegészített körzeti erdőterv Natura 2000 területekre vonatkozó része a lehatárolási és fenntartási célokkal összeegyeztethető”.

3.5.2.3. Egyéb szakhatóságok kezelési tervei

Az erdészet területére vonatkozó egyéb szakhatósági kezelési és fejlesztési terveket nem ismertünk meg.

A körzet erdőszet nélküli területére vonatkozó tervezés szöveges értékelése

(A körzet erdőszet nélküli területére vonatkozó tervezés szöveges értékeléshez felhasznált táblák a 4. fejezetben találhatók)

3.5.3. Tízéves (középtávú) tervezés a körzet erdőszet nélküli területére

3.5.3.1. Üzem módok (2.4.2. tábla)

Üzem mód	Fatermelési	Különleges	Összesen (ha)
Vágásos	-	548,09	548,09
Szálaló	-	-	-
Átalakító	-	-	-
Faanyagtermelést nem szolgáló	-	353,20	353,20

A nem erdőgazdaság által kezelt területen vágásos üzem módban tervezett az erdők 61 %-a, faanyagtermelést nem szolgáló üzem módban tervezett 39 %-a. A készletgondozó használatok területe jelentős:

5547	Pilisszentlászló	107,84
5549	Szentendre	12,39
5550	Szigetmonostor	4,86
Összesen		125,09

A faanyagtermelést nem szolgáló üzem módú erdők közel 20%-a (62,71 ha) tájképvédelmi szerepet is betöltő Duna-parti puhafás ligeterdő, 80%-uk azonban gyenge termőhelyű véderdő.

3.5.3.2. Erdőgazdálkodást korlátozó tényezők (2.4.2. tábla)

A körzet területén teljes korlátozású erdőrésztlet nincs. Részben korlátozott a gazdálkodás a védelmi és közjóléti funkciókból következően:

Védelmi elsődleges rendeltetésű 751,70 ha (83 %) erdő.

Természetvédelmi elsődleges rendeltetésű 496,07 ha (66 %) erdő.

Talajvédelmi elsődleges rendeltetésű 95,36 ha

Honvédelmi elsődleges rendeltetésű 38,36 ha

Partvédelmi elsődleges rendeltetésű 115,72 ha

Településvédelmi elsődleges rendeltetésű 6,19 ha

Közzőléti elsődleges rendeltetésű erdő 149,59 ha. (Szentendre 100 tag Skanzen, Szigetmonostor községtől D-re Horányhoz valamint az erdészeti tömbhöz kapcsolódó erdők (105-107, 109, 114-117 tagok)

3.5.3.3. Előhasználatok - nevelővágások - tervezése (2.4.3.A. és 2.4.4.A. táblák)

A tervelőírások részletesen az erdőrészlet-lapon, összesítve az egyes statisztikai lapokon jelennek meg.

Az elsődleges természet- és egyéb védelmi, valamint közzőléti rendeltetésű, emellett fontos tájképi elemet betöltő erdőrészletekben tervezéskor a természetszerű állományok megőrzése, elegyes állományok nevelése, a sokféleség elérése és az állandó erdőkép fenntartása volt a cél a természetvédelmi értékek megőrzése és a jelentős turisztikai leterheltségből fakadó társadalmi elvárások szem előtt tartása érdekében.

Ennek érdekében gazdálkodást igénylő de faanyagtermelést nem szolgáló erdőkben jelentős területen (296 ha) terveztünk egyéb termelést. Puhafás ligeterdőben a zöldjuhar-, védett területen az idegenhonos fajok visszaszorítása érdekében. Ahol a beavatkozás következtében a záródás a megengedett érték alá csökkent állománykiegészítést írtunk elő.

A folyamatos faanyagnyerés biztosítása érdekében nagyobb területű előhasználati korú állományban (125 ha) készletgondozó használatot terveztünk a folyónövedék mértékéig.

Az előírt állománynevelési feladatok a következőképpen oszlanak meg:

tisztítás 10,14 ha, a kitermelhető fakészlet átlagosan 10 m³/ha
törzskiválasztó gyérítés 138,44 ha, a kitermelhető fakészlet átlagosan 29 m³/ha.
növedékfokozó gyérítés 70,33 ha, a kitermelhető fakészlet átlagosan 25 m³/ha.

A kevés fiatal állomány miatt a tisztítások területe kevés. A törzskiválasztó gyérítések átlagos fakészlete azért ilyen magas, mert a nemes nyárasok előhasználatát csak ebben a módban terveztük.

Egészségügyi termelést 32,76 ha-on terveztünk.

Az előhasználatok fakitermelési lehetőség a tervidőszak alatt:

Tisztítás	0,1 em ³
Törzskiválasztó gyérítés	4,0 em ³
Növedékfokozó gyérítés	1,7 em ³
Készletgondozó használat	2,9 em ³
Egészségügyi termelés	1,6 em ³
Egyéb termelés	15,6 em ³

3.5.3.4. Véghasználatok tervezése (2.4.3.B-C., 2.4.4.B. és 2.4.5. táblák)

Véghasználatra a 178,5 ha 0-9 éven belül vágásérett állományból 153,44 ha-t terveztünk. A fennmaradó 25,06 ha-on megítélésünk szerint üzemmód váltásra lenne szükség.

Hozamvizsgálat táblázatai

	Egy évre eső átlagos T E R Ü L E T			
	ha/év			
	véghasználatra tervezett	0 - 9 éven belül vágásérett	30 évben belül vágásérett átlaga	hozami terület
összes	15	18	15	13

	Egy évre eső átlagos F A K É S Z L E T				
	m ³ /év				
	redukált folyónövedék	redukált átlagnövedék	véghasználatra tervezett fakészlet		
			m ³ /év	a folyónöv. %-ában	az átlagnöv. %-ában
összes	1 611	1 252	3 058	190	244

A véghasználatokat túlnyomó részt tarvágással terveztük (118 ha) az idegenhonos vagy erdészeti tájidegen állományokban. Így 55 ha nemes nyáras, 24 ha akácos, 25 ha jellemzően zöldjuhar (nemes és hazai nyárasok és akácosok kísérőjeként) került előírásra. Az átlagos fakészletük 176 m³/ha.

A természetszerű tölgyesek és cseresek felújítását fokozatos felújítógágással terveztük (36 ha). Az átlagos fakészletük 274 m³/ha.

Az összes fakitermelési lehetőség a tervidőszak alatt **56,5 em³**, melyből

Fokozatos felújítógágás 9,8 em³

Tarvágás 20,7 em³

3.5.3.5. Erdőfelújítások tervezése (2.4.6. - 2.4.8. táblák)

Az erdősítések tervezett mennyisége (156,53 ha) az üres vágásterületek miatt több a véghasználatok területénél. Az erdősítések tervezésekor döntő szempont volt a termőhelynek megfelelő természetszerű faállomány-típus tervezése. Gyakorlatilag minden esetben terveztünk alternatív erdősítést a jelenlegi faállományból kiindulva.

Az erdősítések módja 69 %-ban mesterséges felújítás, melyek általában szerkezetátalakításhoz, vagy többször sarjztatott akácok mag eredetűvé alakításához kapcsolódnak. A természetes felújítások negyede akác vagy hazai nyár sarjztatás, háromnegyedük azonban tölgy – cser mageredetű természetes felújítás.

Dátum: 2012. szeptember 27.

.....
felelős tervező

.....
tervező

.....
tervező